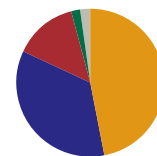

Dette er

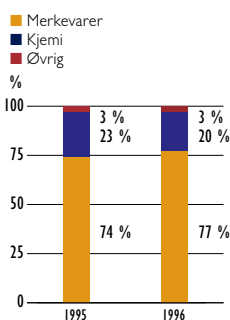
Orkla

GEOGRAFISK OMSETNINGSFORDELING

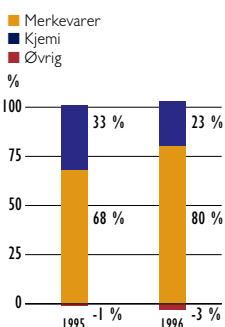
Totale driftsinntekter 25.998 mill. kroner

OMSETNING PR. VIRKSOMHETSOMRÅDE

Totale driftsinntekter
1995 21.977 mill. kroner
1996 25.998 mill. kroner

DRIFTSRESULTAT PR. VIRKSOMHETSOMRÅDE

Driftsresultat (ekskl. andre inntekter og kostnader)
1995 1.657 mill. kroner
1996 1.896 mill. kroner

ORKLA-KONSERNET

Orkla er Norges nest største børsnoterte selskap målt i kapitalisert verdi. Konsernet omsatte i 1996 for 26,0 mrd. kroner, hvorav 53 % utenfor Norge. Konsernet har i alt 18.869 ansatte, hvorav 10.592 i Norge.

Merkevarer er konsernets største område og står for 77 % av den samlede omsetningen. Orkla er den ledende leverandøren av merkevarer til dagligvarehandelen i Norden, med en rekke nummer én eller to posisjoner på strategisk viktige produktområder.

Kjemi har sterke globale nisjeposisjoner innenfor spesialkjemi, finkjemi og tilsetningsstoffer. Kjemiområdets omsetning utgjør cirka 20 % av konsernets samlede omsetning.

Finansielle Investeringer er Orklas tredje forretningsområde. Området foretar langsiktige egenkapitalinvesteringer, primært i større norske og nordiske selskaper. Investeringsvirksomhetens målsetting er å gi en bedre avkastning enn Oslo Børs. Siden 1982 har området gitt en gjennomsnittlig avkastning på cirka 21,9 % p.a.

UTVIKLINGSRETNING

Orkla er et kompetanse- og markedsdrevet konsern. Videre ekspansjon og utvikling vil fokusere på produkt- og markedsområder der mulighetene er gode for å bli foretrukket av kunder og forbrukere.

Konsernet deltar aktivt i utvikling og restrukturering innen de bransjer der det har sin sentrale virksomhet. Dette skjer gjennom en kombinasjon av interne utviklings tiltak, oppkjøp og samarbeidsmodeller.

Merkevareområdet vil befeste sin posisjon som den ledende leverandøren av merkevarer til nordiske husholdninger. Orkla har etablert seg som markedsleder i Norge og Sverige, og ønsker å utvikle sine markedsposisjoner og forretningsystemer i Danmark og Finland ytterligere. Samtidig er Øst-Europa et viktig satsingsområde. Kjemiområdet skal utvikles videre innen globale nisjer primært basert

på fin- og spesialkjemi. Orkla vil være en betydelig egenkapitalinvestor, hovedsakelig i Norden.

HISTORIE

Dagens Orkla er et resultat av to store fusjoner.

Fusjonen i 1986 mellom Orkla Industrier og Borregaard dannet grunnlaget for Orklas tre hovedområder: Merkevarer, Kjemi og Finansielle Investeringer. Orkla Industrier ble stiftet i 1904 for å videreføre driften av kisgruvene på Løkken Verk. Fra og med siste halvdel av 1940-årene bygget selskapet gradvis opp en voksende investeringsportefølje. Borregaard ble dannet i 1918 ved at norske interesser overtok det britiske selskapet The Kellner Partington Paper Pulp Co. Ltd. som drev cellulose- og papirproduksjon. Fra 1960 ekspanderte Borregaard inn i kjemisk industri og konsumentvarer.

I 1991 fusjonerte Orkla Borregaard med Nora Industrier. Denne fusjonen styrket konsernets posisjon innen merkevarer betydelig, og la grunnlaget for videre nordisk ekspansjon. Nora Industrier, med tradisjoner tilbake til 1820-årene, ble etablert i 1978. Nora var ved fusjonen Norges ledende øl- og mineralvannleverandør, og hadde i tillegg betydelige posisjoner i det norske matvaremarkedet.

Orkla har også vokst gjennom et antall større og mindre oppkjøp. I 1995 overtok Orkla Volvos matvareselskaper Procordia Food og Abba Seafood. Samtidig ble Pripps og Ringnes fusjonert til det felles eide drikkevareselskapet Pripps Ringnes, hvor Orkla hadde en 45 % økonomisk interesse. Orkla og Volvo inngikk i februar 1997 en avtale om kjøp av Volvos 55 % økonomiske interesse i Pripps Ringnes. Orkla er dermed eiere av selskapet. Ved kjøpet av Pripps Ringnes fullt ut, er sluttstreken for Orklas overtagelse av Volvos samlede mat- og drikkevarevirksomhet dermed satt. Gjennom overtagelsen befester Orkla sin posisjon i Norden samtidig som konsernet får en styrket posisjon i Øst-Europa.

Merkevarer

	1996	1995	1994	1993	1992
Driftsinntekter ¹⁾	20.057	16.202	14.288	12.158	11.151
Driftsresultat ¹⁾	1.514	1.134	972	931	898
Driftsmargin	7,5 %	7,0 %	6,8 %	7,7 %	8,1 %
Avkastning på anvendt kapital	15,0 %	15,4 %	15,8 %	20,0 %	21,0 %

Ekskl. poster av engangskaraktér
1) Mill. kroner

Merkevarer omfatter hovedvirksomhetene Orkla Foods, Orkla Drikkevarer, Orkla Brands og Orkla Media.

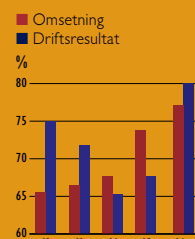
Orkla Foods er markedsledende i Norden innenfor dypfryst pizza, ketchup, juice, syltetøy og konserverte grønnsaker. I tillegg har Orkla Foods sterke posisjoner innen dypfrysede ferdigretter, ferske og kjølte kjøttvarer, cerealer, brød og gjær i Norge samt foredlede potetprodukter og sjømat i Sverige.

Orkla Drikkevarer omfattet i 1996 en 45 % økonomisk interesse i Pripps Ringnes. I februar 1997 inngikk Orkla og Volvo en avtale om overtagelse av Volvos 55 % økonomiske interesse i Pripps Ringnes, slik at Orkla er eiere av selskapet. Pripps Ringnes er markedsleder for øl, brus og mineralvann i Sverige og Norge. Pripps Ringnes og den finske markedslederen for øl, brus og mineralvann, Oy Hartwall Ab, eier 50 % hver av Baltic Beverages Holding (BBH). BBH er ledende ølprodusent i Baltikum og St. Petersburg-regionen. Gjennom oppkjøp i 1996 er BBH nå etablert i Moskva-regionen og Ukraina. Pripps Ringnes eier 20,5 % av Oy Hartwall Ab.

Orkla Brands kontrollerer flere av Norges mest kjente merkenavn innen sjokolade/sukkervarer, kjeks, snacks, vaskemidler og hygiene- og kosmetikkprodukter. Orkla er Nordens største leverandør av kjeks, med virksomheter i Norge, Sverige og Finland. Sjokolade og snacks har solide nummer to-posisjoner i Norge. I Danmark er Orkla markedsleder for snacks. Orkla Brands har en langsiktig samarbeidsavtale med Unilever for vaskemidler, hygiene- og kosmetikkprodukter på det norske markedet.

Orkla Media omfatter aviser, ukeblader og direkte markedsføring. Avisvirksomheten i Norge består av lokalaviser med nummer én-posisjoner. Siden 1991 har Orkla Media bygget opp en sterk posisjon i det polske avismarkedet. Denne ble ytterligere forsterket i 1996 gjennom oppkjøp av 51 % i Rzeczpospolita, Polens tredje største avis. Orkla Media er idag den nest største aktøren i det polske avismarkedet. Mediavirksomheten eier 50 % av Hjemmet Mortensen, og har med dette en solid stilling i det norske ukebladmarkedet.

MERKEVAREOMRÅDETS ANDEL AV KONSERNETS
OMSETNING OG DRIFTSRESULTAT 1992-1996

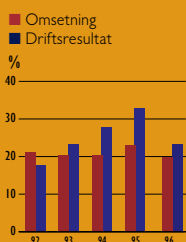

Kjemi

	1996	1995	1994	1993	1992
Driftsinntekter ¹⁾	5.161	5.033	4.323	3.739	3.596
Driftsresultat ¹⁾	441	543	413	301	211
Driftsmargin	8,5 %	10,8 %	9,6 %	8,0 %	5,9 %
Avkastning på anvendt kapital	15,4 %	20,5 %	18,9 %	15,7 %	11,9 %

Ekskl. poster av engangskaraktar
1) Mill. kroner

KJEMIOMRÅDETS
ANDEL AV KONSERNETS
OMSETNING OG
DRIFTSRESULTAT 1992-1996

Kjemiområdet (Borregaard) består av kjerneområdene Spesialkjemi, Finkjemi og Tilsetningsstoffer. Spesialkjemi produserer ligninbaserte binde- og dispergeringsmidler for anvendelse i blant annet betong, innfarging, dyrefôr og plantevernmidler. I tillegg omfatter Spesialkjemi produksjon av spesialcellulose for kjemisk anvendelse. Satsing på forskning og utvikling har frembrakt høyt foredledede produkter, og gitt områdene gode markedsposisjoner.

Finkjemiområdet er en sentral global leverandør av avanserte finkjemikalier til farmasøytisk industri. Som verdens eneste fullsortimentsleverandør av vanillin har Orkla en solid nummer to-posisjon globalt.

Området er dessuten verdens nest største difenolprodusent.

Det nye satsingsområdet Tilsetningsstoffer produserer spiseoljer, fett og proteiner til næringsmiddelindustri og fôrproduksjon.

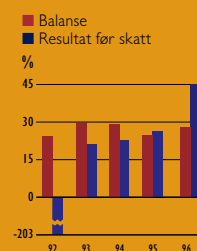
Orkla besitter også betydelige ressurser i skog og vannkraft.

Finansielle Investeringer

	1996	1995	1994	1993	1992
Resultat før skatt ¹⁾	1.099	498	350	273	-563
Verdipapirporteføljen:					
Markedsverdi ¹⁾	11.043	8.761	8.194	7.361	3.798
Kursreserve før skatt ¹⁾	4.612	3.019	2.663	2.473	5
Verdijustert egenkapital ¹⁾	8.909	6.125	5.252	4.690	1.865
Avkastning	32,5 %	12,7 %	9,5 %	67,0 %	-9,8 %

1) Mill. kroner

INVESTERINGSOMRÅDETS ANDEL AV
KONSERNETS BALANSE OG RESULTAT
FØR SKATT 1992-1996

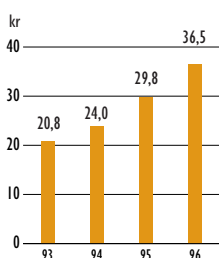
Orkla eier en av Norges største aksjeporteføljer, konsentrert om langsiktige investeringer i norske og nordiske børsnoterte aksjeselskaper. Porteføljens markedsverdi pr. 31.12. 1996 var 11,0 mrd. kroner, hvorav cirka 4,6 mrd. kroner var urealisert kursreserve før skatt. Verdijustert egenkapital for investeringsporteføljen (markedsverdi fratrukket gjeld) var cirka 8,9 mrd. kroner.

Gjennom investeringsvirksomheten har Orkla opparbeidet en bred kontaktflate mot norske og internasjonale finansmarkeder. Denne innsikten bidrar også til utviklingen av konsernets industrivirksomhet. Samtidig gir nærheten til et industrielt miljø investeringsvirksomheten tilgang til kunnskap og vurderinger som ikke naturlig tilfaller en porteføljeinvestor. Denne tosidigheten er verdifull for hele konsernet.

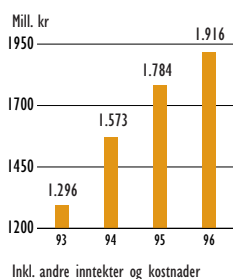
Gjennom selskapet Orkla Finans tilbys fondsmegling og andre finansielle tjenester.

Styrets beretning

RESULTAT PR. AKSJE

DRIFTSRESULTAT
KONSERNET

Etter flere store oppkjøp og sterk ekspansjon i 1995 ble fokus i 1996 rettet mot driftsmessig og finansiell konsolidering. Merkevarer, og i særdeleshet Investeringsområdet, hadde fin resultatfremgang. Avkastningen på verdipapirporteføljen var god (+32,5 %). Resultat pr. aksje økte med 22 % til kr 36,50.

Etter overtagelsen av de svenske matvareselskapene Procordia Food og Abba Seafood, samt etableringen av det felles eide drikkevareselskapet Pripps Ringnes i 1995, har Orklas hovedfokus vært integrasjonen av disse selskapene. Samtidig er det etablert en lang rekke prosjekter som skal bidra til å styrke konkurransekraften. Ekspansjonstakten i 1996 har derfor vært moderat og i hovedsak knyttet til Orkla Media og Kjemiområdet.

Orkla har i 1996 gjennomført en strategirevisjon for kommende treårsperiode. Konsernets strategi med tre kjerneområder; merkevarer til forbrukere, kjemi og finansielle investeringer, videreføres.

Orkla aksjen har i 1996 hatt en positiv utvikling. Kursstigningen i perioden var 40 %. Samlet avkastning, hensyntatt utbetalt utbytte ble cirka 42 %.

PRIPPS RINGNES BLIR HELEIET DATTERSELSKAP

Orkla og Volvo inngikk i februar 1997 avtale om at Orkla overtar Volvos interesser i Pripps Ringnes, som dermed blir et heleiet datterselskap i Orkla-konsernet. I 1995 overtok Orkla Volvos matvareselskaper Procordia Food og Abba Seafood. Samtidig ble Pripps og Ringnes fusjonert til det felles eide drikkevareselskapet Pripps Ringnes, hvor Orkla så langt har hatt en 45 % økonomisk interesse. Gjennom Orklas overtagelse av Pripps Ringnes, settes sluttstreken for overtagelsen av Volvos samlede mat- og drikkevarevirksomhet.

Volvos økonomiske interesse (55 %) i Pripps Ringnes verdsettes til cirka 4 milliarder norske kroner på overtagelsestidspunktet. Partene er enige om at det meste av kjøpesummen skal betales mot slutten av 1997. Orkla vil ikke foreta noen aksjekapitalutvidelse i tilknytning til oppkjøpet. Overtagelsen medfører at Orkla får 50 % eierinteresse

i Baltic Beverages Holding (BBH), som eies sammen med det ledende finske drikkevareselskapet Hartwall. BBH som nå har syv bryggerier i det tidligere sovjetiske området, har god vekst både i omsetning og resultat.

Norden er Orklas naturlige hjemmemarked for merkevarevirksomhetene. Utenfor Norden skal veksten hovedsakelig skje i utvalgte produktnisjer eller i spesielle geografiske områder. Øst-Europa, spesielt Østersjøområdet, er et marked som Orkla har bearbeidet over lengre tid. Full overtagelse av Pripps Ringnes styrker således konsernets samlede merkevarevirksomhet i denne regionen.

RESULTATUTVIKLING

Konsernets driftsinntekter ble 26,0 mrd. kroner, en økning på 18 % fra 1995. Justert for kjøpte og solgte virksomheter og valutakursendringer blir omsetningsveksten for videreført virksomhet cirka 3,3 %. Den underliggende omsetningsveksten kan i hovedsak henføres til volumvekst og bedre produktmiks for merkevarevirksomhetene.

Konsernets driftsresultat ble 1.916 mill. kroner mot 1.784 mill. kroner i 1995 (+7 %). Resultatendringen i forhold til 1995 er påvirket av poster av engangskaraktar som er klassifisert under "Andre inntekter og kostnader", samt kjøpte og solgte virksomheter. Korrigert for disse forhold ble økningen i driftsresultatet 11 %. Korrigert for de samme forhold ble driftsresultatveksten for Merkevareområdet 25 %, mens en resultat-svekkelse for Kjemiområdet (-19 %) og HK/Ufordelt hadde en negativ effekt.

Konsernets driftsmargin ble 7,4 % mot 8,1 % i 1995. For sammenlignbar virksomhet, og justert for andre inntekter og kostnader, ble driftsmarginen for industriaktivitetene bedret med 0,4 %-poeng. For videreført virksomhet økte merkevareområdet driftsmarginen med 1,2 %-poeng til 7,6 %, mens Kjemiområdet fikk en svekkelse på 2,3 %-poeng til 8,5 %.

Resultatet fra tilknyttede selskaper ble 97 mill. kroner i 1996, som var 21 mill. kroner høyere enn i 1995. Resultatfremgangen kan primært henføres til Oy Hartwall Ab, hvor Pripps Ringnes eier 20,5 %.

Konsernets netto finansposter ble 398 mill. kroner, hvilket var 53 mill. kroner lavere enn i 1995. Høyere gjennomsnittlig netto rentebærende gjeld, som følge av helårseffekt av oppkjøpet av de svenske matvareselskapene, ble mer enn kompensert ved en lavere gjennomsnittlig rente og høyere mottatte utbytter på verdipapirporteføljen. Porteføljegevinster utgjorde 816 mill. kroner, mot 481 mill. kroner i 1995.

Konsernets resultat før skatt økte med 541 mill. kroner til 2.431 mill. kroner (+29 %), mens skattekostnaden utgjorde 641 mill. kroner, tilsvarende 26,4 % av resultat før skatt. Resultat pr. aksje økte med 22 % til kr 36,50.

Styret er tilfreds med konsernets resultatutvikling, og foreslår å dele ut utbytte med kr 7,00 pr. aksje. Dette representerer en økning på 17 % fra 1995.

NÆRMERE OM DE ENKELTE VIRKSOMHETSOMRÅDENE

Industriområdets resultat før skatt ble 1.332 mill. kroner, som var 60 mill. kroner lavere enn i 1995. Justert for andre inntekter og kostnader (127 mill. kroner i 1995 og 20 mill. kroner i 1996) ble resultatet 4 % høyere enn i 1995. Resultatutviklingen var noe svakere i 3. tertial, primært som følge av svakere resultater for Kjemiområdet, Orkla Drikkevarer og HK/Ufordelt. Mens prisen for spesialcellulose viste en stigende tendens gjennom 1995, var utviklingen motsatt i 1996.

Industriområdets avkastning på anvendt kapital ble 13,8 %, mot 16,6 % i 1995. Tilbakegangen må sees i sammenheng med helårseffekten av konsolideringen av Procordia Food og Abba Seafood, som gir betydelige goodwillavskrivninger, og hvor kjøpesummen gir vesentlig høyere kapitalgrunnlag enn i konsernets Industriområde for øvrig. Redusert driftsmargin for Kjemiområdet, reduserte andre inntekter og kostnader samt et svakere resultat fra HK/Ufordelt påvirket også avkastningen negativt.

Orkla Foods' driftsresultat før poster av engangskaraktter ble 608 mill. kroner i 1996, mot 368 mill. kroner året før. Korrigert for kjøpte og solgte virksomheter er resultatfremgangen på 188 mill. kroner (+45 %). Procordia Food hadde

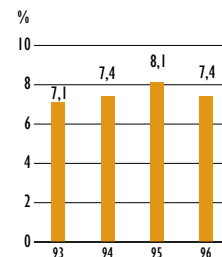
resultatvekst, i hovedsak som følge av synergi-gevinster, økt salg i Danmark og Finland samt positiv kostnadsutvikling. Den norske matvarevirksomheten hadde resultatfremgang knyttet til Stabburet Engros og ferskvarevirksomheten. Bakervarer hadde en positiv utvikling, i hovedsak som følge av bedre produktmix og høyere volum.

En betydelig restrukturering av Abba Seafood, med konsentrasjon om de nordiske markeder, ble gjennomført i 1996 innenfor rammen av de avsetninger som ble foretatt i 1995-regnskapet. Den tyske virksomheten, samt de danske fabrikkene i Løgstør (makrell), Frederikshavn (reker) og Nykøbing (muslinger), ble avhendet. Resultatet i 1996 viste klar fremgang, og det bør være grunnlag for en ytterligere vekst i lønnsomheten. Utviklingen innenfor selskapets hovedmarkeder har vært positiv.

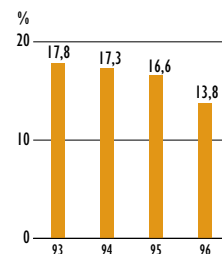
Drikkevarevirksomheten økte driftsresultatet (eksklusive poster av engangskaraktter) med 55 mill. kroner til 300 mill. kroner. Justert for kjøpte og solgte virksomheter er resultatfremgangen 39 mill. kroner (+15 %). Virksomhetene i Øst-Europa hadde god resultatfremgang, mens den nordiske drikkevarevirksomheten oppnådde et driftsresultat på nivå med 1995. Gunstig volumutvikling for BBH, spesielt i Russland, samt lavere kostnader for den norske virksomheten bidro positivt. I det svenske markedet har negativ volumutvikling, spesielt knyttet til øl, medført en svekkelse av driftsresultatet. Reduserte ølavgifter fra 1.1. 1997 bør kunne ha en positiv effekt i 1997. Den 28.1. 1997 ble den endelige avtalen med The Coca Cola Company (TCCC) om en styrt avvikling av partenes samarbeid i Norge og Sverige inngått. Avtalen innebærer leieproduksjon og distribusjon av TCCC -produkter for en begrenset periode. I all vesentlighet er avtalen basert på intensjonsavtalen pr. 19.6. 1996 (jf. note 20 i årsregnskapet).

En forutsetning for godkjennelse av fusjonen mellom Pripps og Ringnes var at eierne forpliktet seg til å avhende ølvirksomheten i Hansa. Den 30.12. 1996 ble Hansa solgt til en investorgruppe. Salget påvirket ikke Orklas resultat for 1996.

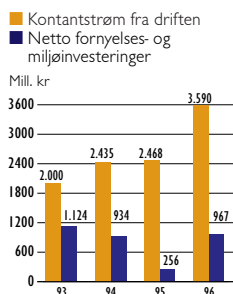
DRIFTSMARGIN
KONSERNET

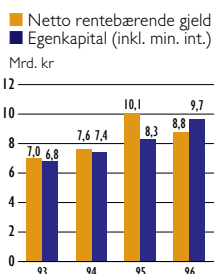
AVKASTNING PÅ
ANVENDT KAPITAL
INDUSTRIOMRÅDET

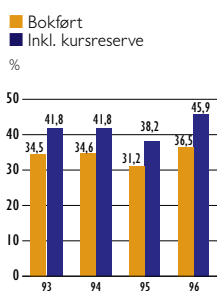
KONTANTSTRØM INDUSTRIOMRÅDET

GJELD & EGENKAPITAL

EGENKAPITALANDEL

Driftsresultatet for Orkla Brands økte med 20 % til 431 mill. kroner i 1996. Alle forretningsområdene bidro med resultater som var bedre enn, eller på linje med, året før. Spesielt var fremgangen for Snacks positiv, primært som følge av volumvekst og realisering av synergier ved overtagelsen av Party Food, Danmark.

Byggingen av en ny vaskemiddelfabrikk i Oslo og ny kjekslinje i Gøteborg går som planlagt, og vil sikre konkurransedyktig egenproduksjon.

For Orkla Media økte driftsresultatet med 14 mill. kroner til 175 mill. kroner i 1996. Resultatøkningen kan henføres til fremgang for Ukepresse og kjøpet av Rzeczpospolita (51 %), Polens største abonnementsbaserte avis. Driftsmarginen falt fra 9,0 % til 7,9 %. Reduksjonen skyldes primært økte merverdiavskrivninger for gruppens polske virksomheter, samt satsing for å møte en sterkere konkurranse i sektor Dagspresse-Norge. I tillegg har høyere prosjektkostnader knyttet til etablering av ny trykkeristruktur, og økte variable lønnskostnader innen sektor Dagspresse-Norge, bidratt negativt. Dagspresse oppnådde en volumvekst i annonser på 1,8 %, mens Ukepresse opplevde en volumnedgang på 0,6 % sammenlignet med 1995. Høyere papirpriser påvirket resultatet negativt sammenlignet med året før. Med utgangspunkt i ferdigforhandlede avtaler forventes det en nedgang i avis-papirprisene i 1997 på cirka 17 %.

Kjemiområdets driftsresultat ble 441 mill. kroner i 1996, hvilket er 102 mill. kroner lavere enn året før. Resultatnedgangen kan henføres til fallende cellulosepriser og lavere marginer for spiseoljer, mens LignoTech og Finkjemi bidro positivt. Den positive resultatutviklingen for Spesialkjemi skyldes primært volumøkning, og da spesielt i det asiatiske markedet, mens fremgangen for Finkjemi hovedsakelig forklares ved økte volumer til farmasøytisk industri.

I 1996 ekspanderte Borregaard ytterligere innenfor kjerneområdene. Nordøst i Kina ble en ny fabrikk for produksjon av ligninbaserte produkter etablert. Borregaard har en eierandel på 60 % og er teknologileverandør. I tillegg er det inngått avtale om overttagelse av teknologi-kompetanse og eiendeler i finkjemiselskapet

PolyOrganix (Boston, USA) i 1. kvartal 1997.

Kjemiområdets økte engasjement i Asia har resultert i en salgsøkning til dette markedet på 32 % i 1996. Salg til Asia utgjorde 11 % av Borregaards totale salg.

Investeringsområdets verdjusterte avkastning ble 32,5 %, mot 12,7 % i 1995. Oslo Børs har i løpet av 1996 steget med 32,1 %. Områdets verdjusterte resultat før skatt ble 2.692 mill. kroner, hvorav 1.099 mill. kroner (41 %) utgjør det regnskapsmessige resultat. De øvrige 1.593 mill. kroner utgjøres av økning av urealiserte gevinster. Den regnskapsmessige resultatforbedringen på 601 mill. kroner skyldes i hovedsak en økning i porteføljegevinster (+335 mill. kroner) og en økning i mottatte utbytter (+139 mill. kroner). Markedsverdien av porteføljen pr. 31.12. 1996 var 11.043 mill. kroner, hvilket representerte en økning på 2,3 mrd. kroner i løpet av 1996. Urealiserte gevinster utgjorde 4.612 mill. kroner, som var 53% høyere enn ved utgangen av 1995. Det ble i perioden netto solgt aksjer for vel 300 mill. kroner. Orkla Finans oppnådde god resultatutvikling i 1996, og har opprettholdt sin sterke markedsposisjon på aksjemegling og finansiell rådgivning.

Driftsresultatet for hovedkontoret og virksomheter utenfor konsernets kjerneområder ble i 1996 svekket med 84 mill. kroner. Svekkelsen skyldtes primært resultatsvikt i Viking Fottøy, hvor man i 1996 foretok en restrukturering av virksomheten. Dette skyldtes hovedsakelig en negativ utvikling i Øst-Europa og i det svenske markedet. Driftsresultatet i 1996 ble i den forbindelse belastet med kostnader av engangskarakter på cirka 33 mill. kroner.

I tillegg ble resultatet belastet med økte kostnader/avsetninger knyttet til konsernets aksje-relaterte bonusprogrammer som følge av Orkla-aksjens betydelige kursstigning i 1996.

KONTANTSTRØM, INVESTERINGER OG KAPITALFORHOLD

Konsernets finansielle stilling ble styrket i løpet av 1996, hovedsakelig som følge av en god kontantstrøm fra industrivirksomheten og moderate ekspansjonsinvesteringer.

Overtagelsen av Procordia Food og Abba Seafood var et finansielt løft for Orkla i 1995. Kapitalbehovet ble dekket dels ved salg av aktiva og dels ved lån. Konsernets egenkapitalandel ble kortsiktig redusert til 31,2 %, men var ved utgangen av 1996 tilbake på 36,5 %, som er i overkant av nivået før overtagelsen av de svenske matvareselskapene året før.

I 1996 ble det netto investert 967 mill. kroner i fornyelse av anlegg og utstyr. I tillegg ble det gjennomført ekspansjonsinvesteringer på 664 mill. kroner, primært knyttet til kjøpet av 51 % av den polske avisen Rzezcpospolita, samt investering i nytt anlegg for fremstilling av høyforedlet cellulose. Høy kontantstrøm fra industrivirksomhetene førte til en reduksjon i netto rentebærende gjeld på 1,4 mrd. kroner. Netto rentebærende gjeld pr. 31.12. 1996 utgjorde 8.778 mill. kroner. Det var også en positiv utvikling i selskapets netto driftskapital.

57 % av netto rentebærende gjeld pr. 31.12. 1996 hadde flytende rente eller rentebinding kortere enn 12 måneder. 7 % av konsernets gjeld pr. 31.12. 1996 forfaller i løpet av 1997. Gjennomsnittlig gjenværende løpetid er cirka 5,3 år, mot 3,4 år pr. 31.12. 1995. Gjennomsnittlig gjenværende rentebindingstid ble økt med 0,2 år til 1,8 år pr. 31.12. 1996. Gjennomsnittlig rente for 1996 var 7,4 %, mot 7,6 % for 1995. Fallende renter gjennom 1996 har ført til at konsernets gjennomsnittlige rente ved inngangen til 1997 lå på cirka 6,5 %.

Av konsernets brutto rentebærende gjeld på 10.070 mill. kroner utgjør lån i norske kroner 56 % og lån i svenske kroner 33 %. I forhold til pr. 31.12. 1995 innebærer dette en noe høyere andel lån i norske kroner og en noe redusert andel lån i svenske kroner. Orkla hadde pr. 31.12. 1996 langsiktige, ubenyttede trekkrettigheter på i overkant av 5 mrd. kroner.

Konsernets egenkapital økte i løpet av 1996 med 1.294 mill. kroner til 9.490 mill. kroner. Egenkapitalandelen har i samme periode styrket seg med 5,3 %-poeng til 36,5 %. Inklusive kursreserven (før latent skatt) knyttet til verdipapirporteføljen var egenkapitalandelen 45,9 %, en økning på 7,7 %-poeng.

MARKED OG RAMMEBETINGELSER

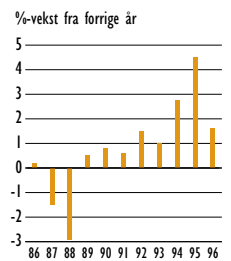
Utviklingen i de viktigste markedene for konsernets merkevarevirksomheter har i 1996 samlet sett vært positiv. Volumveksten i det svenske dagligvaremarkedet bedret seg gradvis gjennom 1996 og årsveksten ble 2,2 %. En reduksjon i merverdiavgiften på matvarer med 9 %-poeng fra 1.1. 1996, samt en generell bedring i svensk økonomi, har bidratt til dette. Volumet i det norske dagligvaremarkedet økte med 1,6 %, hvilket er lavere enn for 1995. Det danske og finske dagligvaremarkedet hadde ingen volumvekst i 1996.

For Orklas merkevarevirksomheter var volumveksten for de fleste markeder i området 2-4 %, med unntak av markedet for øl solgt i Sverige som ble redusert med cirka 12 % i 1996. Prisveksten for merkevarevirksomhetene er fremdeles moderat, og på flere viktige produktgrupper var det sågar en prisreduksjon i 1996. Fortsatt sterk fokus på produktutvikling, samarbeide med handelen og økt innsats på merkevarebygging har gjort det mulig å opprettholde og delvis forsterke markedsposisjonen for viktige produktgrupper. Reklameinvesteringer knyttet til merkevarevirksomheten utgjorde i 1996 i gjennomsnitt cirka 6,3 % av omsetningen, mot 4,2 % i 1992. Variasjonen mellom ulike produktgrupper er imidlertid betydelig. Økningen på 0,6 %-poeng fra 1995 kan i hovedsak relateres til økte reklameinvesteringer knyttet til virksomhetene innen Orkla Brands.

Internasjonale merkenavn er bredt representert innenfor de fleste varekategorier i det nordiske dagligvaremarkedet. EU-medlemskapet har for Sverige og Finland medført ytterligere økt konkurranse fra internasjonale aktører. I Norge begrenser beskyttelsesmekanismer for landbruket konkurransen innenfor enkelte produktgrupper der konkurrerende ferdigvarer ikke er basert på norske råvarer. På sikt forventes det imidlertid at gjenstående handelsbarrierer mellom Norge og EU gradvis vil bli redusert. Orkla Foods' virksomheter forbereder seg på en slik utvikling. Andelen av handelens egne merker er fortsatt lav i Norden, men med en klart økende tendens.

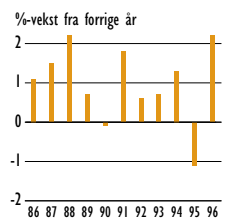
Drikkevarevirksomheten i Sverige har i 1996 vært utsatt for en sterk økning i privatimport av øl fra Danmark. Betydelige forskjeller mellom

DAGLIGVAREHANDELENS VOLUMUTVIKLING I NORGE

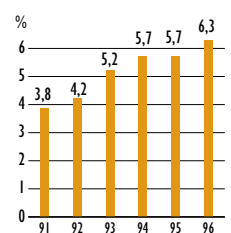
Kilde: DLF: 1986-95 og HSH fra 1996

DAGLIGVAREHANDELENS VOLUMUTVIKLING I SVERIGE

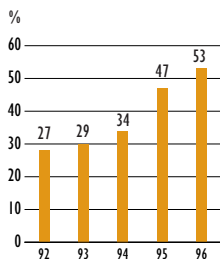

Kilde: Fri Köpenskap

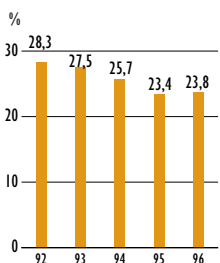
REKLAMEKOSTNADER I % AV DRIFTSINNTEKTER FOR MERKEVAREOMRÅDET

ANDEL UTENLANDS-OMSETNING

FASTE KOSTNADER* 1 % AV DRIFTSINNTEKTER

*) Alle faste kostnader ekskl. kostnader til reklame, FoU og avskrivninger

dansk og svensk avgiftsnivå, kombinert med høye kvoter for privat import, forklarer dette. Privatimporten av øl til Sverige i 1996 er estimert til cirka 110 mill. liter, hvilket utgjør cirka 17 % av det totale ølkonsumet i Sverige. I forhold til 1995 representerer dette en økning på cirka 20 mill. liter. Fra 1.1. 1997 innførte man en ny og lavere ølskatt i Sverige, men den er fortsatt høyere enn den danske. Avgiftsreduksjonen er neppe tilstrekkelig til å redusere privatimporten vesentlig.

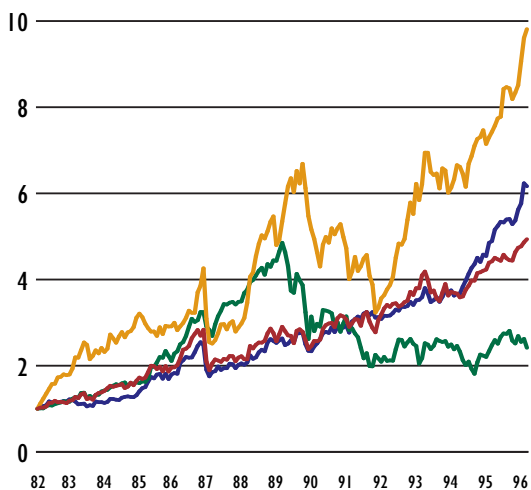
For Kjemiområdet har redusert vekst i Vest-Europa ført til fallende priser for spesialcellulose. I gjennomsnitt falt prisene i 1996 med 11 %. Spesielt kjemi hadde god volumvekst, som i hovedsak kan henføres til bygg- og anleggsektoren og økt omsetning i Asia. Vanillinområdet opplevde en positiv volumutvikling, men økt tilbud førte til fallende priser.

De nordiske aksjemarkedene hadde i 1996 en betydelig bedre utvikling enn de fleste børser verden over. Sterkest var oppgangen i Finland på 45,8 %. Det norske aksjemarkedet, representert ved Oslo Børs Totalindeks, steg med 32,1 % i 1996. Det norske markedet var preget av fallende renter, reallønnsvekst og sterk oljepris. Reallønnsvekst førte til økt fokus på aksjer eksponert mot innenlandsk konsum, mens høye olje- og gasspriser medførte fortsatt sterk utvikling for oljerelaterte aksjer.

BØRSUTVIKLING I OSLO OG INTERNASJONALT

■ New York
■ London
■ Oslo
■ Tokyo

Kilde: Oslo Børs Totalindeks, Dow Jones Industrial Average, FT-SE 100, Nikkei Index.

INTERNASJONALISERING

Et sentralt element i Orklas strategi har vært å ekspandere utenfor Norge. I 1996 utgjorde konsernets omsetning utenfor Norge 53 %, mot 47 % i 1995. Økningen kan primært henføres til helårseffekter av de overtatte matvareselskapene Procordia Food og Abba Seafood. Omsetning utenfor Norge har i perioden 1992-1996 økt fra 27 % til 53 %.

En betydelig del av konsernets ekspansjonsinvesteringer i 1996 har skjedd utenfor Norge. Av de totale ekspansjonsinvesteringene (664 mill. kroner) ble cirka halvparten foretatt i østeuropeiske markeder, hvor kjøpet av 51 % av den polske avisen Rzeczpospolita samt kjøpet av 50 % eierandel i bryggeriene Yarpivo, Slavutich og Taopin, foretatt av BBH, utgjør hoveddelen. Kjemiområdet har i løpet av 1996 ekspandert videre i Asia ved kjøp (60 %) av en mindre ligninfabrikk i Nord-Øst Kina. Kjøpet av Volvos resterende andel av Pripps Ringnes vil i vesentlig grad styrke konsernets posisjon i det tidligere sovjetiske området.

EFFEKTIVISERING

God konkurransekraft forutsetter kostnads-effektivitet i alle ledd i verdikjeden. I Orkla står dette derfor kontinuerlig i fokus. Over tid har konsernet ført en meget forsiktig prispolitikk ved at prisøkninger gjennomgående har vært vesentlig lavere enn den generelle prisstigning. En positiv utvikling i driftsmargin forutsetter derfor god kostnadskontroll. I perioden 1991 til 1996 er driftsmarginen for merkevarevirksomheten økt med 0,9 %-poeng til 7,5 %, til tross for at reklamekostnadene i % av driftsinntektene i samme periode ble økt fra 3,8 % til 6,3 %. Dette kan forklares med en betydelig reduksjon i faste kostnader. I 1992 utgjorde konsernets faste kostnader i prosent av driftsinntektene 28,3 %, mens nivået i 1996 er redusert til 23,8 %. I forhold til 1995 er dette en økning på 0,4 %-poeng, som i hovedsak skyldes helårseffekt av konsernets nye matvarevirksomheter som har noe høyere andel faste kostnader.

Innen Orkla Foods pågår det flere prosjekter som vil styrke produktiviteten. Etter overtagelsen av Procordia Food og Abba Seafood den 1.10.

1995 ble grunnlaget lagt for å oppnå en styrket konkurranseposisjon i de nordiske markedene. Arbeidet med å integrere de nye selskapene og å realisere de forventede synergier har vært høyt prioritert. Prosjektene er organisert i egne prosjektorganisasjoner, med separate grupper for fagområdene innkjøp, produksjon, salg/markedsføring, FoU og administrasjon. De enkelte gruppene har overført de økonomiske målene til konkrete prosjekter, samt etablert aktivitets- og fremdriftsplaner med statusrapportering hvert tertial. Gjennomføringsevne, tempo og nødvendig standardisering er kritiske suksessfaktorer. Driftsresultatet i Orkla Foods i 1996 er positivt påvirket med cirka 70 mill. kroner fra uttak av synergier. De vesentligste bidragene kommer fra innkjøp og integreringen av BOB og Procordia Food. Oppnådde besparelser i 1996 var noe høyere enn forventet på dette tidspunkt i prosessen. De største effektene forventes likevel å bli realisert i 1997 og 1998.

Orkla Media har gjennom flere år arbeidet målrettet med å realisere synergier innenfor sine virksomhetsområder. I særdeleshet gjelder dette trykkeristrukturen, innen såvel dagspresse som ukepresse. Det er viktig å utvikle en hensiktsmessig trykkeristruktur som oppfyller kravene til rasjonell drift, fleksibilitet og konkurransedyktig kvalitet, samtidig som den gir full kontroll over produksjonen. Det er også viktig å utnytte den betydelige kapital som investeres bedre. Således er det besluttet å samordne trykkingen av avisene på vestsiden av Oslofjorden ved bygging av et nytt trykkeri som skal stå ferdig i 1998. I perioden 1988-1998 vil antall trykkerier i denne regionen være redusert fra seks til ett trykkeri. Det nye anlegget vil trykke til sammen ni aviser, hvorav åtte er eiet av Orkla Media.

PERSONAL OG ORGANISASJON

Antall ansatte i konsernet ved årsskiftet var 18.869, hvorav 8.278 utenfor Norge. Inkluderes Pripps Ringnes med 100 % øker antall ansatte til 22.682.

Som et kompetansedrevet konsern nedlegger Orkla mye arbeid og ressurser i rekruttering, trening og opplæring av medarbeiderne. Konsernets

satsning på eget trainee-program, fagopplæring og videreutdanning innen merkevare- og relasjonsmarkedsføring fortsetter. All opplæring og trening blir knyttet så nært opp til den enkeltes arbeidssituasjon som mulig.

Arbeidet med karriereplanlegging og interne forflytninger av konsernets spesialist- og lederressurser stiller konsernet overfor store utfordringer, samtidig som selskapenes geografiske utbredelse åpner for nye jobbmuligheter for medarbeiderne.

Som ledd i forbedringsarbeidet er selskapene inne i en fortløpende omstillingsprosess. Nye organisasjonsformer, arbeidsmetoder og bruk av informasjonsteknologi stiller store krav til de ansattes tilpasningsdyktighet.

Konsernet har i nært samarbeid med de ansattes organisasjoner etablert samarbeids- og representasjonsordninger for de ansatte i Norge, Sverige og Danmark. Den nye valgordningen ble satt ut i livet ved valgene til styre og bedriftsfor-samling våren 1996. Senere på året ble en europeisk samarbeids- og informasjonsordning etablert, der konsernets ansatte i europeiske land utover de tre nordiske, også er representert. Samarbeidet med de ansatte gjennom de etablerte kanaler er godt.

Styret takker for målrettet innsats og uttrykker anerkjennelse for oppnådde resultater.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET (HMS)

Sykefraværet i konsernet har utviklet seg negativt. Økningen fra 1994 til 1995 har fortsatt også i 1996. Korttidssykefraværet har de senere årene ligget relativt konstant på cirka 2 %. Økningen i totalt sykefravær i Norge fra 6,4 til 6,7 % skyldes således utelukkende økt langtidssykefravær. Denne utviklingen har satt det lokale helse- og arbeidsmiljøarbeidet ytterligere i fokus. Med unntak av en liten økning i 1995, har det de senere årene vært en jevnt nedadgående trend i antall skader pr. million arbeidstimer. Den positive utviklingen fortsatte i 1996. Fra og med 1.1. 1997 vil HMS-tallene også inkludere konsernets utenlandske selskaper. Det vises for øvrig til egen miljøberetning.

DISPONERING AV ÅRETS RESULTAT

Orkla ASA hadde i 1996 et årsresultat på 1.276 mill. kroner etter mottatte konsernbidrag. Styret foreslår følgende disposisjoner (mill. kroner):

Avsatt til utbytte	(330)
Avsatt til reservefond	(164)
Overføring fra tilbakeføringsfond	31
Avsatt til frie fond	(813)
<u>Sum</u>	<u>(1.276)</u>

UTSIKTER FOR 1997

De sentrale rammebetingelsene for konsernets merkevarevirksomhet i de nordiske markeder forventes i hovedsak videreført. I Sverige ble ølavgiften redusert fra 1.1. 1997. Dette forventes å ha en positiv effekt på svensk produksjon og salg av øl. Utviklingen i Norge går motsatt vei. For å opprettholde en konkurransedyktig lokal bryggerisektor er det nødvendig at de nordiske landene over tid tilpasser avgiftene til nivået innen EU.

For spesialcellulose opplever Borregaard tilfredsstillende etterspørsel. Prisene fortsetter imidlertid å holde seg på et lavt nivå. Finkjemivirksomheten forventer svakere resultat i 1997.

Utviklingen i norsk økonomi, herunder en stadig sterkere norsk valuta, vil over tid kunne påvirke norske produsenters konkurranseevne negativt. Utsikter til et fortsatt lavt rentenivå vil likevel kunne legge forholdene til rette for en moderat positiv utvikling i aksjemarkedet.

*Oslo, 18. mars 1997
I Styret for Orkla ASA*

*Svein Ribe-Anderssen
formann*

Jonny Bengtsson

Odd Gleditsch jr.

Truls Holthe

Roger Jobansen

Harald Norvik

Björn Savén

Stein Stugu

*Eva Bergquist
observatør*

*Kjell Kjøningsen
observatør*

*Jens P. Heyerdahl d.y.
konsernsjef*

Resultatregnskap

ORKLA - KONSERNET

Beløp i mill. kroner	Note	1996	1995	1994
DRIFTSINNETEKTER		25.998	21.977	21.144
Forbruk av råvarer, halvfabrikata og handelsvarer		(11.500)	(9.691)	(9.297)
Lønn og andre personalkostnader	2	(5.474)	(4.650)	(4.474)
Andre tilvirknings-, salgs- og adm. kostnader	5	(5.798)	(4.882)	(4.749)
Ordinære av- og nedskrivninger	14	(1.330)	(1.097)	(1.133)
Andre inntekter og kostnader	12	20	127	82
DRIFTSRESULTAT		1.916	1.784	1.573
Resultat fra tilknyttede selskaper	13	97	76	62
Finansposter, netto	6	(398)	(451)	(520)
Porteføljegevinster		816	481	418
RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD OG MINORITETER		2.431	1.890	1.533
Skattekostnad	7	(641)	(434)	(369)
Minoriteter	24	(38)	(24)	(15)
ÅRETS RESULTAT		1.752	1.432	1.149
Resultat pr. aksje		36,50	29,80	24,00

Balanse

ORKLA-KONSERNET

Beløp i mill. kroner	Note	1996	1995	1994
EIENDELER				
Betalingsmidler	8	1.063	1.416	1.029
Porteføljainvesteringer mv.	4	6.512	5.866	5.531
Kunde- og andre kortsiktige fordringer	5	3.400	4.001	3.218
Varebeholdninger	9	2.744	2.938	2.081
Omløpsmidler		13.719	14.221	11.859
Andeler i tilknyttede selskaper	13	1.061	1.212	958
Aksjer i andre selskaper	10	91	93	92
Andre formuesmidler	3	637	389	444
Goodwill, immaterielle eiendeler mv.	14	3.704	3.776	1.507
Varige driftsmidler	14	7.284	7.005	6.668
Anleggsmidler		12.777	12.475	9.669
Eiendeler		26.496	26.696	21.528
GJELD OG EGENKAPITAL				
Kortsiktig rentebærende gjeld	16, 17	726	3.399	2.651
Kortsiktig rentefri gjeld	11	5.308	5.440	4.568
Kortsiktig gjeld		6.034	8.839	7.219
Langsiktig rentebærende gjeld	16, 17	9.344	8.159	6.041
Langsiktig rentefri gjeld	18	1.445	1.371	826
Langsiktig gjeld		10.789	9.530	6.867
Minoritetsinteresser	24	183	131	213
Aksjekapital		1.219	1.219	1.219
Annen egenkapital		8.271	6.977	6.010
Egenkapital	21	9.490	8.196	7.229
Gjeld og egenkapital		26.496	26.696	21.528
Gjeld sikret med pant	22	167	239	350
Garantiansvar og andre forhold	20, 22, 23	830	447	548

Kontantstrømanalyse

ORKLA – KONSERNET ¹⁾

Beløp i mill. kroner	Note	1996	1995	1994
Industriområdet (inkl. HK):				
Driftsresultat		1.851	1.764	1.557
Ordinære av- og nedskrivninger		1.319	1.276	1.123
Endring netto driftskapital		420	(572)	(245)
Kontantstrøm fra driften	side 32-33	3.590	2.468	2.435
Netto fomyelses- og miljøinvesteringer	side 32-33	(967)	(256)	(934)
Fri kontantstrøm fra driften		2.623	2.212	1.501
Betalte finansposter, netto		(613)	(437)	(390)
Fri kontantstrøm fra Industriområdet (inkl. HK)		2.010	1.775	1.111
Kontantstrøm fra Investeringsområdet før netto kjøp/salg av aksjer og eiendom				
		312	(33)	(93)
Betalte skatter og utbytter		(762)	(616)	(522)
Diverse kapitaltransaksjoner, valutakursendringer etc.		204	(311)	187
Konsernets selvfinansieringsevne		1.764	815	683
Ekspansjonsinvestering, Industriområdet				
	side 32-33	(664)	(3.765)	(1.179)
Netto kjøp/salg av porteføljeaksjer		301	321	(225)
Netto kjøp/salg av eiendommer (Investeringsområdet)		(37)	40	182
Netto kontantstrøm		1.364	(2.589)	(539)
Endring brutto rentebærende gjeld				
		(1.488)	2.866	951
Endring likvide midler/rentebærende fordringer				
		124	(277)	(412)
Endring netto rentebærende gjeld		(1.364)	2.589	539
Netto rentebærende gjeld	17	8.778	10.142	7.553

1) Orkla har valgt å beholde sin tidligere presentasjonsform som hovedkontantstrømpoppstilling, men viser foreløpig Norsk RegnskapsStandard (NRS) kontantstrømanalyse i note 15.

Kontantstrøm fra driften gir uttrykk for den brutto kontantstrøm konsernet genererer fra Industriområdet (inkl. HK), korrigert for endringer i binding av midler til driftskapital.

Fri kontantstrøm fra driften representerer Industriområdets (inkl. HK) gjeldsbetjenings- og ekspansjonsevne når nåværende aktivitetsnivå er opprettholdt gjennom fomyelses- og miljøinvesteringer.

Fri kontantstrøm fra Industriområdet (inkl. HK) viser områdets ekspansjonsevne etter at renter på gjelden er betalt.

Konsernets selvfinansieringsevne representerer det beløpet konsernet kan ekspandere for uten at netto rentebærende gjeld øker.

Netto kontantstrøm viser konsernets nedbetalingsevne/lånebehov etter gjennomførte ekspansjonsinvesteringer, netto kjøp/salg av aksjer/eiendommer.

Om konsernregnskapet

Orkla-konsernet i sin nåværende form ble etablert gjennom fusjonene mellom Orkla Industrier A.S og Borregaard A.S i 1986 og mellom Orkla Borregaard A.S og Nora Industrier A.S i 1991. Konsernet har konsentrert sin virksomhet innen tre hovedområder; Merkevarer til forbrukere, Kjemi og Finansielle Investeringer. Siden 1990 har konsernet gjennomført følgende viktige transaksjoner:

1991. Orkla Drikkevarer etablerer virksomhet i Polen i samarbeid med The Coca-Cola Company. Kjøp av Daishowa Chemicals (USA) gjør Borregaard LignoTech til verdens største produsent av ligninbaserte produkter. Vanillin-siden styrkes gjennom samarbeid med italienske EniChem om EuroVanillin (50-50). Orkla Media kjøper Sunnmørsposten, Haugesunds Avis og Romsdals Budstikke.

1992. Kjøp av 27 % andel i Frionor som selger fisk og sjømat i over 30 land. Eierandelen økes siden til i overkant av 50 %. Gjennom kjøp av Kemetyl befester Borregaard sin posisjon som Nordens største leverandør av teknisk sprit til konsument- og industrisektoren. 49 % av aksjene i Göteborgs Kex erverves. Opsjon på kjøp av resterende 51 %. Orkla Media og Norske Egmont etablerer felles selskap, Hjemmet Mortensen, for ukeblader.

1993. Orkla Foods kjøper BOB Industrier, ledende svensk leverandør av syltetøy, saft o.l. Kjemiområdet kjøper Metsä-Serlas ligninvirksomhet i Finland. Overtagelsen utvider produktspekteret og gir økt adgang til markedene i Øst-Europa. Ny fabrikk for fremstilling av kraftlignin står ferdig i oktober. Orkla Media kjøper minoritetsandel i Bergens Tidende og etablerer samtidig strategiske minoritetsposisjoner i til sammen seks polske aviser. Orkla Medias aksjepost i TVNorge selges.

1994. Orkla Brands kjøper resterende 51 % av Göteborgs Kex, og Kantolan i Finland blir overtatt. Orkla Media kjøper 91,5 % av aksjene i Drammens Tidende og Buskeruds Blad, erverver 87,5 % av aksjene i Varden og styrker sin posisjon i Polen. Kjemiområdet kjøper difenolvirksomhet i Italia, resten av EuroVanillin samt 55 % av Borregaard Taicang Chemicals (Kina). Samtidig fortsetter Kjemiområdet sin vekst gjennom ytterligere investeringer i nytt finkjemianlegg i Norge, mens polymervirksomheten selges. Konsernet avhender sitt engasjement i Emo-gruppen.

1995. Orkla kjøper matvareselskapene Procordia Food og Abba Seafood fra Volvo, og etablerer sammen med Volvo et felles drikkevareselskap, Pripps Ringnes (inkl. 50 % av BBH). Pripps Ringnes erverver 20,5 % i det finske drikkevareselskapet Oy Hartwall Ab. Orkla Medias engasjement i Polen blir økt. Orkla avhender drikkevareengasjementet i Polen. Coca-Cola kald-drikkselskapene i Norge og Sverige blir solgt. Videre blir Norgro, Høvellast, Dacapo og Smaks Salater samt 50 % av Helly-Hansen solgt.

1996. Orkla Medias engasjement i Polen blir ytterligere økt ved kjøp av 51 % av Rzeczpospolita, en av Polens ledende nyhetsaviser, samt avisens trykkeriselskap Warszawa-Print (50,8 %). Orkla Foods selger Österberg og Löfquist i Sverige, Beauvais Catering i Danmark samt Abba Tyskland og produksjonsvirksomheten i Danmark. Varemerket Kalas blir solgt i desember. Samordningsprosjektene går som planlagt. BBH ekspanderer ytterligere i Russland og Ukraina. Kjemi-området og kinesiske Kaishantun etablerer et joint venture for produksjon av ligninbaserte produkter. Frionor besluttes fusjonert med Norway Seafood og konsernets eierinteresse overføres til Finansielle Investeringer. Virksomheten i Hansa Bryggerier er avtalt solgt.

SPESIELT I 1996

Konsernregnskapet for 1996 er i hovedsak oppgjort etter samme prinsipper og med samme gruppering av hovedposter som tidligere år.

Som følge av Oslo Børs' og Norsk RegnskapsStiftelses endrede standpunkt og tillatelse til å presentere felleskontrollerte aksjeselskaper etter bruttometoden, har konsernet endret sin regnskapsføring av Hjemmet Mortensen. Konsernets 50 % andel av Hjemmet Mortensen er nå presentert etter bruttometoden. Sammenligningstallene er tilsvarende endret. Pripps Ringnes blir fortsatt presentert etter bruttometoden (jf. note 19).

Prinsippene for føring av konsernets eierandel i Jotun er tatt opp til ny vurdering. Den fornyede vurderingen tilsier at Jotun må behandles etter de vanlige prinsippene for tilknyttet selskap. Sammenligningstallene er tilsvarende endret. For presentasjonen av Jotun betyr dette at "Resultat fra tilknyttede selskaper" blir redusert med 36 mill. kroner i 1995 og 41 mill. kroner i 1994, med motpost i «Skattekostnad». Tilsvarende tall i 1996 er 30 mill. kroner. "Årets resultat" er upåvirket.

GENERELT

Konsernregnskapet viser det samlede økonomiske resultatet og den samlede finansielle stillingen når morselskapet Orkla ASA og dets eierandeler i andre selskaper presenteres som en økonomisk enhet. **Selskaper** hvor konsernet eier **mer enn 50 % av kapitalen** og har bestemmende innflytelse, er konsolidert 100 % etter kjøpsverdimetoden. Minoritetenes andel av resultat etter skatt skilles ut på egen linje før «Årets resultat». **Eierandeler i felleskontrollerte selskaper** er presentert etter bruttometoden. **Eierandeler i tilknyttede selskaper** hvor konsernet har strategisk interesse og betydelig innflytelse (20-50 % eierandel) er vurdert etter egenkapitalmetoden. Eierandeler som er definert inn i "Finansielle Investeringer" er vurdert etter **kostmetoden** uansett eierandel.

Konsernets kostpriser for eiendeler og gjeld i datter-, felleskontrollerte og tilknyttede selskaper ligger til grunn ved resultatmålingen i konsernregnskapet. Konsernets egenkapital omfatter kun morselskapets poster og det som er opptjent i de ovenfornevnte selskaper etter at de kom inn i konsernet, fratrukket avskrivning på ervervede merverdier og goodwill samt minoritetsinteresser.

PRINSIPPER FOR UTARBEIDELSE AV KONSERNREGNSKAPET

Alle selskapsregnskapene som konsolideres i konsernet er gjort opp etter felles definerte regnskaps- og vurderingsprinsipper, og klassifisering av poster i resultat og balanse er gjennomført etter ensartede definisjoner.

Eierandeler i datterselskaper er eliminert og kostprisen for aksjene erstattet med selskapets eiendeler og gjeld, vurdert til kostpris for konsernet. Differansen mellom kjøpesummen for aksjene og konsernets andel av selskapets egenkapital på oppkjøpstidspunktet, henføres til de av selskapets eiendeler (eller forpliktelser) som har andre verdier enn de bokførte, og eventuell restverdi behandles som goodwill i konsernregnskapet. Resten av selskapets egenkapital føres opp i balansen som "Minoritetsinteresser".

Konsernets eierandeler i felleskontrollerte selskaper er eliminert etter samme prinsipp som datterselskap. Orklas andel av de respektive postene presenteres i konsernregnskapet sammen med konsernets tilsvarende poster (bruttometoden) (jf. note 19).

Eierandeler i tilknyttede selskaper er vurdert etter egen-

kapitalmetoden og konsernets andel av årets resultat i det tilknyttede selskapet etter avskrivning på merverdier tillegges kostprisen for andelen. Behandlingen av merverdier i det tilknyttede selskapet gjennomføres etter samme prinsipper som for datter- og felleskontrollerte selskaper (jf. note 13).

Utenlandske selskaper som ikke er en integrert del av morselskapet, er omregnet ved at det for balansen er benyttet kursen pr. 31.12., mens det for resultatet er benyttet årets gjennomsnittskurser. Omregningsdifferanser er regulert direkte mot egenkapitalen.

Balansen for utenlandske datterselskaper som opererer som en integrert del av morselskapet er omregnet ved at det for pengeposter benyttes kursen pr. 31.12., mens transaksjonsdatoens kurs benyttes for ikke-pengeposter. I resultatregnskapet er avskrivninger og varekost omregnet til historisk kost, mens øvrige poster er omregnet til årets gjennomsnittskurser. Omregningsdifferanser er ført under finansposter.

I land definert som høyinflasjonsland, blir regnskapene inflasjonsjusterte. Avskrivninger og bokført verdi av driftsmidler samt varelager blir omregnet til historisk kurs på anskaffelsestidspunktet. Resultatregnskapet for øvrig er omregnet etter årets gjennomsnittskurser. Øvrige balanseposter omregnes til balanse-dagens kurs. Omregningsdifferanser er ført under finansposter.

PERIODISERINGS-, KLASFISERINGS- OG VURDERINGSPRINSIPPER

Regnskapet bygger på de grunnleggende prinsippene om historisk kost, sammenstilling, fortsatt drift, kongruens og forsiktighet.

Klassifisering av postene i regnskapet bygger på at alle eiendeler som knytter seg til varekretsløpet, fordringer som tilbakebetales innen ett år samt "eiendeler som ikke er bestemt til varig eie eller bruk for virksomheten" er omløpsmidler. Andre eiendeler er anleggsmidler. Skillet mellom kort og langsiktig gjeld trekkes ved ett år til forfallstidspunktet.

Vurdering av omløpsmidler skjer til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost fratrukket eventuelle bedriftsøkonomiske avskrivninger. Dersom virkelig verdi av anleggsmidler er lavere enn bokført verdi, og verdifallet ikke anses å være av forbigående art, er det foretatt nedskrivning.

Kundefordringer er vurdert til antatt verdi pr. 31.12. Konsernets samlede avsetning til tap på kundefordringer fremkommer i note 5.

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi etter FIFO prinsippet. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til tilvirkningskost. Det er gjort fradrag for ukurans.

Aksjer og andeler som representerer investeringer av finansiell karakter, adskilt fra konsernets strategiske industrielle engasjementer, er klassifisert som omløpsmidler og vurderes etter porteføljepriippet. Porteføljen styres bevisst som en enhetlig gruppe og blir derfor kun verdikorrigert dersom den samlede beholdningen har lavere verdi enn anskaffelseskost. Poster innen porteføljen som har fått et varig verdifall, er nedskrevet. Langsiktige aksjer og andeler som ikke er vurdert som investeringer i tilknyttet selskap, er oppført etter kostmetoden. Kostmetoden medfører at aksjer/andeler balanseføres til kostpris og mottatt kontantvederlag behandles som utbytte.

Varige driftsmidler aktiveres og avskrives dersom de har levetid over tre år og har en kostpris som overstiger kr 15.000. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under drifts-

kostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlenes kostpris og avskrives i takt med disse. Utskiftninger av hele driftsmidler blir aktivert. Merverdier iht. reglene om foretaksintegrasjon er i konsernregnskapet henført direkte til de aktuelle driftsmidlene og avskrives i takt med disse. Driftsmidlene avskrives lineært med følgende satser: Bygninger 2-4 %, maskiner og inventar 7-15 %, transportmateriell og returkasser 15-20 % og EDB-utstyr 25 %.

Goodwill. Ved overtagelse av annen virksomhet mot vederlag som overstiger verdien av de enkelte eiendeler, er forskjellen, i den utstrekning den representerer forretningsverdi, oppført som goodwill i balansen. Goodwill blir avskrevet over antatt levetid, sannsynliggjort gjennom foreliggende oppkjøpskalkyler, dog aldri mer enn 20 år. Bokført verdi av goodwill skrives ned dersom virkelig verdi antas å ligge lavere og verdifallet ikke antas å være forbigående.

Pensjonsforhold. Regnskapsføring av pensjonskostnader skjer i samsvar med Foreløpig Norsk Regnskapsstandard Pensjonskostnader. Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser beregnes etter lineær opptjening på basis av forutsetninger om diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuariemessige forutsetninger om dødelighet, frivillig avgang osv. Pensjonsmidlene er vurdert til virkelig verdi og fratrukket i netto pensjonsforpliktelse i balansen. Eventuell overfinansiering balanseføres i den grad det er sannsynlig at overfinansieringen kan utnyttes. Endringer i forpliktelsen som skyldes endringer i pensjonsplaner fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Endringer i forpliktelsen og pensjonsmidlene som skyldes endringer i, og avvik mot, beregningsforutsetningene (estimatendringer) fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid for den del av avvikene som overstiger 10 % av brutto pensjonsforpliktelse (av pensjonsmidlene hvis disse er størst). Ikke amortiserte avvik fremgår av note 2.

Valuta. Valutabehandlingen i konsernet er forskjellig for sikrede og usikrede poster. Med sikret menes poster der den økonomiske effekt av svingninger i angjeldende valuta er eliminert. Balanseposter som sikrer hverandre presenteres til kursen på balansedagen, mens balanseposter som sikres med finansielle instrumenter utenfor balansen presenteres til sikringskurs. Sikringsforretninger som er gjort for å sikre kontraktfestede kontantstrømmer, vurderes i sammenheng med disse. Urealisert tap på sikringsforretninger som dekker ikke kontraktfestede kontantstrømmer kostnadsføres under finansposter. Øvrige valutaforhold vurderes samlet etter et porteføljesyn. Dersom porteføljen samlet har netto tap, blir dette kostnadsført, mens netto gevinst ikke inntektsføres.

Skatter. Skattekostnaden knyttes til det regnskapsmessige resultatet og består av summen av betalbare skatter og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt i balansen er beregnet med nominell skattesats på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier.

Kontantstrømanalyse. Orkla har valgt å beholde sin tidligere kontantstrøm som hovedoppstilling. Den viktigste årsaken til dette er at den nye foreløpige NRS standarden ikke har korresponderende begrep med en informativ segmentfordeling. Kontantstrøm NRS(F), jf. note 15.

NOTE 1, Driftsinntekter

Beløp i mill. kr	1996	1995	1994
Netto salgsinntekter Norge	11.682	11.242	13.577
Netto salgsinntekter Sverige	6.887	4.186	2.070
Netto salgsinntekter Danmark	1.474	1.213	1.019
Netto salgsinntekter Finland og Island	560	375	266
Netto salgsinntekter utenfor Norden	4.955	4.587	3.780
Sum netto salgsinntekter	25.558	21.603	20.712
Diverse driftsinntekter	440	374	432
Driftsinntekter	25.998	21.977	21.144

For ytterligere segmentinformasjon henvises til side 32-33, hovedtall for virksomhetsområdene.

NOTE 2, Lønn og andre personalkostnader

Lønn og andre personalkostnader består av kostnader knyttet direkte til godtgjørelse til ansatte og tillitsmenn, kostnader knyttet til pensjonsforhold til såvel nåværende som tidligere ansatte samt offentlige avgifter knyttet til ansettelsesforhold. Kostnadene består av:

Beløp i mill. kr	1996	1995	1994
Lønn og feriepenger	(4.401)	(3.833)	(3.786)
Øvrige godtgjørelser mv.	(22)	(31)	(33)
Arbeidsgiveravgift	(873)	(666)	(567)
Pensjonskostnader	(178)	(120)	(88)
Lønn og andre personalkostnader	(5.474)	(4.650)	(4.474)

Pensjonsforhold

De fleste ansatte i konsernet er tilknyttet kollektive tjenestepensjonsordninger. Pr. 31.12. 1996 er i alt 14.831 nåværende ansatte tilknyttet tjenestepensjonsordningene. I tillegg omfatter tjenestepensjonsordningene 3.950 tidligere ansatte. Tjenestepensjonsordningene er definert som "netto ordninger" som ikke knytter konsernets forpliktelser til eventuelle endringer i folketrygdens forpliktelser. De norske tjenestepensjonsordningene er behandlet som ytelsesplaner. Pensjonsordningene i Sverige omfatter i hovedsak ytelsesplaner og i Danmark tilskuddsplaner. Konsernets juridiske forpliktelse vil ikke være påvirket av den regnskapsmessige behandlingen.

I tillegg har konsernet pensjonsforpliktelser som ikke er forsikringsmessig dekket. Dette gjelder førtidspensjoner, gavpensjoner til førtidspensjonerte, pensjoner for pensjonsgrunnlag utover skattelovens maksimalbegrensning, pensjon til tidligere styremedlemmer og pensjon til personer som av forskjellige årsaker ikke er tatt opp i tjenestepensjonsordningen, som utbetales over egen drift. 4.409 personer er omfattet av disse ordningene.

Noen av konsernets sikrede pensjonsordninger er overfinansiert. Overfinansieringen er vurdert, og det er i regnskapsføringen forutsatt at all overfinansiering vil kunne utnyttes på grunn av at noen usikrede ordninger kan dekkes fra fond, kjente fremtidige forpliktelser, og den stadige utviklingen som skjer i konsernets virksomhet og organisering.

Årets pensjonskostnad er beregnet av uavhengig aktuar. I norske selskaper er beregningen basert på konsernets opplysninger pr. 1.1. 1996. Det er justert for senere vesentlige endringer. Pensjonskostnadene i utenlandske selskaper er beregnet av aktuar og regnskapsført i henhold til lokale regler og forutsetninger basert på opplysninger pr. 1.1. 1996. Det er justert for vesentlige avvik fra norsk regnskapsstandard.

Det er i 1996 avdekket feil i aktuarberegningene i 1994, da konsernet innførte ny regnskapsstandard. Disse feilene er ført direkte mot egenkapital (26 mill. kroner) og mot utsatt skattefordel (10 mill. kroner) i samsvar med uttalelse fra Oslo Børs.

Forutsetninger:

	Norge
Diskonteringsrente	6 %
Fremtidig lønnsregulering	3 %
Gjennomsnittlig gjenværende opptjeningsstid	15 år
Pensjonsregulering/G-regulering	2 %
Frivillig avgang før/etter 45 år	2 %/0 %
Avkastning på pensjonsmidler	7 %
Estimert avkastning 1996	10 %

Sammensetning av netto pensjonskostnader

Beløp i mill. kr	1996	1995	1994
Nåverdi av årets pensjonsopptjening (inkl. arbeidsgiveravgift)	(132)	(104)	(97)
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	(157)	(133)	(138)
Forventet avkastning på pensjonsmidler	142	130	153
Amortisering av utsatt forpliktelse pga. avvik fra plan/forutsetninger	0	0	0
Netto pensjonskostnad ytelsesplaner	(147)	(107)	(82)
Tilskuddsplaner	(31)	(13)	(6)
Netto pensjonskostnader	(178)	(120)	(88)

Sammensetning av netto pensjonsforpliktelse

Beløp i mill. kr	31.12.96	31.12.95	31.12.94
Brutto pensjonsforpliktelse	(2.711)	(2.521)	(2.493)
Pensjonsmidler	2.188	2.032	2.222
Faktisk netto pensjonsforpliktelse	(523)	(489)	(271)
Ikke amortisert avvik fra plan/forutsetning	30	34	134
Netto pensjonsforpliktelse	(493)	(455)	(137)
Balanseført netto pensjonsforpliktelse	(662)	(616)	(319)
Balanseført netto pensjonsmidler	169	161	182

Sammensetning av pensjonsmidler

	31.12.96	31.12.95	31.12.94
Likvide midler	2 %	3 %	3 %
Pengemarkedsplasseringer	3 %	3 %	4 %
Obligasjoner	48 %	48 %	47 %
Utlån	16 %	16 %	17 %
Aksjer	24 %	23 %	21 %
Fast eiendom	7 %	7 %	8 %
Sum pensjonsmidler	100 %	100 %	100 %

Av pensjonsmidlene forvaltes ca. 20 % i egne pensjonskasser og ca. 80 % i livsforsikringselskaper.

NOTE 3, Andre formuesmidler

Beløp i mill. kr	1996	1995	1994
Lån som omfattes av AL §§ 12-10 og 11-8, 16	61	65	73
Balanseførte netto pensjonsmidler	169	161	182
Utsatt skattefordel	79	69	64
Andre langsiktige fordringer	328	94	125
Sum	637	389	444

NOTE 4, Porteføljeinvesteringer mv.

Finansielle Investeringer er ett av konsernets tre strategiske satsingsområder. Konsernets porteføljeinvesteringer styres samlet som en enhetlig gruppe. Porteføljen representerer utelukkende investeringer av finansiell karakter og er i så måte adskilt fra konsernets strategiske, industrielle engasjementer. Porteføljen kjennetegnes utfra en satsing på store enkeltposter og har historisk hatt en langsiktig karakter, men det er ikke fattet noen form for beslutning som begrenser områdets frihet når det gjelder salgstidspunktet for de ulike aksjepostene.

Beløp i mill. kr	Antall aksjer	Bokført verdi	Markedsverdi	Eierandel %		Beløp i mill. kr	Antall aksjer	Bokført verdi	Markedsverdi	Eierandel %
Eid av Orkla ASA						Eid av Orkla ASA forts.				
Norske børsnoterte aksjer						Huhtamäki I				
Bank/Forsikring						KoneCranes				
Bolig & Næringsbanken	293.900	43	45	3,0		463.403	12	93		3,1
Den norske Bank	4.530.000	84	111	0,7		Kesko	294.000	29	26	
Storebrand	34.243.213	408	1.265	9,1		Kinnevik B	100.000	16	18	
Industri						Lindex	1.339.428	30	201	9,7
Adresseavisen	325.931	72	119	17,1		Nokia Ord.	85.000	22	31	
Adelsten B	102.750	14	15	1,1		Sampo	30.000	15	15	
Aker A	161.200	23	23	0,3		TV4 A	115.100	15	15	
Alcatel STK	255.762	33	118	3,0		Diverse		112	134	
Alvem Norway	559.843	22	46	9,6		Øvrig utland				
Ark	1.222.000	24	55	9,9		British Biotech	500.000	12	11	
Avantor	669.300	23	35	3,3		Intel Corp	21.000	5	18	
Bøhler-Gruppen	2.111.000	8	18	3,4		Int. Biotech	1.000.000	11	11	
Dyno	4.623.262	518	750	18,1		SITA Units	9.000	5	12	
Elkem A	12.497.867	483	1.322	25,4		Smithkline Beecham	125.000	10	11	
Gyldendal	127.295	5	38	5,4		Uni Env. Fond	51.101	50	54	
Hafslund A	6.039.155	174	284	6,4		Diverse		126	163	
Hafslund B	1.366.100	58	60			Sum utenlandske børsnoterte aksjer		708	1.315	
Håg	507.700	28	100	15,9		Sum børsnoterte aksjer		5.133	9.538	
Kvemeland	821.983	74	144	9,2		Ikke børsnoterte aksjer, opsjoner og andre verdipapirer				
Kværner A	2.510.878	427	775	5,8		Addum B	150.000	15	15	
Nera	951.750	150	260	7,2		Berlingske Officin A	91.400	37	35	8,5
Norsk Hydro	719.500	156	247	0,3		Berlingske Officin B	93.400	38	30	
Norske Skog A	97.300	19	21	1,0		Carl Aller	6.120	40	40	3,4
Norske Skog B	243.000	42	47			Chips Stamm ¹⁾	52.245	11	22	
NetCom	5.212.772	26	323	11,0		Dagbladet Pref.	71.677	23	32	14,4
Nycomed A	3.411.055	350	337	3,3		Dagbladet A	101.466	37	46	
Raufoss	775.172	68	91	10,3		Eiendomsspar	212.222	34	38	2,4
R G I (Antilles) ²⁾	1.334.200	76	87	2,0		Frionor	1.662.994	175	175	51,1
Rica Hotell	513.650	49	82	8,6		Helly-Hansen	211.750	58	125	50,0
Saga A	533.064	56	57	0,4		Holberg Industries Ord.	520.750	33	33	30,0
Saga B	65.000	5	6			Holberg Industries Pref.	71.944	52	52	40,0
Schibsted	3.062.231	248	358	4,4		Nebco Evans Holdings Comp.		58	58	
Scana	1.456.614	62	70	7,0		Nordic American Tankers wts.	761.000	16	20	
Steen & Strøm Invest	1.547.600	17	139	9,7		Norway Seafoods	4.347.826	154	154	6,9
Diverse		20	26			Rurik Fond	3.000.000	20	20	
Skipsaksjer						Software Innovation	100.000	15	17	7,6
Awilco Shipping B	300.000	21	22	0,9		Scala	1.001.800	35	35	10,0
Bergesen A	1.889.392	242	291	3,4		Telia Overseas	472.647	47	47	13,1
Bergesen B	671.723	86	101			Diverse		64	59	
Benor Tankers	1.497.900	49	62	7,1		Sum ikke børsnoterte aksjer og opsjoner		962	1.053	
First Olsen Tankers	421.200	19	24	2,1		Kommandittselskaper/Fond				
Ganger Rolf	71.300	10	19	0,8		Head Ins. Inv.		20	20	
Leif Høegh	638.000	57	84	2,1		Industri Kapital 1989 I II III		31	31	
Nordic American Shipping	418.064	18	22	5,8		Industri Kapital 1994 I II III IV		113	113	
Diverse		18	22			European Acquisition Capital		31	31	
Aksjefond						Diverse		9	5	
Omega AMS	9.950	1	3			Sum kommandittselskaper, omløpsmidler		204	200	
Omega Investment Fund	1.951	39	99			Konvertible obligasjoner				
Sum norske børsnoterte aksjer		4.425	8.223			I.M.Skaugen 94/01 konv. obl.		25	25	
Utenlandske børsnoterte aksjer og aksjefond						RGI konv. obl. ²⁾		75	195	
Norden						Sum konv. obligasjoner eid av Orkla ASA		100	220	
Astra A	135.000	36	43			Aksjer eid av datterselskaper				
Bure	2.667.500	91	202	4,9		Diverse aksjer		32	32	
Cultor II	53.200	12	17			Sum porteføljeinvesteringer		6.431	11.043	
Chips Pref. ¹⁾	417.476	52	173			Utover dette inngår aksjer i Hansa med 81 mill. kroner som er Orklas andel av Pripps Ringnes' 100 % eie i Hansa.				
Danisco	52.000	19	20							
Hartwall A	80.200	8	22							

1) Orkla eier også 187.500 stamaksjer i Chips OY. Ref. note 10. Total eierandel er 19,6 %.
2) Ved konvertering av obligasjonslån blir eierandelen totalt i R.G.I 6,1 %.

NOTE 5, Andre tilvirknings-, salgs- og adm. kostnader

Andre tilvirkningskostnader

Beløp i mill. kr	1996	1995	1994
Salgsfrakter	(924)	(808)	(776)
Energikostnader	(483)	(437)	(392)
Reparasjons- og vedlikeholdskostnader	(615)	(526)	(442)
Reklame og FoU-kostnader	(1.405)	(1.041)	(998)
Andre	(2.371)	(2.070)	(2.141)
Sum	(5.798)	(4.882)	(4.749)

Kundefordringer er pr. 31.12. fratrukket avsetning til tap på krav som inngår i "Andre" ovenfor. Avsetningen har hatt følgende utvikling:

Beløp i mill. kr	1996	1995	1994
Delkrederefond pr. 01.01.	61	76	82
Årets konstaterte tap	(24)	(37)	(34)
Årets avsetning til tap på krav	22	22	28
Delkrederefond pr. 31.12.	59	61	76

NOTE 6, Finansposter, netto

Beløp i mill. kr	1996	1995	1994
Utbytte	342	203	134
Renteinntekter	179	268	103
Rentekostnader	(885)	(887)	(661)
Netto agio/disagio	3	(10)	(35)
Andre finansposter, netto	(37)	(25)	(61)
Finansposter, netto	(398)	(451)	(520)

NOTE 7, Skattekostnad

Beløp i mill. kr	1996	1995	1994
Betalbare skatter Norge	(425)	(331)	(316)
Betalbare skatter utlandet	(136)	(87)	(51)
Sum betalbare skatter	(561)	(418)	(367)
Endring i utsatt skatt Norge	(20)	(54)	3
Endring i utsatt skatt utlandet	(60)	38	(5)
Sum endring utsatt skatt ¹⁾	(80)	(16)	(2)
Sum skattekostnad	(641)	(434)	(369)
Skatt i % av «Resultat før skattekostnad og minoriteter»	26,4	23,0	24,1

1) Jf. note 18.

NOTE 8, Betalingsmidler

Beløp i mill. kr	1996	1995	1994
Bundne likvider utgjør i konsernet	90	140	199

NOTE 9, Varebeholdninger

Beløp i mill. kr	1996	1995	1994
Råvarer	1.104	1.188	764
Varer under tilvirkning	172	143	132
Ferdigvarer og handelsvarer	1.468	1.607	1.185
Sum	2.744	2.938	2.081

NOTE 10, Aksjer og andeler i andre selskaper ¹⁾

Beløp i mill. kr	Antall	Bokført verdi	Eierandel %
Eid av Orkla ASA			
AB Chips OY ²⁾	187.500	60	10,0
Eid av konsernselskaper			
Viking Askim SB	2.400.000	6	30,0
Solo ⁴⁾	1.136	1	56,8
Norsk Avfallshåndtering	3.330	3	2,5
Diverse		16	
Sum aksjer		86	
Diverse andeler i ANS/KS ³⁾		5	
Sum konsern		91	

1) I selskap hvor eierandeler er større enn 20 %, har en vurdering av konsernets innflytelse resultert i at det ikke vil være korrekt å presentere postene som "tilknyttet selskap".

2) Andel av stemmeberettiget kapital. I tillegg til ovennevnte post eier Investeringsrådet aksjer i AB Chips OY ført som omløpsmidler. Totalt eier konsernet 13,9 % av stemmeberettiget kapital og 19,6 % av kapitalen i AB Chips OY.

3) Herav eid av Orkla ASA: ANS Høgset (7,1 %) 2 mill. kroner.

4) Eierandelen representerer Pripps Ringnes på 100 % basis.

NOTE 11, Kortsiktig rentefri gjeld

Beløp i mill. kr	1996	1995	1994
Leverandørgjeld	1.402	1.538	1.371
Skyldig off.avgifter, skattetrekk, feriepengar o.l.	1.383	1.423	1.233
Skyldige selskapskatter	511	403	350
Avsatt til utbytte	339	290	244
Annen kortsiktig gjeld	1.673	1.786	1.370
Sum	5.308	5.440	4.568

NOTE 12, Andre inntekter og kostnader

Andre inntekter og kostnader representerer poster av spesiell karakter og av ikke uvesentlig betydning for konsernet. Dette er resultateffekten ved salg av industrivirksomheter og nedskrivninger/avsetninger knyttet til restrukturering av eksisterende virksomhet. Disse er skilt ut og samlet på egen linje for å bedre sammenlignbarheten på resultatregnskapets øvrige linjer.

Beløp i mill. kr	1996	1995	1994
Gevinst ved avhendelse av anlegg innen Abba Tyskland	20	-	-
Gevinster ved avhendelse av Helly-Hansen, Norgro og Høvellast	-	114	-
Gevinster ved avhendelse av drikkevare- engasjementet i Polen og Coca-Cola Kalddrikk- selskapene i Sverige og Norge	-	255	-
Avsetning for mulig ny avtalestruktur med The Coca-Cola Company i Sverige	-	(80)	-
Gevinst ved avhendelse av virksomheten knyttet til salater, samt virksomheten innenfor ris, og tap ved avhendelse av virksomheten Gemüse Verarbeitungs Gesellschaft m.b.H.	-	(2)	-
Restruktureringskostnader knyttet til virksomheten i Abba Seafood	-	(160)	-
Gevinster ved avhendelse av polymer- virksomheten og Emo-gruppen	-	-	82
Sum	20	127	82

NOTE 13, Andeler i tilknyttede selskaper

Beløp i mill. kr	Eierandel %	Opprinnelig kostpris-pr. 01.01.	Verdi i balansen pr. 01.01.	Tilgang/avgang i året	Andel resultat	Mottatt utbytte/kursregulering	Verdi i balansen pr. 31.12.96	Årets avskrivninger på overkurs	Bokført verdi 31.12. overkurs
Jotun A.S	41,6	145	504	-	63	(17)	550	(2)	34
Frionor A/S ¹⁾	50,9	160	175	(175)	3	(3)	-	(2)	-
Oy Hartwall Ab ²⁾	20,5	134	143	23	9	(10)	165	(6)	73
Asker og Bærums Budstikke A.S	30,5	75	81	-	6	(5)	82	(2)	26
Bergens Tidende A.S	28,4	67	90	-	8	(1)	97	(1)	11
A/S Østlandets Blad ³⁾	56,5	25	27	1	2	-	30	(1)	6
Norsk Telegrambyrå A.S	22,1	3	14	-	2	-	16	-	-
Mediaselskaper Polen ⁴⁾	-	61	59	(48)	1	-	12	-	4
K/S Swan Sea	35,0	18	13	-	(6)	-	7	-	-
K/S Knutsen Bøyelaster III	28,0	20	10	-	(1)	-	9	-	-
Norgesbuss Invest A.S	25,1	18	19	5	3	-	27	-	-
Orkla Exolon K/S	42,3	4	25	-	4	-	29	-	-
Oskar Sylte A.S ²⁾	44,0	4	7	-	3	(1)	9	-	1
Borregaard Taicang Chemicals ⁴⁾	55,0	28	28	(28)	-	-	-	-	-
Diverse	-	17	17	14	-	(3)	28	(1)	9
Sum		779	1.212	(208)	97	(40)	1.061	(15)	164

1) Frionor er overført til "Finansielle Investeringer" (jf. note 4 og side 14 "1996").

2) Eierandelen representerer Pripps Ringnes' eierandel, på 100 % basis.

3) Selskapet er ikke konsolidert fordi stemmerettsbegrensninger hindrer bestemmende innflytelse.

4) Avgang av mediaselskaper i Polen og Borregaard Taicang Chemicals, medfører at disse selskapene dels føres som felleskontrollert virksomhet og dels er konsolidert f.o.m. 1996. Hjemmet Mortensen (HM) er ført som "felleskontrollert virksomhet". For HM er sammenligningstallene endret.

NOTE 14, Varige driftsmidler og goodwill, immaterielle eiendeler mv.

Varige driftsmidler

Beløp i mill. kr	Akkumulert anskaffelseskost pr. 01.01.	Oppskrivninger pr. 01.01.	Nedskrivninger pr. 01.01.	Avskrevet pr. 01.01.	Bokført verdi pr. 01.01.	Tilgang i 1996	Avgang i 1996	Ordinære av- og nedskrivninger i 1996	Bokført verdi 31.12.96
Maskiner, transportmidler o.l.	9.385	4	(6)	(5.779)	3.604	1.085	(161)	(896)	3.632
Bygg og anlegg	3.908	116	(121)	(1.533)	2.370	230	(19)	(139)	2.442
Forretningsbygg	275	-	-	(52)	223	23	(45)	(11)	190
Fast eiendom forøvrig	443	61	(8)	(34)	462	31	(28)	(1)	464
Sum	14.011	181	(135)	(7.398)	6.659	1.369	(253)	(1.047)	6.728
Anlegg under utførelse	345	-	-	-	345	213	(4)	-	554
Forskudd vedr. nyanlegg	1	-	-	-	1	1	-	-	2
Sum	14.357	181	(135)	(7.398)	7.005	1.583	(257)	(1.047)	7.284

Goodwill, immaterielle eiendeler mv.

Beløp i mill. kr	Akkumulert anskaffelseskost pr. 01.01.	Nedskrivninger pr. 01.01.	Avskrevet pr. 01.01.	Bokført verdi pr. 01.01.	Til-/avgang i 1996	Av- og nedskrivninger i 1996	Bokført verdi 31.12.96
Orkla Foods	3.104	-	(267)	2.837	(90)	(164)	2.583
Orkla Drikkevarer	32	-	(6)	26	-	(10)	16
Orkla Brands	655	(115)	(105)	435	(23)	(30)	382
Orkla Media	531	-	(151)	380	314	(51)	643
Kjemi	60	-	(50)	10	10	(4)	16
Øvrige	122	-	(34)	88	-	(24)	64
Sum	4.504	(115)	(613)	3.776	211	(283)	3.704

Investeringer i og salg av varige driftsmidler og goodwill

Beløp i mill. kr	Investeringer i:					Salg til salgsverdi:				
	1992	1993	1994	1995	1996	1992	1993	1994	1995	1996
Goodwill mv.	45	341	658	2.431	211	-	-	-	-	109
Maskiner, transportmidler o.l.	952	1.000	1.275	1.565	1.085	72	82	165	542	163
Skip	-	-	-	-	-	73	-	-	-	-
Bygg og anlegg	153	633	568	663	230	14	27	247	560	52
Forretningsbygg	12	1	19	65	23	2	-	37	10	53
Fast eiendom forøvrig	71	71	24	26	31	20	7	7	70	39
Anlegg under utførelse	170	98	(102)	7	213	-	-	-	-	-
Forskudd vedr. nyanlegg	-	8	(1)	(7)	1	-	-	-	-	-
Sum	1.403	2.152	2.441	4.750	1.794	181	116	456	1.182	416

NOTE 15, Kontantstrøm NRS (foreløpig regnskapsstandard)

Beløp i mill. kr	1996	1995
Kontantstrøm NRS (foreløpig)		
Resultat før skattekostnad	2.431	1.890
Betalte skatter	(448)	(355)
Endring i driftskapital og andre justeringer	442	(336)
Av- og nedskrivninger	1.330	1.288
Gevinster og tilknyttede selskaper	(983)	(947)
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	2.772	1.540
Investeringer i varige driftsmidler	(1.388)	(1.309)
Andre langsiktige investeringer	(414)	(3.438)
Salg av driftsmidler	252	241
Andre salg	116	663
Netto kjøp/salg av porteføljeaksjer	301	321
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(1.133)	(3.522)
Utdeling av utbytte	(289)	(243)
Opptak av langsiktig gjeld	4.231	6.352
Nedbetaling av langsiktig gjeld	(3.194)	(3.892)
Endring i kortsiktig finansiering	(2.719)	174
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	(1.971)	2.391
Andre endringer	(21)	(66)
Endring i likvider	(353)	343
Beholdning av likvider ved periodens start	1.416	1.073
Beholdning av likvider ved periodens slutt	1.063	1.416

Jf. kontantstrøm side 13 og Generelle regnskapsprinsipper.

NOTE 16, Låneforhold

Konsernets rentebærende gjeld pr. lånetype og forfallsfordelt

Beløp i mill. kr	Saldo pr. 31.12.96	Forfall						Etter 2001
		1997 ¹⁾	1998	1999	2000	2001		
Obligasjonslån ²⁾	5.798	400	-	31	500	187	4.680	
Banklån ³⁾	4.062	200	50	581	47	1.961	1.223	
Kredittforetak og forsikringselskaper	83	10	6	7	7	7	46	
Diverse	127	116	2	2	3	2	2	
Sum renteb. gjeld	10.070	726	58	621	557	2.157	5.951	
Kortsiktig gjeld ¹⁾	726							
Langsiktig gjeld	9.344							

1) Inkl. neste års avdrag.

2) Børsnoterte obligasjonslån beskrives separat i denne note.

3) Inkl. kassekreditt.

Gjennomsnittlig gjenværende løpetid pr. 31.12. 1996 for konsernets gjeld var 5,3 år, sammenlignet med 3,4 år pr. 31.12. 1995.

Orkla hadde pr. 31.12. 1996 langsiktige, ubenyttede trekkrettigheter på i overkant av 5 mrd. kroner.

Orkla ASA har konsernkontosystem med Den norske Bank og Christiania Bank og Kreditkasse. Orkla ASA's konti utgjør eneste direkte mellomværende med bankene, mens datterselskapenes konti betraktes som interne forhold.

Pr. 31.12. 1996 var det innstående 130 mill. kroner, mens total kredittramme utgjør 450 mill. kroner.

Uten samtykke fra långiverne for konsernets lange, syndikerte banklån kan selskapet ikke selge aksjer i følgende selskaper: Borregaard Industries Ltd, Lilleborg A.S, Orkla Foods A.S og Procordia Food Förvaltning AB.

Børsnoterte obligasjonslån (Orkla ASA) pr. 31.12. 1996

ISIN	Beløp i mill.	Nom. rente	Løpetid	Valuta	Utestående
NO 185855	10,00 %	1981/1999	NOK	31	
NO 185861	9,40 %	1993/2000	NOK	500	
NO 185862	7,75 %	1993/2003	NOK	500	
NO 185863	6,10 %	1994/2002	NOK	500	
NO 185865	6,40 %	1994/1997	NOK	400	
NO 185866	8,00 %	1995/2002	NOK	650	
NO 185867	7,40 %	1995/2005	NOK	1.000	
NO 185868	7,05 %	1996/2003	NOK	1.000	
SE 312050	9,00 %	1996/2004	SEK	400	

Den nominelle rente gir ikke uttrykk for konsernets reelle rentekostnad, da det er inngått ulike rentebytteavtaler, jf. note 17.

NOTE 17, Valuta- og rentestyring

Orkla-konsernet har som målsetting i sin rentestyring å følge den generelle utviklingen i markedsrentene. Samtidig foretas det disposisjoner for å dempe effektene av kortsiktige svingninger i markedet. Låneporteføljens rentebindingsprofil dannes dels gjennom valg av rentestruktur på konsernets lån og dels gjennom å benytte rentederivater.

Orkla har som målsetting å redusere løpende den valutaeksponering som oppstår som følge av konsernets drift og investeringer. Eksponering knyttet til balanseposter og eierandeler i utenlandske virksomheter sikres gjennom en løpende tilpasning av låneporteføljens valutasammensetning. Dette oppnås dels gjennom direkte opplåning i valuta og dels gjennom å benytte finansielle derivater for å endre låneporteføljens reelle valutasammensetning. Innenfor en begrenset tidshorisont kurssikres i tillegg driftsrelatert eksponering (forventede kontantstrømmer) ved å inngå valutatermin- og valutaopsjonskontrakter.

Valuta- og rentebindingsfordelt låneportefølje (beløp i mill. kr) (inkl. sikringsforretninger)

Valuta	Saldo pr.	Neste renteregulering					Etter
	31.12.96	1997	1998	1999	2000	2001	2001
NOK	5.594	2.075	730	1.031	500	750	508
SEK	3.327	3.327	-	-	-	-	-
USD	353	63	-	-	290	-	-
Øvrige	796	796	-	-	-	-	-
Brutto renteb.gjeld	10.070	6.261	730	1.031	790	750	508
Likvide midler	(1.063)	(1.063)	-	-	-	-	-
Øvrige renteb. fordr.	(229)	(229)	-	-	-	-	-
Netto renteb.gjeld	8.778	4.969	730	1.031	790	750	508

Gjennomsnittlig gjenværende rentebindingstid for Orklas gjeld (inkl. sikringsforretninger) var pr. 31.12. 1996 på 1,8 år, sammenlignet med 1,6 år pr. 31.12. 1995.

Utestående rentebytteavtaler (nettoposisjon)

Valuta	Beløp i mill.	Orkla mottar	Orkla betaler	Forfall
NOK	2.550	Flytende NIBOR	Fast 6,65 %	1997-01
NOK	3.150	Fast 6,95 %	Flytende NIBOR	2002-05
SEK	400	Flytende STIBOR	Fast 6,31 %	1997
SEK	900	Fast 9,08 %	Flytende STIBOR	2003-04
USD	45	Flytende LIBOR	Fast 6,43 %	2000

Rentebytteavtaler er avtaler om bytte av rentebetingelser i en fremtidig periode. Det er ikke bytte av hovedstol. Kredittrisiko og kontantforpliktelsene for rentebytteavtalene tilsvarer forskjellen mellom renteforpliktelsene som er byttet.

Utestående rente- og valutabytteavtaler (nettoposisjon)

Orkla mottar		Orkla betaler			Forfall	
Valuta	Beløp. Rente ¹⁾ i mill.	Valuta	Beløp i mill.	Rente ¹⁾		
USD	30	Flytende LIBOR	NOK	218	Fast 6,82 %	1997
USD	150	Flytende LIBOR	SEK	1.006	Flytende STIBOR	1999

1) Noen av avtalene inkluderer også lånemargin. Denne er ikke inkludert i de angitte satser.

Rente- og valutabytteforretninger er avtaler om bytte av såvel valutabeløp som rentebetingelser. Disse avtalene er primært benyttet for å sikre konsernets lang-siktige valutalån.

Utestående valutaterminforretninger ¹⁾ knyttet til konsernets låneportefølje

Beløp i mill.			
Kjøpsvaluta	Beløp	Salgsvaluta	Beløp
USD	87	SEK	573
USD	58	NOK	376
SEK	17	DKK	15
NLG	8	NOK	30
NOK	64	SEK	53
NOK	77	DKK	70
NOK	99	FIM	71
NOK	107	DEM	26
NOK	102	GBP	10
NOK	25	CHF	5
NOK	127	ITL	30.294
NOK	12	FRF	10
NOK	6	ESP	126
MYR	5	NOK	13

Utestående valutaterminforretninger ¹⁾ og valutaopsjonskontrakter ²⁾ knyttet til sikring av driftsrelatert eksponering

Beløp i mill.			
Kjøpsvaluta	Beløp	Salgsvaluta	Beløp
NOK	47	USD	7
NOK	131	DEM	31
NOK	10	GBP	1
NOK	1	ATS	2
NOK	3	BEF	17
NOK	1	FRF	1
NOK	4	ESP	74
SEK	45	NOK	44
SEK	15	FRF	12
SEK	35	FIM	24
SEK	14	GBP	1
SEK	3	DKK	3
USD	5	SEK	31
USD	5	DKK	27
USD	1	ITL	1.238
FIM	4	USD	1
CHF	1	DEM	1
CHF	1	SEK	3
CHF	3	NOK	16
ITL	769	DEM	1
ITL	347	FRF	1
DKK	11	NOK	12
DKK	31	GBP	3
DEM	9	SEK	40
DEM	1	DKK	6
NLG	2	NOK	6
ECU	3	SEK	23
FRF	1	DKK	1
JPY	365	NOK	24

1) Valutaterminforretninger er avtaler om kjøp eller salg av valuta til en avtalt kurs på et bestemt fremtidig tidspunkt.

2) Valutaopsjonsforretninger er avtaler hvor kjøperen av opsjonen har rett, men ingen plikt, til å kjøpe eller selge et valutabeløp til en avtalt kurs på et bestemt fremtidig tidspunkt.

Totale utestående driftssikringer pr. 31.12. 1996 tilsvarer i volum motverdien av 543 mill. kroner som er uendret i forhold til i fjor.

NOTE 18, Langsiktig rentefri gjeld mv.

Beløp i mill. kr	1996	1995	1994
Pensjonsforpliktelser ¹⁾	662	616	319
Utsatt skatt	709	641	427
Annen langsiktig gjeld	74	114	80
Sum	1.445	1.371	826

1) Pensjonsforpliktelsen er klassifisert som ikke rentebærende fordi renteelementene presenteres sammen med øvrige pensjonskostnader under lønn.

Utsatt skatt

Nedenforstående tabell er en oppstilling av midlertidige forskjeller mellom skatte- og regnskapsmessige verdier. Utsatt skatt/skattefordel vil utgjøre den midlertidige forskjellen multiplisert med nominell skattesats. Tabellen gir uttrykk for hvordan konsernets utsatte skattegrunnlag er satt sammen, for derigjennom å indikere når de utsatte skattene vil forfalle til betaling. Netto positive midlertidige forskjeller betyr at skatten som knytter seg til positive og negative midlertidige forskjeller som vil forfalle innen samme tidsintervall, presenteres sammen.

Negative forskjeller som enten stammer fra pensjoner eller ikke reverseres innen samme intervall presenteres for seg selv.

Beløp i mill. kr	1996	1995	1994
Netto positive midlertidige forskjeller:			
Kortsiktige fordringer	(53)	(58)	(51)
Aksjer	(56)	(177)	(299)
Varelager	65	87	67
Andre kortsiktige poster	(229)	(89)	(3)
Sum kortsiktige poster	(273)	(237)	(286)
Varige driftsmidler	2.308	2.181	1.415
Netto pensjonsmidler	163	154	171
Øvrige langsiktige poster	262	372	282
Sum langsiktige poster	2.733	2.707	1.868
Underskudd til fremføring	(50)	(213)	-
Grunnlag beregning utsatt skatt	2.410	2.257	1.582
Utsatt skatt	709	641	427

Negative midlertidige forskjeller som ikke kan utlignes:

Netto pensjonsforpliktelser	195	162	192
Andre ikke utlignbare negative forskjeller	92	76	32
Grunnlag beregning utsatt skattefordel	287	238	224
Utsatt skattefordel	79	69	64

Netto utsatt skatt	630	572	363
Endring utsatt skatt	(58)	(209)	58
Effekt av regnskapsreform pensjoner	(10)	-	(109)
Kjøp av nye selskaper, kursdifferanser mv.	(12)	193	49
Endring utsatt skatt resultatregnskapet	(80)	(16)	(2)

Nedenforstående tabell viser sammenhengen mellom konsernets regnskapsmessige resultat og betalbar skatt for konsernets norske virksomheter. I Norge er skattesatsen 28 %, men endringer i midlertidige og permanente forskjeller medfører at det regnskapsmessige resultatet vil avvike relativt mye fra det tilsvarende skattemessige resultat.

Sammenheng mellom resultat før skattekostnad og årets skattegrunnlag for betalbare norske skatter

Beløp i mill. kr	1996	1995	1994
Resultat før skattekostnad	2.431	1.890	1.533
Endringer i midlertidige forskjeller	(96)	(199)	47
Konsepoper og eliminerings	56	133	108
Permanente forskjeller, godtgj., utbytter mv.	16	(51)	32
RISK-regulering aksjer	(58)	(67)	(32)
Kostprisregulering aksjer	(169)	(220)	(186)
Fremførbare underskudd	(46)	(33)	(51)
Utenlandske selskaper	(265)	52	(64)
Tilknyttede selskaper	(97)	(76)	(62)
Skattepliktig inntekt norske selskaper	1.772	1.429	1.325
Beregnet skatt for norske virksomheter (28 %)	(496)	(400)	(371)
Fradrag for kildeskatt på utenlandske utbytter	6	3	3
Fradrag for godtgjørelse på utbytte	65	68	52
Avsatt for lite tidligere år	-	(2)	-
Betalbar skatt norske virksomheter	(425)	(331)	(316)

NOTE 19, Felleskontrollert virksomhet

Konsernets vesentlige felleskontrollerte virksomheter består av Pripps Ringnes (45 % økonomisk interesse), Hjemmet Mortensen (50 %) og Rzeczospolita (51 %) og inngår linje for linje i regnskapet. Spesifisert på hovedlinjene driftsinnntekter, driftsresultat og total balanse fremkommer postene som følger:

Beløp i mill. kr	1996	1995	1994
Driftsinntekter			
Pripps Ringnes ¹⁾	3.265	3.072	-
Hjemmet Mortensen	461	448	446
Rzeczospolita-gruppen	129	-	-
Driftsresultat			
Pripps Ringnes ¹⁾	300	230	-
Hjemmet Mortensen	54	39	32
Rzeczospolita-gruppen	13	-	-
Sum Eiendeler			
Pripps Ringnes ¹⁾	2.475	2.661	-
Hjemmet Mortensen	154	156	126
Rzeczospolita-gruppen	302	-	-

1) I 1994 ble Ringnes konsolidert 100 %.

Orklas eierandel i Pripps Ringnes (PR) var i 1996 51 %. Konsernet har etter årsskiftet ervervet Volvos 49 % eierandel samt konvertible obligasjon i PR. De ovenfor presenterte tallene for 1995 og 1996 representerer Orklas 45 % økonomiske interesse i PR. Avtalen med Volvo vil innebære at PR fra 1997 vil konsolideres 100 % i Orklas konsernregnskap. Kjøpesummen på vel 4,0 milliarder kroner vil i konsernregnskapet få renteeffekt for 1997.

NOTE 20, Langsiktige samarbeidsavtaler

Orkla har en samarbeidsavtale med Unilever vedrørende vaskemidler og hygiene/kosmetikk-produkter. Denne avtalen, som opprinnelig ble inngått i 1958, ble ferdig reforhandlet i februar 1995. Den reforhandlede avtalen viderefører samarbeidet etter de samme forretningsmessige hovedprinsipper som tidligere og løper til 2014.

Avtale med The Coca-Cola Company

I 1995 valgte The Coca-Cola Company (TCCC) å si opp avtalen med Pripps Ringnes om lisensproduksjon og distribusjon av deres produkter i det svenske markedet.

Den 19.6. 1996 inngikk Pripps Ringnes og TCCC en intensjonsavtale om en styrt avvikling av partenes samarbeid i Norge og Sverige. Avtalen innebar en leieproduksjon av TCCC-produkter for en begrenset periode. Ifølge intensjonsavtalen skulle Pripps Ringnes motta en økonomisk kompensasjon til en samlet verdi på ca. SEK 1,1 mrd. Utover et engangsbeløp representerte det resterende et resultatbidrag for de tjenester Pripps Ringnes skulle yte under avviklingsperioden. Den 28.1. 1997 ble den endelige avtalen med TCCC inngått. I all vesentlighet er avtalen basert på intensjonsavtalen, med unntak av kortere overgangsperioder, særlig i Sverige. TCCC vil overta ansvaret for salg og distribusjon av TCCC-produkter i Sverige fra 1.4.1997, men Pripps vil fortsette med produksjon av TCCC-produkter t.o.m. 31.12. 1997. I Norge vil samarbeidet knyttet til salg og distribusjon fortsette til 1.10. 1997, mens Ringnes vil være ansvarlig for produksjon frem til 1.9. 1998. TCCC har mulighet til å forlenge produksjonsperioden frem til 31.12. 1998. Avtalens økonomiske betingelser er hovedsakelig de samme som i intensjonsavtalen, med unntak av effektene av de kortere produksjonsperiodene, særlig i Sverige.

NOTE 21, Utvikling i egenkapitalen siste 5 år

Beløp i mill. kr	Aksje- kapital	Reserve- fond	Tilbake- føringsfond	Frie fond	Orkla ASA	Konsem- reserve	Sum
Egenkapital pr. 1.1. 1992	1.108	676	166	1.658	3.608	2.168	5.776
Fondsemissjon 1:10	111	(111)	-	-	-	-	-
Årets resultat Orkla ASA	-	-	-	(817)	(817)	817	-
Mottatt konsernbidrag	-	-	-	713	713	(713)	-
Avsatt til utbytte	-	-	-	(178)	(178)	-	(178)
Avsatt til reservefond og frie fond	-	-	(34)	34	-	-	-
Årets resultat konsern	-	-	-	-	-	211	211
Omregningsdifferanse utenlandske datterselskaper etc.	-	-	-	-	-	28	28
Egenkapital pr. 31.12. 1992	1.219	565	132	1.410	3.326	2.511	5.837
Justering fonds pr. 01.01. og kontantvederlag	-	(7)	7	(15)	(15)	-	(15)
Årets resultat Orkla ASA	-	-	-	8	8	(8)	-
Mottatt konsernbidrag	-	-	-	818	818	(818)	-
Avsatt til utbytte	-	-	-	(192)	(192)	-	(192)
Avsatt til reservefond og frie fond	-	15	(36)	21	-	-	-
Årets resultat konsern	-	-	-	-	-	984	984
Nedskrivning egne aksjer i Oktav Invest	-	-	-	-	-	(28)	(28)
Omregningsdifferanse utenlandske datterselskaper etc.	-	-	-	-	-	(13)	(13)
Egenkapital pr. 31.12. 1993	1.219	573	103	2.050	3.945	2.628	6.573
Årets resultat Orkla ASA	-	-	-	198	198	(198)	-
Godskrift som følge av innføring av ny pensjonsstandard	-	6	-	51	57	(57)	-
Mottatt konsernbidrag	-	-	-	711	711	(711)	-
Avsatt til utbytte	-	-	-	(236)	(236)	-	(236)
Avsatt til reservefond og frie fond	-	77	(36)	(41)	-	-	-
Årets resultat konsern	-	-	-	-	-	1.149	1.149
Belastning som følge av innføring av ny pensjonsstandard	-	-	-	-	-	(285)	(285)
Omregningsdifferanse utenlandske datterselskaper etc.	-	-	-	-	-	28	28
Egenkapital pr. 31.12. 1994	1.219	656	67	2.733	4.675	2.554	7.229
Årets resultat Orkla ASA	-	-	-	2.217	2.217	(2.217)	-
Mottatt konsernbidrag	-	-	-	814	814	(814)	-
Avsatt til utbytte	-	-	-	(283)	(283)	-	(283)
Avsatt til reservefond og frie fond	-	318	(36)	(282)	-	-	-
Årets resultat konsern	-	-	-	-	-	1.432	1.432
Justering som følge av sammenslåingen til Pripps Ringnes	-	-	-	-	-	(182)	(182)
Omregningsdifferanse utenlandske datterselskaper etc.	-	-	-	-	-	0	0
Egenkapital pr. 31.12. 1995	1.219	974	31	5.199	7.423	773	8.196
Årets resultat Orkla ASA	-	-	-	535	535	(535)	-
Mottatt konsernbidrag	-	-	-	741	741	(741)	-
Avsatt til utbytte	-	-	-	(330)	(330)	-	(330)
Avsatt til reservefond og frie fond	-	164	(31)	(133)	-	-	-
Årets resultat konsern	-	-	-	-	-	1.752	1.752
Korreksjon pensjonsforpliktelser, ref. note 2	-	-	-	-	-	(26)	(26)
Omregningsdifferanse utenlandske datterselskaper etc.	-	-	-	-	-	(102)	(102)
Egenkapital pr. 31.12. 1996	1.219	1.138	-	6.012	8.369	1.121	9.490

Utvikling i aksjekapital

Beløp i kr Dato/år	Antall aksjer	Pålyd- ende	Type utvidelse	Beløp (mill.)	Emisjons- forhold	Korreksjons- faktor ¹⁾	Emisjons- kurs	Aksjekapital (mill.)
31.12. 1987	7.216.997	100				5,32		721,7
1988	14.433.994	50	splitt		2:1	2,42		721,7
1988	15.558.110	50	fondsemisjon	56,2	1:10	2,42		777,9
1988	12.365.274	50	nedskrivning	159,6		2,42		618,3
31.12. 1988	12.365.349	50	konvertering			2,42		618,3
1989	13.275.874	50	rettet emisjon	45,5		2,42	365,00	663,8
31.12. 1989	13.339.097	50	konvertering	3,2		2,42		667,0
1990	26.678.194	25	splitt		2:1	1,10		667,0
1990	29.346.582	25	fondsemisjon	66,7	1:10	1,10		733,7
1990	31.646.582	25	rettet emisjon	57,5		1,10	230,00	791,2
1990	31.886.582	25	fusjon	6,0		1,10		797,2
31.12. 1990	31.894.938	25	konvertering	0,1		1,10		797,4
1991	44.314.828	25	fusjon	310,5		1,10		1.107,9
31.12. 1991	44.314.895	25	konvertering			1,10		1.107,9
1992	48.746.384	25	fondsemisjon	110,8	1:10			1.218,7
31.12. 1992	48.746.384	25						1.218,7
31.12. 1993	48.747.241	25	konvertering					1.218,7
31.12. 1994	48.747.241	25						1.218,7
31.12. 1995	48.747.241	25						1.218,7
31.12. 1996	48.747.241	25						1.218,7

1) Korreksjonsfaktoren multipliseres med antall gamle aksjer for å gjøre disse sammenlignbare med antall aksjer i 1996.

Styret har frem til ordinær generalforsamling i 1997 en fullmakt av 10.5. 1995 til å utstede inntil 3,3 millioner aksjer uten fortrinnsrett for eksisterende aksjonærer.

Generalforsamlingen 10.5. 1994 besluttet å gi samtlige ansatte i norske virksomheter opsjoner tilsvarende 633.605 B-aksjer. Opsjonene kan tidligst utøves i mai 1997 og har en tegningskurs på kr 25,-.

Aksjer og konvertible obligasjoner i eget eie

Beløp i 1.000 kr	Samlet pålydende	Antall aksjer	Bokført verdi
Aksjer eiet av:			
A/S Drammen Kjexfabrik	4.018	160.708	-
Rederi-A/S Orkla	4.183	167.319	-
Chr. Salvesen & Chr. Thams's Comm. A/S	-	14	-
Oktav Invest A.S ²⁾	25.128	1.005.139	-
Sum aksjer i eget eie	33.329	1.333.180	-
Konvertible obligasjoner eiet av:			
A/S Drammen Kjexfabrik	30.097	2.149.785	132.423
Orkla ASA	413	29.500	4.463
Sum obligasjoner i eget eie	30.510	2.179.285¹⁾	136.886
Sum	63.839	3.512.465	136.886

1) Konvertible obligasjoner pålydende 30,5 mill. kroner kan konverteres til dette antall aksjer til kurs kr 14,00 pr. aksje. Lånet løper til 31.12. 1999.

2) Oktav Invest eier 1.256.424 aksjer i Orkla ASA og Orkla ASA eier 80 % av Oktav Invest.

Ansatte i ledende stillinger på ulike nivåer i konsernet har opsjoner tilsvarende 258.900 aksjer. Gjennomsnittlig innløsningskurs på disse var pr. 31.12. 1996 kr 241,77, tilsvarende markedskurs på utstedelsestidspunktet, justert for endringer i konsumprisindeksen.

NOTE 22, Pantstillelser og garantiansvar

Beløp i mill. kr	1996	1995	1994
Gjeld sikret med pant	167	239	350
Pantsatte eiendeler:			
Maskiner, transportmidler o.l.	668	769	1.138
Bygg og anlegg	567	709	1.132
Fast eiendom forøvrig	58	61	105
Anlegg under utførelse	273	82	66
Varebeholdninger m.v.	67	65	175
Sum bokført verdi	1.633	1.686	2.616
Garantiansvar:			
Solidaransvar	48	48	50
Tegnet, ikke innkalt KS kapital	132	210	248
Annet garantiansvar ¹⁾	650	189	250
Sum garantiansvar	830	447	548

1) Inkluderer garantirammer for virksomhetene innenfor Finansielle Tjenester med 170 mill. kroner (141 mill. kroner i 1995 og 206 mill. kroner i 1994).

NOTE 23, Andre forhold

Orkla Foods har kjøpsplikt på ytterligere aksjer i Dragsbæk Margarinefabrik A.S (50 %) og Margarinefabriken Blume IS (50 %). Orklas nåværende aksjepost ble kjøpt i 1989 for ca. 45 mill. kroner. Pris for ytterligere aksjer vil baseres på indeksregulering av det nevnte beløp, justert for inntjeningsutviklingen de 3 siste årene før plikten/retten gjøres gjeldende. Endelig kjøp skal finne sted før 2006.

Inkludert i andre kortsiktige fordringer er et beløp på 65 mill. kroner som gjelder krav fremsatt mot forsikringsselskap for tap på finansplassering. Plasseringen ble foretatt av daglig leder i det tyske datterselskapet Abba Seafood GmbH før Orkla kjøpte selskapet av Volvo i 1995. Forsikringsselskapet har avvist kravet. Konsernets ledelse, i samråd med eksterne juridiske rådgivere, anser imidlertid kravet som berettiget, og vil fremme krav mot involverte parter gjennom rettsapparatet. Kravet er derfor balanseført med sitt fulle beløp.

NOTE 24, Minoriteter

Beløp i mill. kr	1996	1995	1994
Minoritetenes andel av:			
Ordinære avskrivninger	25	33	44
Driftsresultat	53	33	29
Resultat før skatt og minoritet	54	33	25
Skattekostnad	16	9	10
Minoritetsinteresser har hatt følgende utvikling:			
Minoritetsinteresser pr. 01.01.	131	213	197
Minoritetsinteressenes andel av årets resultat	38	24	15
Økning i forbindelse med nye datterselskaper	51	26	16
Reduksjon ved ytterligere oppkjøp eller salg av aksjer i datterselskaper	(24)	(130)	(8)
Differanse utbytte til minoritet og andel resultat samt omregningsdifferanser	(13)	(2)	(7)
Minoritetsinteresser pr. 31.12.	183	131	213
Minoritetsinteressene fordeler seg som følger:			
Orkla Foods	38	52	88
Orkla Drikkevarer	87	30	85
Orkla Brands	4	3	-
Orkla Media	19	15	23
Kjemi	13	13	8
Øvrige	22	18	9
Sum	183	131	213

Regnskap for Orkla ASA

Regnskapet for holdingselskapet Orkla ASA omfatter, foruten all aktivitet ved Hovedkontoret, enhetene Fondsvirksomhet, avd. Peter Möller samt en del eiendomsvirksomhet som forretningsmessig sorterer under Orkla Eiendom.

Aktiviteten ved Hovedkontoret inkluderer konsernets øverste ledelse og stabfunksjonene informasjon, juridisk, konsernutvikling, personal og økonomi/finans. Stabsavdelingene utfører i stor grad oppdrag for konsernets øvrige selskaper. Sentral finansavdeling fungerer som konsernbank med ansvar for konsernets eksterne finansiering, styring av konsernets likviditet og den overordnede styring av konsernets valuta- og renterisiki.

Driften ved Hovedkontoret finansieres ved at direkte henførbare kostnader faktureres, mens øvrige kostnader fordeles på konsernselskaperne. Eventuelle udekkede kostnader, udekket finansnetto samt utbytte til Orkla ASAs aksjonærer dekkes i hovedsak med utbytte og konsernbidrag fra konsernselskaper.

Alle eierandeler i datterselskap er presentert etter kostmetoden.

Notene for konsernet vil i enkelte tilfeller omfatte Orkla ASA.

RESULTATREGNSKAP

Beløp i mill. kr	Note	1996	1995
Driftsinntekter		208	217
Vareforbruk		(39)	(56)
Lønn og andre personalkostnader	1, 2	(107)	(89)
Andre driftskostnader		(103)	(103)
Ordinære avskrivninger	7	(18)	(18)
Driftsresultat		(59)	(49)
Utbytte fra datterselskap		-	26
Utbytte fra andre		345	206
Finansinntekter konsern		222	251
Andre finansinntekter		360	2.385 ¹⁾
Finanskostnader konsern		(43)	(46)
Andre finanskostnader		(1.031)	(1.033)
Andel resultat KS-selskap		3	5
Porteføljegevinster		814	481
Resultat før skattekostnad		611	2.226
Skattekostnad	4	(76)	(9)
Årets resultat		535	2.217
Mottatt konsernbidrag		741	814
Avsatt til utbytte		(330)	(283)
Avsatt til reservefond		(164)	(318)
Overført fra tilbakeføringsfond		31	36
Avsatt til/overført fra frie fond		(813)	(2.466)

1) Herav gevinst i morselskapet ved overføring av Ringnes i forbindelse med etableringen av Pripps Ringnes på 1.981 mill. kroner. Denne elimineres i konsernregnskapet.

KONTANTSTRØMANALYSE

Beløp i mill. kr	1996	1995
Kontantstrøm NRS (foreløpig)		
Resultat før skattekostnad	611	2.226
Betalte skatter	(10)	(9)
Endring i driftskapital	96	(73)
Av- og nedskrivninger	18	18
Gevinster og tilknyttede selskaper	(820)	(2.585)
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	(105)	(423)
Investeringer i varige driftsmidler	(22)	(57)
Andre langsiktige investeringer	(243)	(3.531)
Salg av driftsmidler	7	12
Andre salg	-	270
Netto kjøp/salg av porteføljeaksjer	253	387
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(5)	(2.919)
Utdeling av utbytte	(283)	(236)
Innbetalt konsernbidrag	900	783
Opptak av langsiktig gjeld	4.231	5.604
Nedbetaling av langsiktig gjeld	(2.924)	(3.892)
Endring i kortsiktig finansiering	(1.859)	1.149
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	65	3.408
Andre endringer	(81)	(78)
Endring i likvider	(126)	(12)
Beholdning av likvider ved periodens start	420	432
Beholdning av likvider ved periodens slutt	294	420

BALANSE

Eiendeler

Beløp i mill. kr	Note	1996	1995
Betalingsmidler		294	420
Porteføljeinvesteringer		6.403	5.679
Kortsiktige fordringer konsern		994	1.504
Kortsiktige fordringer andre		65	311
Varebeholdninger		23	19
Omløpsmidler		7.779	7.933
Aksjer i datterselskaper	3	8.232	7.989
Aksjer og andeler i andre selskaper		91	250
Lån til konsernselskaper		3.182	2.860
Andre formuesmidler	6	80	70
Varige driftsmidler	7	181	181
Anleggsmidler		11.766	11.350
Eiendeler		19.545	19.283

Gjeld og egenkapital

Skyldig merverdiavgift, skattetrekk o.l.		19	19
Påløpte, ikke utlignede skatter		72	6
Skyldig utbytte		330	283
Kortsiktig gjeld til konsernselskaper		1.069	930
Annen kortsiktig gjeld		688	2.544
Kortsiktig gjeld		2.178	3.782
Langsiktig gjeld til konsernselskaper		345	336
Annen langsiktig gjeld		8.653	7.742
Langsiktig gjeld		8.998	8.078
Aksjekapital		1.219	1.219
Reservefond		1.138	974
Tilbakeføringsfond		-	31
Disposisjonsfond		6.012	5.199
Egenkapital		8.369	7.423
Gjeld og egenkapital		19.545	19.283
Gjeld sikret med pant	5	8	8
Garantiansvar	5	361	268

NOTE 1, Pensjonsforhold

Sammensetning av netto pensjonskostnad

Beløp i mill. kroner	1996	1995
Nåverdi av årets pensjonsopptjening (inkl. arbeidsgiveravgift)	(7)	(5)
Amortisering av utsatt forpliktelse pga. avvik fra plan/forutsetninger	0	0
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	(11)	(11)
Forventet avkastning på pensjonsmidler	16	14
Netto pensjonskostnad	(2)	(2)

Sammensetning av netto pensjonsforpliktelse

	31.12.96	31.12.95
Brutto pensjonsforpliktelse	(189)	(179)
Pensjonsmidler	235	209
Faktisk netto pensjonsmidler	46	30
Ikke amortisert avvik fra plan/forutsetning	(1)	13
Balanseført netto pensjonsmidler	45	43

Sammensetning av pensjonsmidler pr.	31.12.96	31.12.95
Likvide midler	4 %	3 %
Pengemarkedsplasseringer	0 %	0 %
Obligasjoner	55 %	50 %
Utlån	1 %	1 %
Aksjer	40 %	46 %
Fast eiendom	0 %	0 %
Sum pensjonsmidler	100 %	100 %

NOTE 2, Godtgjørelser og avtalefestede forhold

Lønn til konsernsjef utgjorde kr 1.896.778. Andre innberetningspliktige ytelser utgjorde kr 10.975. Konsernsjefen har ingen interne styrehonorarer.

Konsernsjefens pensjon ved full opptjening skal utgjøre 2/3 av pensjonsgrunnlaget. Ved fratreden før pensjonsalder gis et lønnsvederlag tilsvarende tre års lønn beregnet på grunnlag av kontantlønn ved fratredelsen.

Godtgjørelse til styre, bedriftsforsamling og revisor

Godtgjørelse til henholdsvis styret og bedriftsforsamlingen utgjorde kr 976.250 og kr 332.000. Utover sitt styrehonorar mottok styrets formann i henhold til egen avtale kr 220.000 i honorar som leder for "Orkla School for Business Relations". Honorarer til revisor utgjorde kr 520.000.

NOTE 3, Aksjer i konsernselskaper, direkte eiet

Beløp i mill. kr	Valuta	Selsk. aksje-kapital	Bokf. verdi	Konsernets eierandel %
Procordia Food Förvaltning AB	SEK	550	5.440	100,0
Orkla Foods A.S		436	493	100,0
Sætre AS		5	11	100,0
Nidar AS		110	110	100,0
Lilleborg A.S		18	87	100,0
Denofa A.S		10	118	100,0
Viking Fottøy A.S		25	27	100,0
Orkla Media A.S		487	503	100,0
Bakers AS		2	249	100,0
Borregaard Industries Limited				
Ordinær kapital	GBP	20	271	100,0
Preferansekapital	GBP	1	43	99,9
Kemetyl AB	SEK	4	36	100,0
Borregaard NEA AS		5	101	100,0
Chr. Salvesen & Chr. Thams's Comm. A/S		4	23	100,0
Borregaard Skoger A.S		7	3	100,0
Orkla Finans A.S		19	21	94,7
Oktav Invest A.S		65	0	80,0
Viking Askim A.S		36	104	100,0
Rederi-A/S Orkla		-	-	100,0
The Borregaard Comp. Inc.	USD	-	-	100,0
Omega Consultants A.S		-	-	100,0
AB Orklaprodukter	SEK	-	-	100,0
A.S Drammen Kjexfabrik		-	12	100,0
Nora A.S		1	1	100,0
NINO A.S		21	24	100,0
Orkla Eiendom A.S		1	1	100,0
Kantolan OY	FIM	10	41	100,0
Swebiscuits AB	SEK	10	512	100,0
Scan-TV A.S		-	-	100,0
Peter Möller Omega-3 GmbH	DEM	-	-	100,0
Orkla Asia Pte Ltd	SGD	-	1	100,0
Sum			8.232	

NOTE 4, Sammenheng mellom resultat før skattekostnad og årets skattegrunnlag for Orkla ASA

Beløp i mill. kr	1996	1995
Resultat før skattekostnad	611	2.226
Midlertidige forskjeller:		
Realisasjon av tidligere nedskrevne aksjer	(111)	(95)
Endringer i andre midlertidige forskjeller	8	(35)
Sum	(103)	(130)
Permanente forskjeller:		
Ikke fradragsberettigede kostnader	1	2
Godtgjørelse aksjeutbytter	-	10
Kostprisregulering solgte aksjer	(169)	(220)
RISK-regulering solgte aksjer	(50)	(57)
Morselskapsgevinst Ringnes transaksjon	-	(1.981)
Sum	(218)	(2.246)
Mottatt konsernbidrag skattepliktig	182	392
Sum skattepliktig inntekt	472	242
Beregnet skatt (28 %)	132	68
Frdrag for godtgjørelse og kildeskatt	(61)	(62)
Kildeskatt utenlandske utbytter	5	3
Avsatt for mye tidligere år	-	-
Sum betalbare skatter	76	9

Utsatt skatt Orkla ASA

Orkla ASA har ikke ført opp utsatt skatt i regnskapet pr. 31.12. 1996. Det er på grunnlag av transaksjoner i Orkla ASA balanseført en skattefordel på i alt 9 mill. kroner (37 mill. kroner i inngående balanse) på konsernivå, som stammer fra nedskrivning på aksjer. Denne er ikke hensyntatt i Orkla ASA på grunn av globalregelen.

NOTE 5, Garanti og pantstillelser

Pantstillelser og andre garantier

Beløp i mill. kr	1996	1995
Bokført verdi av pantsatte eiendeler	8	9
Lån sikret med pant	8	8
Garanti på vegne av konsernselskaper	124	124
Annet garantiansvar	176	5
Solidaransvar	2	3
Tegnet, ikke innkalt KS-kapital	59	136

NOTE 6, Lån iflg. aksjelovens § 12-10

I andre fordringer inngår lån og garantier til personer og selskaper som omfattes av aksjelovens § 12-10 med 24 mill. kroner.

NOTE 7, Varige driftsmidler

Beløp i mill. kr	Akkumulert anskaffelseskost pr. 01.01.96	Tilgang i 1996	Avgang i 1996	Ordinære avskrivninger i 1996	Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 31.12.96	Bokført verdi 31.12.96
Immaterielle eiendeler	18	-	-	(4)	(10)	8
Maskiner/transportmidler	98	13	(5)	(10)	(59)	47
Bygg og anlegg	125	9	-	(4)	(44)	90
Fast eiendom for øvrig	38	-	(2)	-	-	36
Sum morselskap	279	22	(7)	(18)	(113)	181

Investeringer i og salg av varige driftsmidler

Beløp i mill. kr	Investeringer i:					Salg til salgsv verdier:				
	1992	1993	1994	1995	1996	1992	1993	1994	1995	1996
Immaterielle eiendeler	-	-	-	18	-	-	-	-	-	-
Maskiner, transportmidler	4	5	11	14	13	5	1	1	2	5
Bygg og anlegg	1	1	20	14	9	83	-	-	7	-
Fast eiendom for øvrig	-	-	3	11	-	8	-	2	3	2
Sum	5	6	34	57	22	96	1	3	12	7

Revisors beretning til Generalforsamlingen i Orkla ASA

Vi har revidert årsoppgjøret for Orkla ASA for 1996 som viser et årsresultat på 535 mill. kroner for morselskapet og et årsresultat på 1.752 mill. kroner for konsernet. Årsoppgjøret, som består av styrets beretning, resultatregnskap, balanse, kontantstrømanalyse, noter og konsernoppgjør, er avgitt av selskapets styre og konsernsjef.

Vår oppgave er å granske selskapets årsoppgjør, regnskaper og behandlingen av dets anliggender for øvrig.

Vi har utført revisjonen i henhold til gjeldende lover, forskrifter og god revisjonsskikk. Vi har gjennomført de revisjonshandlinger som vi har ansett nødvendige for å bekrefte at årsoppgjøret ikke inneholder vesentlige feil eller mangler. Vi har kontrollert utvalgte deler av grunnlagsmaterialet som underbygger regnskapspostene og vurdert de benyttede regnskapsprinsipper, de skjønsmessige vurderinger som er foretatt av ledelsen, samt innhold og presentasjon av årsoppgjøret. I den grad det følger av god revisjonsskikk har vi gjennomgått selskapets formuesforvaltning og interne kontroll.

Styrets forslag til disponering av årets resultat og egenkapitaloverføringer tilfredsstillende de krav aksjeloven stiller.

Etter vår mening er årsoppgjøret gjort opp i samsvar med aksjelovens bestemmelser og gir et forsvarlig uttrykk for selskapets og konsernets økonomiske stilling pr. 31.12. 1996 og for resultatet av virksomheten i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk.

Oslo, 18. mars 1997
Arthur Andersen & Co.

Finn Berg Jacobsen
Statsautorisert revisor

Uttalelse fra Bedriftsforsamlingen til Generalforsamlingen i Orkla ASA

Orkla ASAs Bedriftsforsamling har behandlet Styrets forslag til resultatregnskap og balanse for 1996 for Orkla ASA og konsernet, og anbefaler Generalforsamlingen å godkjenne regnskapene og Styrets forslag til disponering for 1996.

Oslo, 20. mars 1997
For Orkla ASAs Bedriftsforsamling

Øystein Eskeland
Bedriftsforsamlingens ordfører

Aksjer og aksjonærer

AKSJONÆRPOLITIKK

Orklas aksjonærer skal over tid oppnå en konkurransedyktig avkastning på sine aksjer. Avkastningen skal være en kombinasjon av utbytte og kursstigning. Målet er at eierne, såfremt den underliggende utviklingen er tilfredsstillende, skal få en jevn og stabil økning i utbetalt utbytte. Orkla fører en konservativ emisjonspolitik som hensynet til de eksisterende eierne er avgjørende. Siste emisjon fant sted i 1990. Konsernets fremste lønnsomhetsmål er avkastning på anvendt kapital.

INVESTOR RELATIONS

Kommunikasjon med investorer, analytikere og aksjemarkedet for øvrig, både i inn- og utland, er en prioritert oppgave for Orkla. Lett tilgjengelig og pålitelig informasjon om konsernet vil etter Orklas syn øke markedets interesse for aksjen og danne et bedre grunnlag for verddivurdering av konsernet. Orkla holder jevnlig presentasjoner i viktige finansielle sentra i Europa og USA, og har i tillegg fortløpende møter med investorer og analytikere. Viktige hendelser for konsernet meddeles løpende.

STEMMERETTS- OG EIERFORHOLD

Orkla har to aksjeklasser. A-aksjene gir en stemme pr. aksje. B-aksjene er uten stemmerett. Selskapet har ikke eierbegrensninger utover det som er fastlagt i norsk konsesjonslovgivning. Stemmerett kan utøves tidligst to uker etter at aksjeinnehaveren er blitt meldt til Verdipapirsentralen. Etter norsk lovgivning kan det kun stemmes for aksjer som er registrert på eiers navn. Generalforsamlingen innkalles med minimum 12 dagers varsel. Påmelding til Orkla er senest kl. 15.00 på den tredje virkedag før møtet.

Orklas aksjer er notert på Oslo Børs. Begge aksjeklasser kan handles over SEAQ i London og gjennom Orklas Level-1 ADR program i USA. Nær 50 millioner aksjer ble registrert omsatt i 1996, vel én gang antall utestående aksjer. Over Oslo Børs ble det omsatt Orkla-aksjer for 8.185 mill. kroner, tilsvarende 3,5 % av børsens totale omsetning. 30 % av omsetningsvolumet i Orkla-aksjene fant sted over SEAQ.

Pr. 31.12. 1996 hadde Orkla 31.449 aksjonærer. Interessen for Orkla-aksjene var stigende blant internasjonale investorer og analytikere også i 1996. Ved årets utgang var 47 % av aksjene eiet av utenlandske investorer, en økning fra 37 % siden 1.1. 1996. Det har de siste årene vært en markant økning i antall analytikere som følger Orkla. De fleste meglerhusene i Oslo og London følger selskapet. Analyser publiseres også i Stockholm og København.

Generalforsamlingen 10.5.1994 besluttet å gi samtlige ansatte i norske virksomheter opsjoner på 633.605 B-aksjer. Opsjonene kan tidligst utøves i mai 1997 og har en tegningskurs på kr 25,00. Ansatte i ledende stillinger på ulike nivåer i konsernet har opsjoner tilsvarende 258.900 aksjer. Gjennomsnittlig innløsningskurs på disse var pr. 31.12. 1996 kr 241,77 tilsvarende markedskurs på utstedelsestidspunktet, justert for endringer i konsumprisindeksen.

Styret har frem til ordinær generalforsamling i 1997 en fullmakt av 10.5. 1995 til å utstede inntil 3,3 millioner aksjer uten fortrinnsrett for eksisterende aksjonærer. Fullmakten ble første gang gitt på ekstraordinær generalforsamling 2.9. 1991. Den har senere blitt fornyet, men er hittil ikke benyttet.

UTBYTTE, RISK OG VERDIUTVIKLING

For 1996 foreslår styret å dele ut kr 7,00 pr. aksje i utbytte, en økning på 17 %. Utbyttet betales 27.5. 1997 til de aksjonærer som er registrerte eiere på generalforsamlingsdatoen. RISK-beløpet pr. 1.1. 1997 er estimert til kr 21,40 og tilfaller norske aksjonærer pr. 1.1. 1997. RISK-beløp pr. 1.1.1996 er endelig fastsatt til kr 15,37, mens beløpet pr. 1.1. 1995 er nedjustert fra kr 13,00 til kr 12,92.

Orklas markedsverdi pr. 31.12. 1996 var 20.737 mill. kroner, tilsvarende 5,3 % av Oslo Børs' samlede verdi, hvilket ved årsskiftet gjorde Orkla til Oslo Børs' nest største selskap målt i kapitalisert verdi. Orkla-aksjene hadde i 1996 en gjennomsnittlig kursstigning på 40 %, mens Oslo Børs Totalindeks steg 32,1 %. Aksjonærene mottok kr 6,00 i utbytte pr. aksje i 1996.

Pr. 31.12. 1996 var aksjekapitalen kr 1.218.681.025 fordelt på 48.747.241 aksjer à kr 25,00. Gjennomsnittlig antall utestående aksjer i 1996 og eksternt eide aksjer pr. 31.12. 1996, fullt utvannet, var 48.053.701.

SEAQ i London er et marked maker-basert handelssystem for aksjer som ikke er børsnoterte i London. ADR (American Depositary Receipt) er en depotordning hvor en bank, med de nødvendige godkjenninger fra amerikanske myndigheter, eier aksjene på vegne av amerikanske investorer som selv ikke har adgang til, eller ønsker å ha, direkte eie av utenlandske aksjer. Investor mottar isedet en ADR som bekræftelse på deponeringen. RISK: Regulering av skattemessig inngangsverdi med skattlagt kapital.

OVERSIKT OVER RISK-BEREGNING FOR ORKLAS AKSJONÆRER (gjelder bare norske aksjonærer)

Skattemessig verdi utgjøres av kostpris for aksjen (eventuelt oppjustert kostpris for aksjer ervervet før 1.1.1989) plus akkumulert RISK, eventuelt korrigert for utbytte i kjøps- og salgsåret.

Kjøpsår	Årets RISK pr. 01.01	Akkumulert RISK for kjøpsår	Utbytte utbetalt (NOK)	Utbyttedato**
T.o.m. 1991	-	62,86	-	14.05.91
1992	-	66,27	3,41	14.05.92
1993	(2,42)	69,03	3,75	05.05.93
1994	15,59	49,69	4,10	10.05.94
1995	12,92	36,77	5,00	10.05.95
1996	15,37	21,40	6,00	08.05.96
1997	21,40*	-	7,00	07.05.97

*) Orklas anslag for RISK 1997. Det endelige RISK-beløpet vil ikke foreligge før etter 1.1. 1998

**) Dato for Generalforsamling det aktuelle år

Tabellen viser akkumulert RISK ved ulike kjøpstidspunkt for Orkla-aksjen. Ved beregning av skattepliktig gevinst ved salg i 1997 benyttes akkumulert RISK for kjøpsår korrigert for følgende forhold:

- 1) Hvis salget skjer før årets utbytte er utbetalt skal utbyttet legges til.
- 2) Hvis aksjen ble kjøpt før utbyttet ble utbetalt i et år fra og med 1992 skal utbetalt utbytte i kjøpsåret trekkes fra.
- 3) RISK pr. 1.1. 1997 er Orklas anslag. Hvis anslaget avviker fra endelig fastsatt RISK må en korrigere for avviket.

For Orkla-aksjer kjøpt før 1.1. 1989 kan kostpris justeres opp til:
A-aksje 152,81
B-aksje 143,94

KURSER 1996

Kr	Orkla A-aksjer	Orkla B-aksjer
Høyest omsatt	452,00	410,00
Lavest omsatt	286,00	268,00
Sluttkurs pr. 30.12.1996	445,00	405,00

FORDELING AV AKSJER PÅ AKSJONÆRER PR. 31.12.1996

	Antall aksjer	Antall aksjonærer	Andel av kapital
1 - 100		21.554	1,3 %
101 - 1.000		8.349	5,1 %
1.001 - 10.000		1.255	6,8 %
10.001 - 100.000		230	14,6 %
100.001 - 500.000		47	19,8 %
500.001 -		14	52,4 %

UTESTÅENDE AKSJER PR. 31.12.1996

	A-aksjer	B-aksjer	Totalt
Utstedte aksjer	39.488.961	9.258.280	48.747.241
Aksjer i eget eie (ref. note 20)	(1.135.838)	(197.342)	(1.333.180)
Eksternt eide aksjer	38.353.123	9.060.938	47.414.061
Konvertible obligasjoner	1.986.655	198.665	2.185.320
Konvertible obl. i eget eie (ref. note 20)	(1.981.168)	(198.117)	(2.179.285)
Opsjoner ved bonusordning til de ansatte	-	633.605	633.605
Eksternt eide aksjer (full utvanning)	38.358.610	9.695.091	48.053.701

DE 10 STØRSTE AKSJONÆRER PR. 31.12.1996

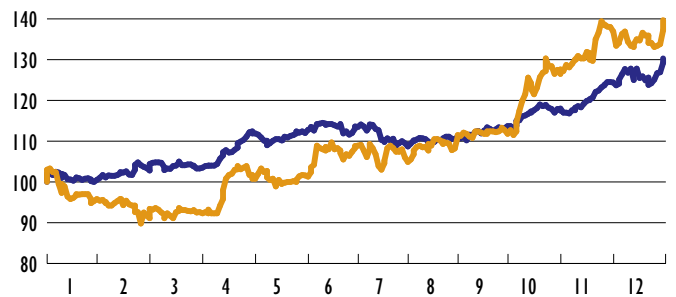
Aksjonærer	A-aksjer	B-aksjer	Sum aksjer	Andel kapital	Andel stemmer
Chase Manhattan Bank	5.823.700	2.367.610	8.191.310	16,8 %	14,7 %
Folketrygdfondet	4.033.038	0	4.033.038	8,3 %	10,2 %
Storebrand*)	3.606.843	0	3.606.843	7,4 %	9,1 %
State Street Bank	2.166.370	363.261	2.529.631	5,2 %	5,5 %
Oktav Invest A.S.**)	1.047.021	209.403	1.256.424	2,6 %	2,7 %
Morgan Guaranty Trust	914.288	149.285	1.063.573	2,2 %	2,3 %
Gjensidige*)	955.432	73.000	1.028.432	2,1 %	2,4 %
Boston Safe Deposit	919.519	63.119	982.638	2,0 %	2,3 %
Avanse Forvaltning A.S	860.470	60.000	920.470	1,9 %	2,2 %
The Northern Trust Co.	706.430	185.300	891.730	1,8 %	1,8 %
Sum	21.033.111	3.470.978	24.504.089	50,3 %	53,2 %
Totalt	39.488.961	9.258.280	48.747.241	100,0 %	100,0 %

*) Gruppering av flere juridiske subjekt med selskapsmessig tilknytning

***) 80 % eiet av Orkla ASA

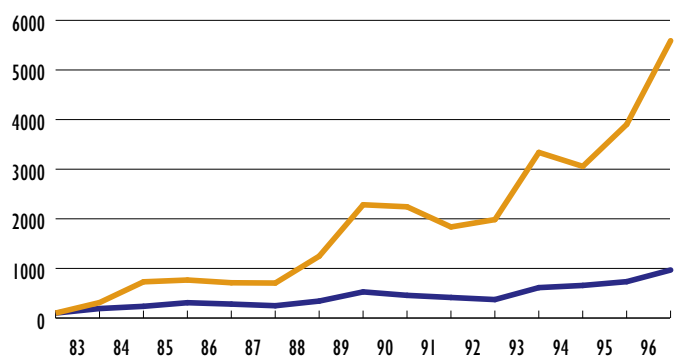
KURSUTVIKLING 1996

Orkla A Oslo Børs Totalindeks
Indeks 01.01.96=100

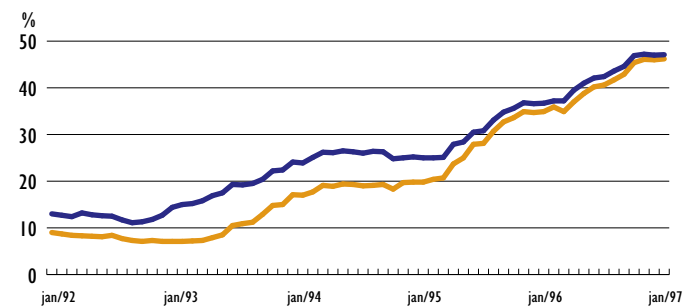
KURSUTVIKLING 31.12.82-31.12.96

Orkla A Oslo Børs Totalindeks
Indeks 31.12.82=100

UTVIKLING I UTENLANDSANDEL

Kapital Stemmer

Nøkkeltall

	Noter	1996	1995	1994	1993	1992	1991
Omsetning							
1. Driftsinntekter	(mill. kr)	25.998	21.977	21.144	18.292	17.014	16.133
2. Salg utenfor Norge	(%)	53 %	47 %	34 %	29 %	27 %	26 %
Resultat/Omsetning							
3. Driftsresultat	(mill. kr)	1.916	1.784	1.573	1.296	1.198	870
4. Herav goodwillav- og nedskrivninger	(mill. kr)	(283)	(176)	(111)	(66)	(67)	(93)
5. Årets resultat	1 (mill. kr)	1.752	1.432	1.149	984	211	767
6. Selvfinsieringsevne	2 (mill. kr)	1.764	815	683	14	494	(144)
7. Fornylsels-/Miljøinvesteringer, netto	3 (mill. kr)	967	256	934	1.124	823	856
8. Ekspansjonsinvesteringer	4 (mill. kr)	664	3.765	1.179	941	802	380
Lønnsomhet/rentabilitet							
9. Driftsmargin	5 (%)	7,4	8,1	7,4	7,1	7,0	5,4
10. Avkastning på anvendt kapital (Industriområdet)	6 (%)	13,8	16,6	17,3	17,8	17,7	12,3
11. Egenkapitalens rentabilitet	7 (%)	19,8	18,6	17,0	15,9	3,5	14,0
Soliditet/kapitalforhold pr. 31.12.							
12. Børsverdi	8 (mill. kr)	20.737	14.818	11.727	13.358	7.912	7.262
13. Bokført total kapital	(mill. kr)	26.496	26.696	21.528	19.614	16.857	17.093
14. Bokført egenkapital inkl. min. int.	9 (mill. kr)	9.673	8.327	7.442	6.770	6.043	5.892
15. Egenkapitalandel	10 (%)	36,5	31,2	34,6	34,5	35,8	34,5
16. Netto rentebærende gjeld	11 (mill. kr)	8.778	10.142	7.553	7.014	5.177	5.485
17. Rentedeckningsgrad	12	4,4	4,1	3,7	3,2	1,5	2,2
Aksjer							
18. Eksternt eide aksjer (fullt utvannet) pr. 31.12	(x 1.000)	48.054	48.054	48.054	47.420	47.420	47.450
19. Gj.sn. eksternt eide aksjer (fullt utvannet)	(x 1.000)	48.054	48.054	47.817	47.420	47.435	47.610
Aksjerrelaterte nøkkeltall							
20. Aksjekurs pr. 31.12. A-aksjer	(kr)	445	315	250	280	167	155
Aksjekurs pr. 31.12. B-aksjer	(kr)	405	302	240	278	165	145
21. Fortjeneste pr. aksje	13 (kr)	36,50	29,80	24,00	20,80	4,30	16,10
22. RISK pr. aksje	14 (kr)	21,40	15,37	12,92	15,59	(2,42)	-
23. Utbytte pr. aksje	(kr)	7,00	6,00	5,00	4,10	3,75	3,41
24. Utdelingsforhold	15 (%)	19,2	20,1	20,8	19,7	87,2	21,2
25. Kurs/fortjeneste	16	12,2	10,6	10,4	13,5	39,0	9,6
Personale							
26. Antall ansatte		18.869	18.353	16.873	15.081	14.679	14.505
27. Antall årsverk		18.277	15.920	16.281	14.532	13.606	13.473

1. Eksklusive andre poster i 1991

2. Fra kontantstrømanalyse side 13

3. Investeringer i industrielle anlegg, maskiner o.l. innenfor eksisterende virksomhet - Bokført verdi av solgte driftsmidler

4. Strategiske investeringer for å utvide konsernets inntjeningsbase.

5. (Driftsresultat/Driftsinntekter) x 100

6. (Driftsresultat + Res. andel tilkn. selskap)/(Gj.sn. ikke rentebærende omløpsmidler - Gj.sn. ikke rentebærende kortsiktig gjeld + Gj.sn. anleggsmidler)

7. (Årets resultat/Gj.sn. bokført egenkapital) x 100

8. Børsverdi er beregnet som antall eksternt eide aksjer x gjennomsnittlig børskurs ved årsslutt

9. Bokført egenkapital inkluderer minoritetsinteresser

10. Bokført egenkapital inkl. min.int/Bokført total kapital

11. Sum rentebærende gjeld - Rentebærende fordringer og likvider (kasse, bank etc.)

12. (Resultat før skatt - andre poster + Nto. rentekostnad)/Nto. rentekostnad

13. Årets resultat/Gj.sn. eksternt eide aksjer

14. RISK: regulering av skattemessig inngangsverdi med skattlagt kapital. RISK beløp pr. l.l. 1997 er estimert til kr 21,40 og tilfaller norske aksjonærer pr. l.l. 1997.

15. (Utbytte pr. aksje/Fortjeneste pr. aksje) x 100

16. Gjelder Orkla A-aksjer.

Substansverdier

En mulig modell for verdsettelse av Orkla er å skille mellom industrielle aktiva, hvis verdi ligger i den fremtidige inntjeningen ved fortsatt drift, og konsernets omsettelige substansaktiva med identifiserbare markedsverdier.

Nedenfor har vi presentert de viktigste data som er nødvendige for en verdivurdering av Orklas substansaktiva. Med dette grunnlaget kan investor med basis i egne forutsetninger for verdsettelse av de ulike aktivaene foreta en verdivurdering av konsernet.

SKOG

Konsernet eier 1,1 million dekar skog, hvorav cirka 800.000 dekar er produktiv skog. I bokførte anleggsmidler inngår skog med 116 mill. kroner. Årlig hogstkvantum utgjør cirka 112.000 fm³, som selges til markedspris.

KRAFT

Konsernets kraftproduksjon i et normalår er 660 GWh, hvorav 655 GWh fra hjemfallsfrie kraftverk. Kraften selges/avregnes internt til markedspriser, hovedsakelig på langsiktige kontrakter. I bokførte anleggsmidler inngår aktiva knyttet til kraftvirksomheten med 126 mill. kroner.

INVESTERINGSOMRÅDET

Konsernets verdipapirportefølje hadde pr. 31.12. 1996 en markedsverdi på 11.043 mill. kroner. Bokført verdi var 6.431 mill. kroner.

På Skøyen i Oslo eier konsernet en eldre kontorbygning på 2.500 kvm, et nytt kontorbygg på 8.000 kvm og tomter med mulighet for utbygging av 19.000 kvm kontorlokaler, hvorav 4.000 kvm er vedtatt utbygget. Bokført verdi av Orklas engasjement pr. 31.12. 1996 var 86 mill. kroner.

Investeringsrådets netto rentebærende gjeld utgjorde pr. 31.12. 1996 2.187 mill. kroner, og bokført egenkapital var 4.913 mill. kroner.

INDUSTRIOMRÅDET

Orkla eier en rekke norske og nordiske merkenavn, som er viktige for konsernets fremtidige inntjening. I tillegg har Orkla siden 1958 hatt langsiktige samarbeidsavtaler med Unilever vedrørende vaskemidler samt hygiene- og kosmetikkprodukter. Nåværende avtaler løper frem til 2014.

Driftsresultatet, kontantstrøm og investeringer fordeler seg på de ulike virksomhetsområder som vist i tabellen på side 32 og 33. Industriområdets netto rentebærende gjeld pr. 31.12. 1996 utgjorde 6.591 mill. kroner.

SKATT

Konsernets skattekostnad for Industrivirksomhetene utgjør normalt cirka 30 %. Som følge av utbytte fra aksjeporteføljen, RISK-regulering av kostprisgrunnlaget, samt ubenyttet kostpris regulering knyttet til skattereformen, er Investeringsrådets skattekostnad normalt lav. Konsernets totale skattekostnad for 1996 utgjør 641 mill. kroner, tilsvarende 26,4 % av resultat før skatt.

Justert resultat Industriområdet	1996	1995	1994	1993
Driftsresultat Industriområdet	1.851	1.764	1.557	1.267
Justeringer for skog og kraft	(46)	(51)	(63)	(36)
Andre inntekter og kostnader	(20)	(127)	(82)	0
Justert driftsresultat	1.785	1.586	1.412	1.231
Resultat fra tilknyttede selskaper	97	76	62	166
Netto finanskostnad	(616)	(448)	(436)	(423)
Justert resultat før skatt	1.266	1.214	1.038	974

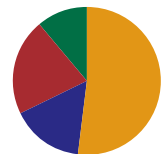
Merkevarer

Orklas merkevareområde omfatter Orkla Foods, Orkla Drikkevarer, Orkla Brands og Orkla Media. Orkla er den ledende leverandør av merkevarer til dagligvarehandelen i Norden, med en rekke nummer én- og to-posisjoner på strategisk viktige produktområder. Lang erfaring innen merkevarevirksomhet har gitt Orkla forståelse for forbrukernes behov. På bakgrunn av disse erfaringene forbedres og fornyes produktspekteret kontinuerlig for å tilføre kundene økt verdi. Det er Orklas ambisjon at forbrukerne skal oppfatte Orklas merkevarevirksomhet som genuint opptatt av deres interesser. Orkla ønsker fortsatt å styrke sin posisjon i Norden. Konsernet vil også satse på ytterligere vekst i Øst-Europa, særlig i de baltiske stater, Polen og vestlige deler av Russland.

Merkevareområdets markedsposisjoner skal vedlikeholdes og styrkes ved kontinuerlig fokus på kostnadsreducerende tiltak samt økt innsats på reklame og produktutvikling.

OMSETNING PR. VIRKSOMHETSOMRÅDE

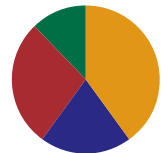
- Orkla Foods 52 %
- Orkla Drikkevarer 16 %
- Orkla Brands 21 %
- Orkla Media 11 %

Totale driftsinntekter 20.057 mill. kroner

DRIFTSRESULTAT PR. VIRKSOMHETSOMRÅDE (Ekskl. andre inntekter og kostnader)

- Orkla Foods 40 %
- Orkla Drikkevarer 20 %
- Orkla Brands 28 %
- Orkla Media 12 %

Driftsresultat ekskl. andre inntekter og kostnader 1.514 mill. kroner

RESULTAT

Orklas merkevarerområde hadde i 1996 en omsetning på 20.057 mill. kroner, hvilket tilsvarer en vekst på 3,1 % for videreført virksomhet. Driftsresultat for andre inntekter og kostnader ble 1.514 mill. kroner. Dette representerer en underliggende vekst i driftsresultatet på 25 %. Utviklingen var spesielt god for Orkla Foods og Orkla Brands.

I Norge var volumveksten i dagligvarehandelen i 1996 1,6 %, i Sverige 2,2 %, mens volumet i Danmark og Finland var på nivå med året før.

DET NORDISKE DAGLIGVAREMARKEDET

Det nordiske dagligvaremarkedet omfatter en samlet befolkning på 23,5 millioner. Ved utgangen av 1995 var total nordisk dagligvareomsetning cirka 360 mrd. kroner, fordelt med 91 mrd. kroner i Danmark, 78 mrd. kroner i Norge, 115 mrd. kroner i Sverige og 75 mrd. kroner i Finland.

Norden betraktes i økende grad som ett markedsområde. Kultur, levemåte, holdninger og smak i de enkelte land har i utgangspunktet mange fellestrekk. Internasjonale impulser og trender kan ofte spores i de nordiske markedene omtrent samtidig. De nordiske land har høy kjøpekraft og stabile rammebetingelser. Med unntak av Norge er samtlige land medlemmer av EU. Norge er imidlertid i kraft av sitt EØS-medlemskap handelspolitisk tett knyttet til EU.

FELLESTREKK VED NORDISK DAGLIGVAREHANDEL

Norden er den regionen i Europa med høyest kjedekonsentrasjon og konkurransen i dagligvaremarkedet er skarp. De tre største aktørene står samlet for mellom 68 % og 86 % av dagligvareomsetningen i de enkelte nasjonale markedene. Med få unntak har disse aktørene vertikalt integrerte handelssystemer.

*May Lisbeth Vesteng og
Norbart Völkmer,
tapperiarbeidere, Ringnes*

Handelen har også begynt å organisere seg på nordisk nivå. Svenske ICA har eierposisjoner i den norske Hakon-gruppen og etablerer nå et omfattende nettverk av ICA-butikker i Norge. Hakon-gruppen har tilsvarende etablert RIMI-butikker i Sverige. Den norske Reitan-gruppen har også etablert REMA-butikker i Sverige og Danmark.

ICA, finske Kesko og Hakon-gruppen har sammen etablert Viking Retail Alliance. Grupperingen har en nordisk markedsandel på 29 % (1995). Samlet utgjør markedsandelen 39 % for Norge, Sverige og Finland. De nordiske handelskooperativene NKL i Norge, FDB i Danmark, KF i Sverige og SOK i Finland har samlet en markedsandel på 28 % (1995-tall) på nordisk nivå.

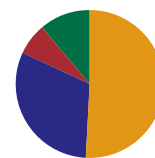
De siste fem årene er antall butikker redusert i de nordiske landene som følge av økt konsentrasjon innen dagligvarehandelen. Små til mellomstore supermarkeder (100-400 m²) er den vanligste butikkstørrelsen i Norden.

KONKURRANSESITUASJONEN

Internasjonale merkenavn er bredt representert i de fleste varekategorier i det nordiske dagligvaremarkedet. EU-medlemskapet har ført til skjerpet konkurranse fra internasjonale aktører i Sverige og Finland. I Norge begrenser beskyttelsesmekanismer for landbruket konkurransen. På sikt forventes det imidlertid at handelsbarrierene mellom Norge og EU gradvis vil reduseres.

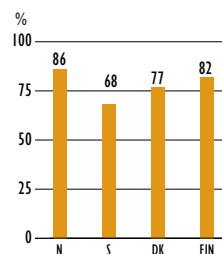
GEOGRAFISK OMSETNINGSFORDDELING

■ Norge 51 %
■ Sverige 31 %
■ Danmark 7 %
■ Øvrige 11 %

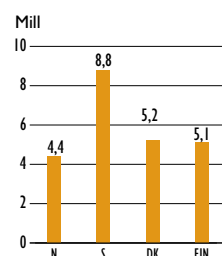

Totale driftsinntekter 20.057 mill. kroner

DE TRE STØRSTE DAGLIGVAREKJEDERS MARKEDSANDEL

INNBYGGERE I NORDEN

NORDISK UTBREDELSE

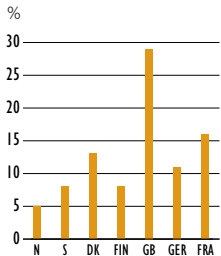

Til tross for den sterkt konsentrerte dagligvarehandelen er innslaget av handelens egne merker, "private labels" fremdeles beskjedent i Norden sammenlignet med andre vesteuropeiske land.

Det forventes at handelens egne merker fortsatt vil øke sine markedsandeler. En utvikling på linje med den omfattende satsingen på egne merker man for eksempel finner i Storbritannia krever imidlertid betydelige ressurser og langsiktighet fra handelens side. Egne merker må oppnå høye volumer og tilfredstille kundenes kvalitetskrav for å bli en suksess for den enkelte kjede. I Norden har sterk handelskonsentrasjon og prispress over flere år etterlatt beskjedne rom for prisdifferensiering mellom merkevarer og egne merker.

Enkelte forskjeller mellom de nordiske dagligvaremarkedene bør også nevnes: Minipris-konseptet og "soft discounters", miniprisbutikker med litt bredere sortiment og en høy andel av nasjonale merker, ferskvarer etc. er mest utbredt i Norge. Slike butikker utgjør cirka 36 % av dagligvarehandelen. Tilsvarende tall for Sverige er 10 %

HANDELENS EGNE MERKER
1% AV TOTAL DAGLIGVARE-
OMSETNING
%

(Kilde Nielsen: "Total Private Label Value Shares by Country 1995")

og for Danmark cirka 18 %. Miniprisbutikker er ikke særlig utbredt i Finland. Europeisk gjennomsnitt er cirka 13 %.

ORKLAS MARKEDSPOSISJONER

Orkla er den ledende leverandør av dagligvareprodukter til nordiske husholdninger, med en rekke nummer én- og to-posisjoner innenfor viktige produktgrupper. Orkla har i løpet av 1990-årene gjennomført oppkjøp av virksomheter som gir rom for videre vekst og gjensidig produktbytte i Norden. Denne ekspansjonen utgjør et solid fundament for konsernets nordiske merkevarestrategi.

Orklas sterke nordiske posisjon er viktig både med tanke på økende nordisk konsentrasjon innen dagligvarehandelen og sterk konkurranse fra store internasjonale leverandører. Orkla har et godt utbygget salgsapparat i samtlige nordiske land. Konsernet er med sin størrelse, kompetanse og lange erfaring en profesjonell partner som ønsker å samarbeide med handelen for å øke effektiviteten i salgsleddet ved tids- og kostnadsbesparende tiltak, kampanjebistand, merchandising osv.

Markedsposisjonene er i dag klart sterkest i Norge og Sverige. Det er en målsetting å styrke stillingen i Finland, Danmark og utvalgte markeder i Øst-Europa.

Fra venstre: Arvid Sydholen, selger Hygiene/Kosmetikk, Yngve Kristiansen, produktgruppesjef Vask, og Fiona Strømstad, produktsjef Sætre.

Laila Lindström,
linjearbeider,
Procordia Food

Produkter	N	S	DK	FIN
Orkla Foods				
Dypfryst Pizza	1	1	-	1
Ketchup	1	1	1	1
Dressinger	1	1	-	2
Sylteagurker	1	1	1	1
Syltetøy	1	1	1	-
Kaviar	3	1	-	1
Marsipan	1	3	1	-
Orkla Drikkevarer				
Øl	1	1	-	-
Brus	1	1	-	-
Vann	1	1	-	-
Orkla Brands				
Vaskemidler	1	-	-	-
Hygiene/kosmetikk	1	-	-	-
Kjeks	1	1	-	2
Sjokolade/sukkervarer	2	-	-	-
Snacks	2	-	1	-
Orkla Media				
Div. lokalaviser *)	1	-	-	-
Ukeblader	1	-	-	-

*) Alle Orkla Medias aviser har nr. én-posisjoner i sine markeder.

ORKLAS MERKEVARESTRATEGI

Det viktigste elementet i den videre styrkingen av konsernets merkevareposisjon er målrettet satsing på produkter som dekker kundens behov og samtidig har merkevarens egenskaper til å skape kundelojalitet. Ved realprisnedgang og kontinuerlige produktforbedringer skaper Orkla verdier for forbrukerne. Gitt sin kompetanse og erfaring på nordisk nivå er Orkla idag i en fordelaktig posisjon til å utvikle produkter tilpasset den nordiske forbrukeren. Dette er en viktig konkurransefaktor overfor internasjonale konkurrenter.

Reklameinvesteringene skal økes for å forsterke posisjonen til prioriterte merkevarer. Sterke merker med høy kvalitet og effektiv markedsføring kombinert med en fortsatt moderat prispolitikk utgjør Orklas viktigste konkurranseparametre. Økt konkurranse og handelens krav betinger høy kostnadsbevissthet. Kostnadsreduksjoner skal gjennomføres både i form av realisering av synergi-gevinster etter oppkjøp, og i form av løpende effektiviseringstiltak.

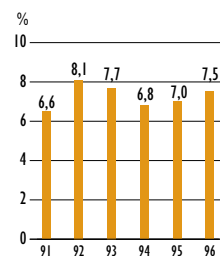
Orkla har nå etablert nordiske organisasjoner for de produktområdene der det er naturlig.

Orkla Foods vurderer å etablere en ny kategorimodell, et verktøy for organisering, fokusering og prioritering av merkevarearbeidet på nordisk nivå. Pripps Ringnes har en nordisk organisasjon med hovedkontor i Stockholm. Med unntak av logistikk og salg ledes andre funksjoner fra Stockholm.

Orklas eksisterende merkenavn skal styrkes i sine nasjonale hjemmemarkeder. Dersom markeds situasjonen ligger til rette for det, kan nasjonale merkenavn lanseres i øvrige nordiske markeder. Eksempler på det siste er lanseringen av det svenske mineralvannet Vichy Nouveau i Norge og Ringnes pils i Sverige. Et annet eksempel er BOBs produkt RisiFrutti som nå er lansert både i Norge og i Danmark. Pizza er lansert i Norge, Sverige og Finland med merkenavn tilpasset den nasjonale markeds situasjonen.

Orklas nordiske merkevarestrategi ble fastlagt i 1991. Siden den gang har merkevareområdet målrettet utviklet seg i henhold til denne. I februar 1997 satte Orkla sluttstrek for kjøpet av Volvos samlede mat- og drikkevarevirksomhet ved å overta Volvos 55 % økonomiske interesse i Pripps Ringnes. Dette har styrket Orklas merkevareområde og har gitt et solid fundament for den nordiske virksomheten. Oppkjøpet gir også et godt utgangspunkt for videre vekst i Baltikum og Russland.

UTVIKLING I DRIFTSMARGIN FOR MERKEVAREOMRÅDET

Orkla

Foods

Stabburet
Abba
Felix
Sunda
Ekströms
Odense
Beauvais
Önos
Idun
Nora
Glyngøre
BOB
Fra Den
Gamle Fabrik
Regal

Orkla Foods er den ledende leverandør av industrielt fremstilte matvarer til handelen i Norden. Merke- navn som Abba, Felix, BOB, Ekströms og Kalles kaviar i Sverige, Beauvais og Odense i Danmark og Stabburet, Nora og Idun i Norge er blant de mest kjente hos konsumentene i de respektive landene. I tillegg er Bakers, som er Norges største produsent av bakervarer, en del av Orklas matvare- virksomhet.

Orkla Foods er en ledende utvikler, markeds- fører og produsent av næringsmidler. Virksom- heten konsentreres rundt sterke, egne merkevarer og konseptløsninger. Selskapet vil videreutvikle Norden som hjemmemarked og gradvis ekspan- dere i utvalgte markeder internasjonalt.

Orkla Foods solgte i 1996 en rekke selskaper for å konsentrere virksomheten om færre produkt- områder. I Sverige ble handelsselskapet Österberg & Löfquist solgt. I Danmark ble Beauvais Catering avhendet, i tillegg til tre fabrikker innen sjømat. I Tyskland ble både et salgsselskap og en fabrikk

solgt. Siden etableringen av Orkla Foods i oktober 1995 er det solgt virksomheter med en årsom- setning på 1.180 mill. kroner og 770 ansatte.

Etter flere år med reduserte marginer i Abba Seafood er den negative trenden snudd. I 1997 skal lønnsomheten i den gjenværende virksomheten bedres ytterligere, samtidig som grunnlaget skal legges for ny vekst.

RESULTAT

Orkla Foods' driftsinntekter ble 10.527 mill. kroner i 1996. For videreført virksomhet korrigert for valutakursendringer økte inntektene med 3,1 % i forhold til 1995. Driftsresultatet ble 608 mill. kroner, eksklusiv en salgsggevinst på 20 mill. kroner. For videreført virksomhet økte driftsresultatet for goodwillavskrivninger med 32 % i forhold til 1995.

Procordia Food hadde betydelig resultat- fremgang i 1996. Økt salg i Danmark og Finland, samt en positiv kostnadsutvikling bidro til fremgangen. Integreringen av BOB Industrier

i Procordia Foods svenske virksomhet har redusert bemanningen med 110 personer. Prosjektet ga Procordia Food en klart positiv resultat effekt i 1996.

Abba Seafood hadde et markert bedre resultat. Utviklingen i det svenske markedet bidro spesielt positivt.

Den norske matvarevirksomheten har fortsatt resultatfremgang. Til tross for stadig sterkere konkurranse i norsk dagligvarehandel har Stabburet styrket eller opprettholdt sine markedsposisjoner innenfor viktige produktområder, og foretok i året flere nylanseringer.

I 1996 ble det besluttet å investere i underkant av 200 mill. kroner i en ny pizzafabrikk på Stranda. Byggingen følger planen med hensyn til fremdrift og kostnader, og anlegget skal være ferdigstilt primo 1998.

SYNERGIER

Orkla forventer å oppnå synergigevinster på cirka 300 mill. kroner ved kjøpet av Volvos matvarevirksomhet, samt fusjonen mellom Pripps og Ringnes. I det vesentligste vil synergigevinstene berøre matvareområdet. I 1996 ble det realisert synergier i Orkla Foods som ga en resultat effekt på cirka 70 mill. kroner. Selv om hovedtyngden av synergieffektene først vil bli realisert i 1997 og 1998, ligger arbeidet med å realisere synergier i Orkla Foods foran den opprinnelige tidsplanen.

Som forutsatt fremkommer størsteparten av synergiene i Procordia Food. I Sverige ble syltetøyproduksjonen i Kumla flyttet til Tollarp. Samtidig ble produksjonen av saft overført fra Tollarp til Kumla. Det arbeides med ytterligere samordning og spesialisering av produksjonen. Besparelser er også oppnådd ved samordning av innkjøp av råvarer og emballasje.

Det er nedsatt synergigrupper innenfor produksjon og innkjøp. I tillegg er det opprettet grupper innenfor områdene produktutvikling,

markedsføring/salg og administrasjon. Det er så langt lagt et godt grunnlag for synergiuttak i de nærmeste årene.

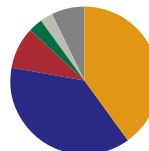
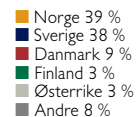
PROCORDIA FOOD

Procordia Food hadde i 1996 en omsetning på SEK 4.405 mill. Korrigert for solgt virksomhet og valutakursendringer er den underliggende veksten 3,0 %. En vellykket integrering av BOB Industrier i Procordia Foods svenske virksomhet, bedret salg i Danmark og Finland samt en positiv kostnadsutvikling bidro til resultatfremgangen.

Som følge av Sveriges medlemskap i EU er konkurransen i det svenske markedet intensivert. Prisene på svenske næringsmidler sank med cirka 6 % i 1996, noe som først og fremst skyldes redusert matmoms fra 1.1. 1996. I det svenske dagligvaremarkedet var det en volumøkning på 2,2 % i 1996. Procordia Food har i stor grad opprettholdt sine ledende markedsposisjoner i Sverige. Salget av pommefrites ble imidlertid redusert som følge av at flere nye utenlandske konkurrenter kom på markedet.

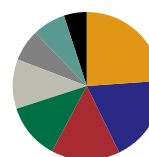
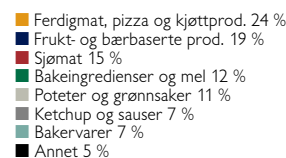
Beauvais i Danmark hadde en positiv utvikling i 1996. Samtlige markedsposisjoner ble styrket. I Finland opprettholdt og i noen tilfeller styrket Felix Abba sine posisjoner. I Østerrike er det sterkt prispress på alle produktområder. Felix Austria

GEOGRAFISK OMSETNINGSFORDELING

Totale driftsinntekter 10.527 mill. kroner

OMSETNING PR. PRODUKTOMRÅDE

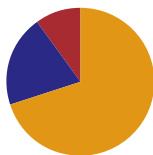

Totale driftsinntekter 10.527 mill. kroner

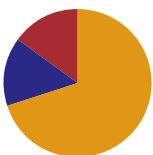
MARKEDSPOSISJON DAGLIGVARE NORDEN

- Nr én 70 %
- Nr to 20 %
- Andre 10 %

OMSETNING PR. KANAL

- Dagligvare 70 %
- Industri 15 %
- Storhusholdning 15 %

Totale driftsinntekter 10.527 mill. kroner

bedret sin markedsposisjon innenfor ketchup.

I 1996 ble en rekke nye produkter lansert i Sverige. I Finland ble en ny type pizza lansert i tillegg til ferdigmat og pytt i panne. I Østerrike ble 11 dypfryste ferdigretter lansert under navnet "East to west".

STABBURET ENGROS

Stabburet Engros oppnådde en omsetning på 2.116 mill. kroner i 1996. Dette representerer en underliggende vekst på 1,2 % i forhold til 1995. Driftsresultatet var tilfredsstillende og viste fremgang i forhold til 1995.

Som følge av at handelen i større grad har introdusert egne merker ble konkurransen intensivert i 1996. Likevel opprettholdt eller økte Stabburet Engros sine markedsposisjoner innenfor viktige produktgrupper. Særlig positivt var salget for Stabburets pizza, Idun ketchup, Idun dressing, og Stabbur-makrell i tomat.

Kjededannelser og innkjøpssamarbeid preger også i større grad storhusholdnings-markedet. Størsteparten av Stabburets omsetning i dette markedet fant sted innenfor produktgruppen ferdigmat, som i 1996 hadde volumvekst.

Stabburet lanserte i 1996 tre hovednyheter: Regals frokostblanding "Go'Dag", ARIONs middagsretter og Stabburets Middagsrytter.

Produktene ble godt mottatt i markedet. "Go'Dag" er allerede markedsleder i cerealmarkedet.

1996 var preget av en markant økning i prisene på norske landbruksbaserte råvarer som følge av bortfall av ordningen med momskompensasjon. Økningen ble bare delvis videreført i Stabburets priser.

INDUSTRI

Virksomhetsområdet består av enhetene Regal Mølle, Idun Industri, Sunda, Odense Marcipan og Dragsbæk-gruppen (50 %). Produktene selges til bakerier, iskremindustri og annen næringsmiddelindustri samt til dagligvarehandelen. Produktspekteret omfatter matmel, frokostblandinger, bakegjær, søtpålegg, marsipan, margarin og en rekke andre innsatsfaktorer beregnet for videre industriell bearbeiding. Driftsinntektene ble 1.612 mill. kroner i 1996. Korrigert for salget av den danske salatvirksomheten Dacapo i slutten av 1995 innebærer dette en underliggende vekst på 4 %. Til tross for at markedet preges av økt konkurranse og sterkere kjedestruktur, oppnådde virksomheten et tilfredsstillende driftsresultat på nivå med fjoråret.

ABBA SEAFOOD

1996 var et år med store strukturelle endringer for Abba Seafood. Selskapet solgte i løpet av 1996 et salgsselskap og et produksjonsanlegg i Tyskland. I tillegg ble det solgt tre anlegg i Danmark, som produserte muslinger, makrell og reker. Driftsinntektene ble SEK 1.491 mill. Korrigert for salgene og valutakursendringer representerer det en underliggende omsetningsvekst på 3,7 %. Fremgangen skyldes økt omsetning i det svenske markedet. Resultatutviklingen i 1996 var positiv. En flerårig trend med negativt resultat er dermed snudd.

Til tross for hard konkurranse i det svenske markedet økte salget av Kalles kaviar i 1996. De fleste av Abba Seafoods øvrige produktgrupper styrket eller opprettholdt sine posisjoner i markedet.

En styrket svensk krone forverret generelt lønnsomheten i Abba Seafoods virksomheter utenfor Sverige, fordi disse i hovedsak kjøper ferdigprodukter fra fabrikkene i Kungshamn. Den danske virksomheten ble spesielt negativt påvirket av høyere innkjøpskostnader. Felix Abba i Finland kjøpte i 1996 konkurrenten Åbo Fisk. Selskapet er nå markedsleder for sild i Finland.

Etter at tre produksjonssteder ble nedlagt i 1995 har produksjonsvolumet ved Abba Seafoods fabrikk i Kungshamn økt med 50 %. På sikt vil Abba Seafood nyte godt av økte stordriftsfordeler ved produksjonsanlegget, som nå omfatter 600 årsverk.

Abba Seafoods ledelse har startet et omfattende analysearbeid for å sikre tilfredsstillende lønnsomhet i den gjenværende virksomheten. Dessuten skal selskapet i større grad satse på produktutvikling.

STABBURET FERSKVARE

Stabburet Ferskvare hadde i 1996 driftsinntekter på 632 mill. kroner, hvilket er på nivå med året før. Selskapet hadde god resultatfremgang og opp-

nådde et tilfredsstillende driftsresultat. Den positive utviklingen skyldes et omfattende forbedringsprogram i alle deler av organisasjonen, hvor blant annet kostnadsreduksjoner står sentralt.

Stabburet Ferskvare styrket eller opprettholdt sine markedsandeler innenfor viktige produktgrupper. Særlig positiv var utviklingen for spekepølse.

BAKERS

Driftsinntektene økte med 9,3 % til 773 mill. kroner i 1996. Av denne økningen utgjør 7,5 % volumvekst og 2,0 % pris- og produktmikseffekter. Kostnadsutviklingen har vært negativ for energi-, distribusjons- og vedlikeholdssiden. Til tross for disse negative utviklingstrekkene ga god kapasitetsutnyttelse tilfredsstillende resultat i 1996.

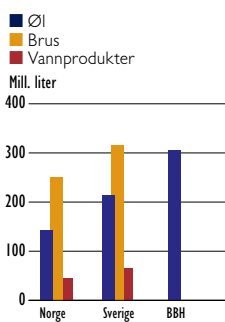

Orkla

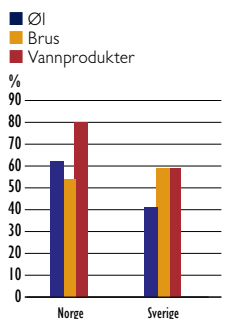
Drikkevarer

Ringnes Pils	Baltika
Pripps Blå	Saku
Solo	Pommac
Ramlösa	Mozell
Farris	Lysholmer
Vichy Nouveau	Zingo

SALGSFORDELING
VOLUM 1996

MARKEDSANDEL

I 1996 omfattet Orkla Drikkevarer en 45 % økonomisk interesse i Pripps Ringnes. Orkla og Volvo inngikk i februar 1997 en avtale om kjøp av Volvos 55 % økonomiske interesse i Pripps Ringnes. Orkla er dermed eeneier av selskapet.

Pripps Ringnes er markedsleder for øl, brus og mineralvann i Sverige og Norge. Selskapet har også sterke posisjoner på ølmarkedet i de baltiske stater og i St.Petersburg-regionen gjennom Baltic Beverages Holding (BBH). BBH er et joint-venture (50 %) med finske Oy Hartwall Ab. Pripps Ringnes eier 20,5 % i Oy Hartwall Ab, som er markedsleder i det finske øl-, brus- og vannmarkedet. I 1996 ekspanderte BBH ytterligere gjennom kjøp av 50 %-eierandeler i bryggeriene Slavutich i Ukraina, samt Yarpivo og Taopin begge beliggende i Moskva-regionen. Alle tre bryggeriene er markedsledere i sine respektive regioner.

Den 28.1.1997 ble den endelige avtalen for avviklingen av samarbeidet med The Coca-Cola Company (TCCC) inngått. I all vesentlighet er

avtalen basert på intensjonsavtalen pr. 19.6.1996, med unntak av reduserte overgangsperioder, spesielt i Sverige. TCCC vil overta ansvaret for salg og distribusjon av sine produkter i Sverige fra 1.4.1997. Pripps vil fortsette å produsere TCCC-produkter til og med 31.12.1997. I Norge vil samarbeidet knyttet til salg og distribusjon fortsette til 1.10.1997, mens Ringnes vil være ansvarlig for produksjon frem til 1.9.1998. TCCC har mulighet til å forlenge produksjonsperioden frem til 31.12.1998 i Norge. Avtalen påvirker ikke Orklas resultat for 1996.

Forutsetningen for godkjennelse av fusjonen mellom Pripps og Ringnes var at eierene forpliktet seg til å avhende ølvirksomheten i Hansa. Den 30.12.1996 ble eiendelene i Hansa avtalt solgt til en investorgruppe.

I 1996 ble driftsinntektene for Orkla Drikkevarer 3.265 mill. kroner, hvilket innebærer en reduksjon på 63 mill. kroner fra fjoråret. Driftsresultatet for Orkla Drikkevarer økte med 55 mill.

kroner til 300 mill. kroner. 1995-tallene inkluderer Orklas drikkevarevirksomhet i Polen, med et driftsresultat på -29 mill. kroner.

PRIPPS RINGNES

Pripps Ringnes' (100 %) driftsinntekter ble i 1996 SEK 7.522 mill., mot SEK 7.667 mill. i 1995. Driftsresultatet for videreført virksomhet økte med 7 % til SEK 711 mill. Virksomhetene i Øst-Europa hadde god resultatfremgang i 1996. I de nordiske markedene var resultatet på nivå med 1995. Totalt salgsvolum for Pripps Ringnes viste en økning på 1,7 %.

SVERIGE

Driftsinntektene for den svenske virksomheten (Pripps) ble i 1996 SEK 3.778 mill., hvilket var 4 % lavere enn i 1995. Driftsresultatet ble noe lavere enn i 1995. En positiv utvikling i råvarekostnader og produktmiksendinger kunne ikke kompensere fullt ut for et volumfall på 5 %. Volumfallet skyldes primært en kaldere sommer og økt grensehandel med øl. I tillegg ble volumet i 3. tertial negativt påvirket av at det ble innført en ny og lavere ølskatt med virkning fra 1.1.1997.

Salget av øl i Sverige ble i 1996 redusert med 12 %. Hele svikten kan relateres til økt privatimport fra Danmark. Pripps styrket imidlertid sin markedsandel i forhold til øvrige svenske produsenter, og oppnådde en markedsandel på 41 % (eksklusive privat import). Pripps Blå befestet sin posisjon som landets mest solgte øl gjennom året. Blant årets nylanseringer var først og fremst introduksjonen av Ringnes på det svenske ølmarkedet vellykket. I løpet av året ble også Saku Original fra bryggeriet i Estland lansert på det svenske markedet.

Totalmarkedet for brus og vann viste en nedgang på 1 %. Pripps' totale markedsandel for brus ble 59 %, hvilket er noe lavere enn i 1995. Pripps' egne brusmerker, først og fremst Apotekarnes, Zingo, Pommac og Festis, styrket imidlertid sine posisjoner vis à vis konkurrentene. Markedsandelen for vann på 59 % i 1996 var på nivå med året før.

NORGE

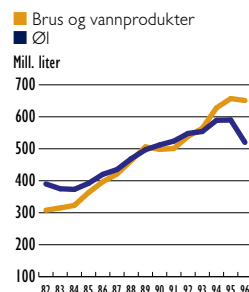
Den norske virksomheten (Ringnes) hadde i 1996 driftsinntekter på 3.029 mill. kroner, hvilket var 1,1 % lavere enn i 1995. Nedgangen i driftsinntektene skyldes primært noe lavere volum. Positiv utvikling i produktmiks for øl oppveies av en

negativ miksutvikling mellom brus og vannprodukter. Driftsresultatet i 1996 var totalt sett noe bedre enn i 1995, men med en negativ utvikling i 3. tertial. Resultatet i 3. tertial ble negativt påvirket av lavere volum og økte driftskostnader som følge av driftsproblemer ved Gjelleråsen-anlegget og høyere personalkostnader. Kostnadsøkningen vurderes å være av midlertidig karakter.

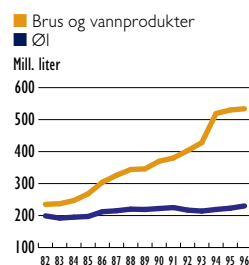
Det norske ølmarkedet viste i 1996 en vekst på 3,1 %. Ringnes' markedsandel for øl var 62 % i 1996. Som følge av økt konkurranse fra private labels er dette noe lavere enn for tilsvarende periode i 1995. I 1996 er det først og fremst ølet Arendals som har hatt den største fremgangen. Munkholm viser også en positiv utvikling, og er nå markedsleder i segmentet for alkoholfritt øl. Det har i 1996 vært en ytterligere dreining mot økt salg av produkter med høyere marginer.

Markedet for brus- og vannprodukter økte med 0,7 % i 1996. For brus var markedsandelen 54 %, mens markedsandelen for vann var 80 %. Egne merker har beholdt markedsposisjonene. I begynnelsen av 1996 ble Vichy Nouveau lansert med tre ulike smaksvarianter i Norge, og har allerede i løpet av det første året oppnådd en nummer to posisjon på det norske vannmarkedet.

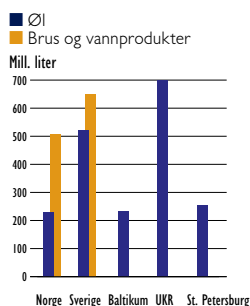
SVERIGE: UTVIKLING I TOTALMARKEDET (solgt volum i Sverige)

NORGE: UTVIKLING I TOTALMARKEDET

TOTALMARKED

I 1996 har man oppnådd kostnadsreduksjoner innen distribusjon og tapping på Gjelleråsen-anlegget. Effektivisering av høylageret har ennå ikke gitt full effekt. Gjelleråsen har potensiale for ytterligere forbedringer.

BALTIC BEVERAGES HOLDING

Driftsinntektene i Baltic Beverages Holding - BBH (50 %) økte i 1996 med SEK 315 mill. til SEK 623 mill., hvilket representerer en doubling sammenlignet med fjoråret. Korrigert for kjøpte virksomheter var den underliggende veksten SEK 270 mill. Driftsresultatet i 1996 ble vesentlig styrket og økte med SEK 87 mill. til SEK 167 mill. Økningen kommer primært som følge av sterk volumvekst og høyere prisnivå. Økt satsing på merkevarebygging, utvikling av salgs- og distribusjonsfunksjonen samt heving av produktkvalitet og produksjonsteknologi til et internasjonalt nivå har bidratt positivt til volumveksten. Oppkjøpene av Yarpivo, Slavutich og Taopin har marginal effekt på 1996-resultatet.

Salgsvolumet i Baltika, som er det største bryggeriet innen BBH, fortsatte å utvikle seg positivt. I mars ble ølskatten i Russland redusert. Dette hadde en positiv påvirkning på totalmarkedet for øl. Baltikas markedsandel i St. Petersburg-regionen er cirka 70 %. Varemerket Baltika styrket sin posisjon ytterligere i 1996.

Aldaris har gjennom året forsterket sin posisjon i Latvia. Salgsvolumet økte, og Aldaris' markedsandel utgjør 60 %. Aldaris Zelta og Aldaris Luksus dominerer ølmarkedet i Latvia.

Totalmarkedet for øl i Estland ble noe redusert i 1996. Sakus markedsandel er imidlertid uforandret og utgjør 55 %. I løpet av 1996 er det startet eksport av Sakus ølprodukter til Sverige. Saku Orginaal, Saku Pilsener og Saku Luksus er de dominerende ølmerkene i Estland. I 1995 ble Vichy Classic introdusert i Estland, og er nå det dominerende merket i vannmarkedet.

Kalnapilis i Litauen har i løpet av 1996 lansert en ny produktportefølje, som har økt salgsvolumet betydelig. Selskapets markedsandel økte til 21 %, og posisjonen som nummer to i markedet er befestet. I 1996 ble premiumølet Kalnapilis Dvaro lansert i Litauen. Merket hadde stor fremgang.

BBHs ambisjoner er fortsatt vekst i Russland og de omkringliggende landene, gjennom såvel organisk vekst som gjennom ytterligere oppkjøp.

Omo
Zalo
Jif
Organics
Dove
Solidox
La Mote
Peter Möller
Stratos
Laban
KIMs
Ballerina
Bixit

Orkla Brands

I Orkla Brands inngår Vaskemidler, Hygiene/ Kosmetikk, Sjokolade/Sukkervarer, Snacks, Kjeks, Tran og Dagligvaretekstiler. Felles for virksomhetsområdene innen Orkla Brands er at de utvikler, produserer og markedsfører ledende merkevarer.

Med en resultatvekst på nær 20 % karakteriseres 1996 som et godt år for Orkla Brands. Grunnlaget for fremtidig resultatvekst er forsterket gjennom solid arbeid i alle deler av virksomheten. Dette skal bidra til å realisere Orkla Brands' hovedprioriteringer:

- styrke merkevarene
- utvikle et godt forhold til samarbeidspartnerne i handelen
- skape verdier for forbrukerne

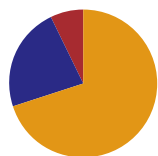
Gjennom økte reklameinvesteringer (+12 %), økt produktutvikling og bedre posisjonering, styrket Orkla Brands sine merkevarer. Bedre forbrukerforståelse basert på markedsforskning har vært et prioritert kompetanseutviklingstiltak i 1996.

Orkla Brands legger stor vekt på å ha et godt forhold til samarbeidspartnerne i handelen, og måler dette gjennom kundetilfredshetsundersøkelser. Disse undersøkelsene gir verdifulle innspill til forbedringer. Målinger gjennomført i 1996 viser at Orkla Brands har hatt fremgang i bestrebelsene på å være foretrukket leverandør. I 1996 har leveringsservicen vært god. Ved å skape god vekst i produktkategorier hvor Orkla Brands har en dominerende posisjon, samt gjennom sterkere vektlegging av butikkaktiviteter og samarbeidsprosjekter, har det lyktes å bidra konstruktivt til økt lønnsomhet for handelen.

Orkla Brands ønsker å skape verdier for forbrukerne gjennom realprisnedgang og kontinuerlig forbedring av produktene. I 1996 muliggjorde økt produktivitet i fabrikkene, samt redusert kostnadsnivå i administrative støttefunksjoner en realprisnedgang. Samtidig ble en rekke produkter relansert med forbedret smak, formulering eller emballasje. Ambisjonen er at forbrukerne skal oppfatte Orkla Brands som genuint opptatt av deres interesser.

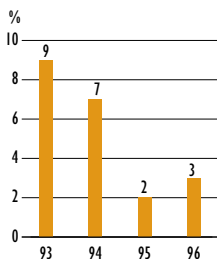
OMSETNING PR. MARKED

- Norge 70 %
- Øvrige Norden 23 %
- Utenfor Norden 7 %

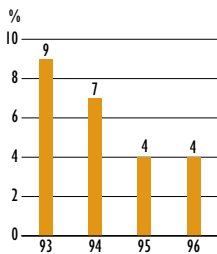

Totale driftsinntekter 4.213 mill. kroner

MARKEDSVEKST
VASKEMIDLER (VERDI)

MARKEDSVEKST
HYGIENE/KOSMETIKK
(VERDI)

RESULTAT

Orkla Brands' driftsinntekter ble 4.213 mill. kroner i 1996. For videreført virksomhet korrigert for valutakursendringer økte imidlertid driftsinntektene med 4,3 %. Salgsfremgangen er et resultat av god innsats av salgsapparatet, økte reklameinvesteringer og mange vellykkede produktlanseringer. Økt eksport av vaskemidler og hygieneprodukter, samt fremgang for dagligvaretekstiler i Sverige, bidro også til vekst i 1996. Markedsandelene var i sum stabile.

Driftsresultatet på 431 mill. kroner i 1996 er 71 mill. kroner (20 %) høyere enn i 1995. Alle virksomheter hadde resultat over, eller på linje med, 1995. Resultatfremgangen skyldtes omsetningsvekst for videreført virksomhet, kombinert med tilfredsstillende kostnadsutvikling.

VASKEMIDLER

Det norske markedet for vaskemidler til husholdninger økte med 3 % i verdi i 1996, mot 2 % i 1995. Markedsveksten de to siste år er dermed tilbake på et mer normalt nivå, etter at konvertering til konsentrerte produkter har bidratt til høyere vekst i de foregående år.

Lilleborgs markedsandeler er økt, og divisjonen oppnådde et bedre resultat enn i 1995. Med miljøhensyn som et viktig utgangspunkt, ble det også i 1996 foretatt en rekke produktforbedringer i formuleringer og emballasje. Den nye fabrikken vil være ferdig sommeren 1997, og vil sikre konkurransedyktig egenproduksjon. Samtidig vil grunnlaget for økt eksport

styrkes. Det gamle fabrikkområdet ble solgt i januar 1997.

Vaskemidler til storforbrukere hadde en god salgsvekst i 1996, og markedsandeler og resultatet økte. Pr. 1.8.1996 ble Diverseys virksomhet i Norge overtatt. Integreringen av virksomheten var fullført ved årsskiftet.

HYGIENE/KOSMETIKK

Totalmarkedet for hygiene/kosmetikk i Norge hadde en verdivekst på 4 % 1996. Divisjonens omsetningsvekst var 7 % totalt, med en sterkere vekst i eksporten enn på hjemmemarkedet. Med alle de store multinasjonale aktører representert i Norge er konkurransen meget intensiv. Divisjonens markedsandeler har likevel økt i viktige segmenter som personlig vask og deodoranter. Resultatet i 1996 ble bedre enn året før. Fra årsskiftet 1996/1997 overtok Hygiene/Kosmetikk sjampo- og balsam-merket Finesse. Overtagelsen vil styrke Lilleborgs posisjon i hårmarkedet.

Gjennom et omfattende effektiviseringsarbeid og sterk økning i eksporten er produktiviteten i fabrikkene i Kristiansund økt, og konkurransedyktigheten ytterligere forbedret.

SJOKOLADE/SUKKERVERARER

I Norge økte totalmarkedet for sjokolade/sukkervarer med 2 % i verdi i 1996. Nidars markedsandel var stabil. Gjennom 1996 ble det nedlagt et betydelig arbeid for å forbedre merkeposisjonering og reklame i Nidar. Dette har bidratt til positiv salgsutvikling for Stratos, Troika, Sfinx og Laban. Imidlertid har en bevisst sanering av lite lønnsomme varianter og merker medført at den totale omsetningsveksten har vært beskjeden. Dette, kombinert med en vesentlig økning i reklameinvesteringene, innebærer at resultatet for videreført virksomhet var på nivå med 1995.

Sukkervareprodusenten Needlers i England ble solgt ved årsskiftet 1995/96, og selskapet Wiversales i Nederland/Belgia ble solgt i mai, uten at dette belaster 1996-resultatet.

SNACKS

Verdiveksten i det norske snacksmarkedet var 2-3 % i 1996, mens veksten i Danmark var 8-9 %. Markedsandelen i Norge er relativt stabil. I Danmark ga overtagelsen av Party Food i august 1995 en styrket markedsposisjon, men også Kims-merket hadde en god utvikling i 1996. Den gode salgsutviklingen i Danmark, samt effektiviseringsgevinsten ved å samle produksjonen i Norge på ett anlegg, ga resultatfremgang.

KJEKS

Verdiveksten i det norske kjeksmarkedet ble 5 % i 1996. Sætres markedsandel økte. Flere vellykkede lanseringer bidro til at fremgangen ble størst i segmentene søte kjeks og smørbrødkjeks.

I Sverige var verdiveksten 3 %. Göteborgs Kex' markedsandel er uendret fra 1995. Det er besluttet å investere SEK 50 mill. i en ny produksjonslinje i Göteborgs Kex. Kombinert med øvrige effektiviseringstiltak reduseres bemanningen i 1997 med 60 årsverk.

I Finland har Kantolan ikke lyktes i sin målsetting om å øke markedsandelen. Det er derfor foretatt en reorganisering som blant annet har integrert salgapparatet med matvareselskapet Felix Abba.

Eksklusive engangskostnader ved omorganiseringen i Finland og nedbemanningen i Sverige, som er belastet årets resultat, ble resultatet for kjeksvirksomheten i 1996 på nivå med året før.

DAGLIGVARETEKSTILER

La Motes markedsandel i Norge økte i 1996. Som dominerende kategori-leverandør har selskapet som hovedmålsettingen å skape vekst i totalmarkedet gjennom et godt distribusjonsopplegg, hyppige produktlanseringer og merkevarebygging. Dette har La Mote lyktes med i

1996. Satsingen i Sverige gikk som planlagt, og markedsandelen ble vesentlig økt. Resultatet totalt for virksomheten ble på nivå med 1995.

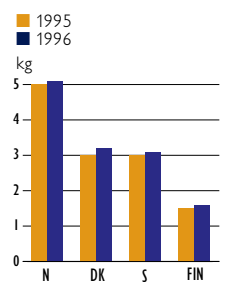
TRAN

Totalmarkedet for tran og fiskeoljeprodukter økte med 6 % i 1996. Totalmarkedsveksten ble noe lavere enn i tidligere år, hovedsakelig som følge av færre nyheter i markedet. Markedsandelen er på nivå med året før. Eksporten til Finland og Danmark ble noe redusert etter tilbakegang i totalmarkedene, mens eksporten til Baltikum er sterkt økende. Resultatet for Peter Møller ble bedre enn i 1995.

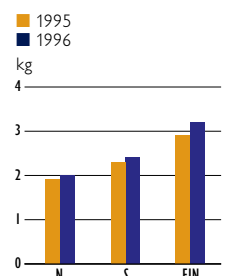
JOTUN

Jotun (tilknyttet selskap - 41,6 %) økte i 1996 solget sammenlignet med 1995. Kombinert med gunstige råvarepriser og en rekke iverksatte rasjonaliseringstiltak ga dette en resultatfremgang i forhold til 1995.

SNACKS FORBRUK PR. CAPITA

KJEKS FORBRUK PR. CAPITA

Orkla

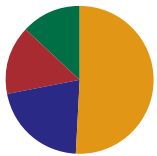
Media

- Hjemmet
- Norsk Ukeblad
- Familien
- Vi Menn
- Villmarksliv
- Drammens Tidende
- og Buskeruds Blad

- Haugesunds Avis
- Sunnmørsposten
- Varden
- Tønsbergs Blad
- Fredriksstad Blad
- Rzeczpospolita
- Gazeta Pomorska

OMSETNING PR. SEKTOR

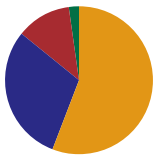
- Dagspresse 51 %
- Ukepresse 21 %
- Direkte markedsføring 15 %
- Polen 13 %

Totale driftsinntekter 2.220 mill. kroner

DRIFTSRESULTAT PR. SEKTOR

- Dagspresse 56 %
- Ukepresse 30 %
- Direkte markedsføring 12 %
- Polen 2 %

Driftsresultat 175 mill. kroner

Orkla Media er Norges nest største privateide medieselskap, med virksomheter innen sektorene dagspresse, ukepresse og direkte markedsføring. Selskapet ervervet i 1996 51 % i den polske dagsavisen Rzeczpospolita, og har med dette en markedsandel på cirka 18 % i det polske dagspressemarkedet.

RESULTAT

Driftsinntektene i 1996 ble 2.220 mill. kroner. Dette er en økning på 24 % fra 1995 og skyldes hovedsakelig konsolidering av gruppens polske virksomhet.

Driftsresultatet økte med 14 mill. kroner (+8 %) til 175 mill. kroner. Resultatfremgangen kan henføres til økte opplagsinntekter i sektor Ukepresse og kjøpet av Rzeczpospolita.

Driftsmarginen ble redusert fra 9,0 % i 1995 til 7,9 % i 1996, primært som følge av konsolidering av den polske virksomheten, samt satsing på produktutvikling i sektor Dagspresse-Norge. Driftsmarginen for videreført virksomhet økte fra 7,6 % til 7,9 %.

DAGSPRESSE-NORGE

I 1996 hadde Orkla Medias 17 majoritetseide norske aviser en samlet opplagsvekst på 0,8 % til 299.400 eksemplarer. Alle avisene har nummer én-posisjoner i sine lokale markeder.

Sektoren hadde et driftsresultat på 100 mill. kroner og en driftsmargin på 8,8 %, mot henholdsvis 116 mill. kroner og 10,7 % i 1995. Resultatnedgangen skyldes økt satsing for å møte en sterkere konkurranse, kostnader knyttet til etablering av felles trykkeri for Orkla Medias aviser i Vestfold-området, satsing på lokal-TV, samt økte variable lønnskostnader.

Papirprisene økte i 1996 med 15 % sammenlignet med 1995. Kostnadsøkningen er delvis motvirket av økning i annonsevolumet på 2 %.

Arbeidet med produktutvikling, produktivitetsforbedringer og kompetanseheving i avisene er intensivert i 1996.

Sektoren solgte sin eierandel i Norsk Lokal TV i 1996, og overtok samtidig eierinteresser i flere lokal TV-stasjoner i Oslofjord-regionen.

UKEPRESSE

Sektor Ukepresse hadde et driftsresultat på 54 mill. kroner og en driftsmargin på 11,6 % i 1996, mot henholdsvis 40 mill. kroner og 8,7 % i 1995.

Prisene på magasinpapir økte betydelig også i 1996. Arbeidet med kostnadsreduksjoner og produktivitetsforbedringer ga forbedring i driftsresultat og -margin.

Samlet opplag for Hjemmet Mortensen-bladene ble redusert med 1 % i forhold til 1995, mens totalmarkedet hadde en vekst på 1 %. Høsten 1996 viste opplaget for familiebladene en svak vekst. Denne utviklingen har fortsatt inn i 1997. Hjemmet Mortensen har i løpet av 1996 lansert syv nye titler. Utviklingen for disse har så langt vært tilfredsstillende. Hjemmet Mortensen-bladene opprettholdt sin frekvenskorrigererte markedsandel i det norske ukebladmarkedet på 54 %.

Annonsevolumet i norsk ukepresse økte med 2 %, mens annonsevolumet i Hjemmet Mortensen-bladene falt med 1 %. Markedsandelen målt i volum ble redusert med 1 %-poeng til 46 % i 1996.

Hele forlagsvirksomheten i Hjemmet Mortensen ble høsten 1996 samlet i et felles bygg.

DIREKTE MARKEDSFØRING

Sektorens driftsresultat ble 21 mill. kroner i 1996, mot 19 mill. kroner i 1995. Driftsmarginen ble 6,2 % mot 7,2 % året før.

Orkla DM-Gruppen er i dag den ledende aktøren innen dialogmarkedsføring i Norge. Sektoren ekspanderte i 1996 gjennom kjøp av virksomhetene i Scelto og Responscenteret. I tillegg ble reklamebyrået Metropolis etablert.

Høsten 1996 ble direkte reklamebyrået DM Partner DK AS etablert i Danmark.

ORKLA MEDIA POLEN

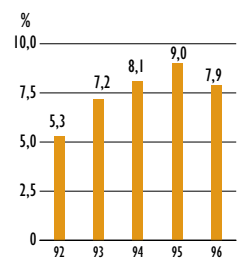
Sektoren hadde i 1996 et driftsresultat på 4 mill. kroner, en fremgang på 15 mill. kroner i forhold til i 1995. Driftsmarginen ble 2 % etter felleskostnader og merverdiavskrivninger på til sammen 30 mill. kroner. Fremgangen skyldes konsolidering av nyervervet virksomhet og resultatfremgang i eksisterende aviser. De polske avisene fikk i likhet med de norske en betydelig økning i papirprisene i 1996.

Orkla Media ervervet i 1996 51 % av Polens største abonnementsbaserte dagsavis, Rzeczpospolita (regnskapsmessig virkning f.o.m. 1.5.1996) og 34 % i den regionale nummer én-avisen Nowa Trybuna Opolska (regnskapsmessig virkning f.o.m. 1.9.1996).

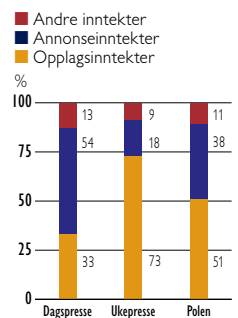
Ved utgangen av 1996 hadde Orkla Media strategiske posisjoner i totalt 11 regionale nummer én-aviser hvorav fem er majoritetside. Orkla Media Polen har en markedsandel på cirka 18 % (100 % basis) i det polske avismarkedet, og er dermed Polens nest største aviskonsern.

Sektorens felleskontrollerte aviser er konsolidert etter bruttometoden med Orklas andel av selskapenes resultat og balanse.

UTVIKLING I DRIFTSMARGIN

FORDELING AV DRIFTSINNTEKTER

*Marit Stokkeland Asklien,
ingeniør i Borregaard Synthesis*

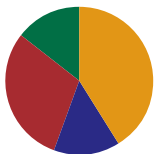

Borregaard fremstiller avanserte mellomprodukter til farmasøytisk industri. Produktene utvikles og produseres i nært samarbeid med kundene.

Kjemi

OMSETNING PR. OMRÅDE

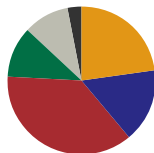
- Spesialkjemi 40 %
- Finkjemi 14 %
- Tilsetningsstoffer 29 %
- Øvrige 14 %

Totale driftsinntekter 5.161 mill. kroner

OMSETNING PR. MARKED

- Norge 23 %
- Øvrige Norden 16 %
- Øvrige Europa 37 %
- Asia 11 %
- Amerika 10 %
- Resten av verden 3 %

Totale driftsinntekter 5.161 mill. kroner

Borregaard er et internasjonalt kjemiselskap med sterke globale posisjoner innen utvalgte nisjer av Spesialkjemi, Finkjemi og Tilsetningsstoffer. Til grunn for Borregaards kjerneområder ligger en langsiktig strategisk tenkning med fokus på å utvikle produkter med høy foredlingsgrad og muligheter for spesialisering. Selskapets kjerneområder omfatter ligninbaserte binde- og dispergeringsmidler, spesialcellulose til kjemisk anvendelse, finkjemikalier til farmasøytisk industri, næringsmiddelindustri og andre utvalgte markeder, samt oljer, fett og proteiner til næringsmiddel- og fôrindustri. I tillegg produseres en rekke produkter for intern bruk og eksternt salg. Borregaard har over 20 produksjonsenheter i 11 land og en rekke salgskontorer i Europa, Amerika og Asia.

Borregaard arbeider kontinuerlig med å bedre konkurransevnen. I 1996 ble organisasjon og selskapsstruktur forenklet. Fra og med 1.1 1997 er antall forretningsområder redusert med det formål å skape større og mer slagkraftige enheter, samt å effektivisere driften.

Borregaard fortsatte i 1996 den globale ekspansjonen innenfor kjerneområdene. Innen Spesialkjemi ble en ny, mindre fabrikk etablert i Jilin-provinsen nordøst i Kina for produksjon av ligninbaserte produkter. Borregaard har 60 % eierandel og er teknologileverandør.

Borregaard sluttførte i 1996 forhandlinger om kjøp av teknologikompetanse og eiendeler fra det amerikanske finkjemiselskapet PolyOrganix. Kjøpet omfatter PolyOrganix' unike kompetanse innen spesielle deler av organisk kjemi. Overtakelsen skjedde 1. kvartal 1997. Omsetningen i 1995 var cirka 75 mill. kroner. Selskapets produkter benyttes i fremstillingen av nye blodtrykksregulerende midler, anti-migræne og anti-HIV medisiner.

Borregaards nye kjerneområde, som omfatter tilsetningsstoffer til næringsmidler og fôr, ble opprettet 1.1.1996, da spiseoljedivisjonen i Denofa-Lilleborg ble integrert i Borregaard. Etableringen av Tilsetningsstoffer som et eget kjerneområde, avspeiler Borregaards ambisjon om sterkere satsing rettet mot fôr- og næringsmiddelindustri.

RESULTAT

Borregaards driftsinntekter økte med 2,5 % til 5.161 mill. kroner i 1996. Driftsresultatet ble 441 mill. kroner, mot 543 mill. kroner i 1995. Resultatutviklingen i 1996 ble negativt påvirket av fallende spesialcellulosepriser og reduserte marginer for spiseoljer. Resultatfremgangen for de øvrige virksomhetsområdene var tilfredsstillende.

Borregaards satsing i Asia fortsatte i 1996. I tillegg til å etablere et nytt selskap i Kina, økte ressursinnsatsen betraktelig innen dette området. Salget til Asia økte med 32 % i 1996, og utgjorde 11 % av Borregaards totale salg.

En stor andel av Borregaards kostnader er i norske kroner, mens inntektene hovedsakelig er i utenlandsk valuta. Dette gjør Borregaard utsatt for valutasingninger, spesielt endringer i dollarkurs. I 1996 hadde valutakursendringer mindre betydning for resultatet. En fortsatt sterk norsk krone vil redusere konkurransevnen og gi et redusert resultat i 1997.

SPESIALKJEMI

Utgangspunktet for Borregaards Spesialkjemivirksomhet er naturlige polymerer som videreutvikles til høyforedledede produkter. Spesialkjemi-

virksomheten består av Borregaard LignoTech og Borregaard ChemCell. I 1996 ble de totale driftsinntektene redusert med 1,9 % til 2.239 mill. kroner.

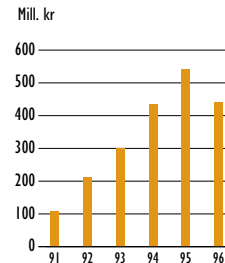
Borregaard LignoTech er en internasjonal ledende leverandør av binde- og dispergeringsmidler. Produktene baseres på lignin, et råstoff som fremkommer ved celluloseproduksjon.

Produktene anvendes som bindemiddel i dyrefôr og brikketering, og som dispergeringsmiddel i betong, keramiske produkter, tekstilfargestoffer, landbrukskjemikalier og boreslam m.m. Markedsorientert forskning og utvikling har gjort det mulig å øke andelen av spesialiserte produkter og å utvide salget til nye geografiske områder.

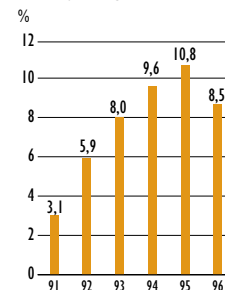
Driftsinntektene i 1996 økte med 10 % til 1.091 mill. kroner. Området viste god resultatfremgang, hovedsakelig på grunn av volumøkning. Utviklingen har vært spesielt positiv for salg til bygningsindustrien. Prisutviklingen har vært stabil. Andel salg til Asia økte med 5 %-poeng til 19 %.

Borregaard ChemCell er ledende leverandør i Europa av spesialcellulose for kjemisk anvendelse. Virksomheten fokuserer på anvendelse av cellulosemolekylet som en naturlig og nedbrytbar polymer. Kjemikompetansen i Borregaard er basis for spesialisering mot produkter med høy foredlingsgrad og med egenskaper som gjør dem egnet i kjemisk, industriell anvendelse. Dette gjør virksomheten mindre konjunkturfølsom, samtidig som inntjeningen i større grad stabiliseres og bedres. Investering i et nytt anlegg for fremstilling av høyforedlet cellulose er en videreføring av denne strategien. Høyforedlet cellulose vil bli tilbudt markedet i løpet av 1997, og vil posisjonere Borregaard i øvre del av spesialcellulosemarkedet. Investeringen gir positiv miljøeffekt ved ytterligere reduksjon av KOF-utslipp.

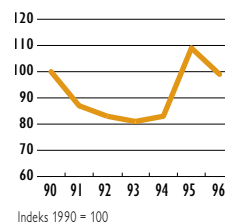
DRIFTSRESULTAT

DRIFTSMARGIN

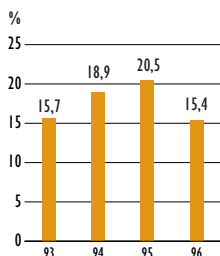
PRISUTVIKLING SPESIALCELLULOSE

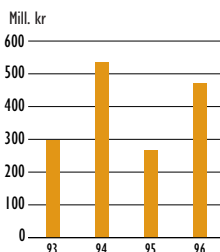
Denofa fremstiller oljer og fett fra vegetabiliske og marine råvarer. Margarin er et viktig anvendelsesområde for disse produktene.

AVKASTNING PÅ ANVENDT KAPITAL

TOTALE INVESTERINGER

Borregaard LignoTech produserer lignin-baserte bind- og dispergeringsmidler. Et av de viktigste anvendelsesområdene er som tilsetningsstoff i betong. Ligninproduktene bedrer flyteeegenskapene i betong. Dette gjør det mulig å redusere vann- og sementmengden, noe som øker kvaliteten og reduserer kostnadene.

Driftsinntektene ble redusert med 11 % til 1.148 mill. kroner i 1996. Salgsprisene var fallende gjennom året, noe som ga et betydelig redusert resultat. Gjennomsnittlig cellulosepris ble redusert med 11 % sammenlignet med 1995. Salgsvolumene var på samme nivå som 1995. Virkeskostnadene ble redusert med 7 % sammenlignet med 1995. Selv om Borregaard opplever god etterspørsel etter egne produkter, forventes fortsatt lave priser og dermed lavere resultat i 1997.

FINKJEMI

Mens spesialkjemiprodukter selger på ytelse, er finkjemikalier entydig definerte substanser. Borregaards finkjemivirksomhet er basert på utnyttelse av egne strategiske innsatsfaktorer og spisskompetanse innen organisk kjemi. Fra 1.1 1997 vil Borregaards finkjemivirksomhet være samlet i forretningsområdet Borregaard Synthesis. Driftsinntektene økte i 1996 med 60 mill. kroner til 765 mill. kroner. Finkjemi hadde resultatfremgang i 1996, primært som følge av spesielt høye volumer til farmasøytisk industri.

Borregaard Synthesis er en internasjonal ledende leverandør av avanserte finkjemikalier til farmasøytisk industri. Produktene deles i to hovedgrupper. Den ene produktgruppen selges til

flere kunder og omfatter mellomprodukter til røntgenkontrastmidler. Borregaard er internasjonal markedsleder innen dette området. Den andre gruppen er avanserte mellomprodukter, utviklet for enkeltkunder og med betydelig FoU-innsats fra Borregaards side. Salget til enkelte store kunder varierer i stor grad fra år til år på grunn av kampanjeproduksjon og varierende produktmik. Høye salgsvolumer og mer effektiv produksjon ga resultatfremgang i 1996. Det forventes volumnedgang i 1997. Endrede rammebetingelser for kundene vil medføre økt prispress. Resultatbidraget fra farmasiproduktene forventes dermed å falle i 1997.

Borregaard Synthesis er en ledende vanillinprodusent og den eneste som kan tilby både lignin- og guaiacolbasert vanillin, samt etylvanillin. Vanillin brukes i næringsmiddelindustrien som smaks- og lukstoff, og som mellomprodukt ved fremstilling av legemidler. Området hadde positiv volumutvikling, men økt konkurranse fra blant annet Kina har ført til fallende priser. Resultatet er på nivå med 1995.

Virksomheten i Italia produserer og videreforedler finkjemikalier til farmasøytisk industri, næringsmiddelindustri og til produksjon av agro- og fotokjemikalier. Høsten 1996 ble et nytt kontor og forskningscenter i Madone ved Milano åpnet. I tillegg ble produksjonskapasiteten for difenoler økt med 25 %. Dette ga en kortere produksjonsstans, og dermed et lavere resultat i 1996 enn i året før. Markedet for difenoler var tilfredsstillende i 1996.

Borregaard Taicang Chemicals i Kina produserer et aktivstoff som inngår i plantevernmidler. Borregaard er majoritetseier (61 %), teknologi-leverandør og leverandør av råstoffer fra Borregaards difenolvirksomhet i Italia. Oppstart av fabrikken har gått noe senere enn planlagt,

Arne Mathisen, produksjonsassistent i Borregaard Synthesis

samtidig som pris- og volumutviklingen har vært svakere enn forventet. Investeringen må sees i et langsiktig perspektiv. Det forventes ikke positive resultatbidrag i 1997.

TILSETNINGSSTOFFER

Tilsetningsstoffer foredler marine og vegetabiliske råstoffer til oljer, fett og fôrprodukter. Denofa har en dominerende markedsposisjon i Norge innen olje og fett til næringsmiddelindustrien, og en ledende internasjonal posisjon innen marint fett. Selskapet har også en solid markedsposisjon som proteinleverandør i det nordiske dyrefôrmarkedet og som leverandør til det voksende fiskefôrmarkedet.

Driftsinntektene økte i 1996 med 11 % til 1.516 mill. kroner. Resultatet var tilfredsstillende, men betydelig lavere enn i 1995. Pris- og marginutviklingen knyttet til soya-området har vært spesiell lav i 1996, mens første halvår i 1995 var preget av sterk etterspørsel pga. lav tilgang på andre vegetabiliske oljer. Eksportaktiviteten hadde gunstig volum- og marginutvikling i 1996, mens innenlandsaktiviteten var på 1995-nivå.

For å tilfredsstille kundenes ønsker om mel og olje fra ikke genmodifiserte soyabønner, kjøper Denofa råvarer fra Canada og Sør-Amerika. Sveriges inntreden i EU medførte omlegging av tollreglene for bearbeidet soyamel. Den nye klassifiseringen kan medføre toll på fôrproduktet SoyPass fra Norge til Sverige.

ØVRIGE OMRÅDER

Øvrige områder økte driftsinntektene med 36 mill. kroner til 1.072 mill. kroner i 1996. Resultatet er på nivå med året før.

Borregaard inngikk i 1996 en avtale med Tinfos om kjøp av betydelige kraftmengder. Avtalen er langsiktig og sikrer konsernet tilgang på nødvendig kraft utover egenproduksjon på tilfredsstillende vilkår. Borregaard Energi hadde et resultat på nivå med 1995, til tross for betydelig lavere kraftproduksjon. Dette tilskrives lavere kostnader og bruk av prissikringsavtaler.

Borregaard Skoger hadde driftsresultat og driftsinntekter omtrent på nivå med 1995. Konsernet er en av Norges største private skogeiere med cirka 1,1 mill. dekar, hvorav rundt 0,8 mill. dekar er produktiv skog. Årlig hogstkvantum ligger på cirka 112.000 fm³.

Borregaard NEA hadde i 1996 en betydelig tilbakegang i resultatet. Dette skyldes et sterkt svekket marked for papirmasse.

Basiskjemikalier og Fatvirksomheten hadde resultater på nivå med 1995.

Borregaard ChemCell har investert i nytt anlegg for høyforedlet spesialcellulose. Dette gir tilgang til nye produkter og markeder. Brilleinnfatninger er et eksempel på anvendelsesområde for de nye kvalitetene.

PRODUKTER OG ANVENDELSESOMRÅDER

Spesialkjemii

Lignin Dispergeringsmidler i betong, tekstilfargestoff, keramiske produkter, plantevernmidler og oljeboreslam. Bindemidler for kraftfôr og brikettering.

Spesialcellulose Fortykningsmiddel i næringsmidler, til framstilling av lim, vaskemidler, maling, betong, kunstsilke, støpeplastprodukter og filtre.

Finkjemii

Farmasøytiske produkter Mellomprodukter til røntgenkontrastmidler og andre farmasøytiske produkter.

Vanillin/Etylvanillin Smaks- og luktestoffer, råstoff for farmasøytiske produkter.
Difenoler Fotokjemikalier, mellomprodukter for farmasøytiske-, aroma- og agrokjemikalier.

Tilsetningsstoffer

Oljer, fett og proteiner Næringsmiddelindustri og dyrefôrproduksjon.

Andre områder

Etanol Maling og lakk, kosmetiske produkter, bilpleiemidler, rødsprit, tennvæske, industriprodukter
Svovelsyre Kunstgjødsel, pigment, fiber og plastproduksjon.
Natronlut Cellulose- og vanillinproduksjon
Saltsyre Legemidler, plasprodukter, næringsmiddelindustri
Silisiumkarbid Slipemiddel, legeringer
Papir Bokpapir
Tremasse Papp og kartong
Tømmer Skurtømmer, massevirke, spesialvirke
Energi Internt bruk og eksternt salg

Lars Nordby og Charlotte
Bjørn, aksjemeglere i Orkla
Finans

Finansielle

Investeringer

PORTEFØLJENS HOVEDPOSTER 31.12. 1996

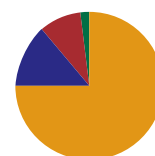
	Andel av porteføljen (%)	Eierandel (%)	Markedsverdi (mill. kroner)
Elkem	12,0	25,4	1.322
Storebrand	11,5	9,1	1.265
Kværner	7,0	5,8	775
Dyno	6,8	18,1	750
Bergesen	3,5	3,4	392
Schibsted	3,2	4,4	358
Hafslund	3,1	6,4	344
Nycomed	3,1	3,3	337
NetCom	2,9	11,0	323
Nera	2,4	7,2	260
Sum	55,5		6 126

Orkla forvalter en av landets største aksjeporteføljer. Konsernet har lange tradisjoner i å investere i aksjemarkedet, og har hatt Finansielle Investeringer som et eget virksomhetsområde siden 1977. Verdiskapningen har vært høy, både absolutt og i forhold til Oslo Børs Totalindeks. Siden 1982 har investeringsområdet hatt en gjennomsnittlig årlig avkastning på 21,9 %, mens avkastningen på Oslo Børs har vært 17,6 % p.a. I tillegg gir virksomheten bred innsikt i, og kontaktflate til, de norske og internasjonale finansmarkeder. Investeringene skjer med langsiktig horisont, og porteføljen er dominert av større poster i børsnoterte, norske selskaper. De siste årene har andelen nordiske aksjer økt gradvis.

Området omfatter også Orkla Finans, som er et av Norges ledende selskaper innen aksjemegling og andre finansielle tjenester, samt en eiendomsseksjon. Sistnevnte forvalter konsernets eiendommer som ikke benyttes i, eller som frigjøres fra, egen industrivirksomhet.

PORTEFØLJENS STRUKTUR PR. 31.12.1996

- Norske aksjer 76 %
- Utenlandske aksjer 13 %
- Direkte investeringer 9 %
- Konvertible obligasjoner 2 %

Total markedsverdi 11.043 mill. kroner

MARKEDSFORHOLD

Verdens aksjemarkeder ga generelt god avkastning i 1996. Et unntak var Japan, hvor kursene falt 2,6 %. Det amerikanske markedet steg med 26 % målt ved Dow Jones Index, til tross for at renten på 10 års obligasjoner økte fra cirka 6 % til 6,7 % i løpet av 1996. I 1996 ble det tegnet aksjer for hele 228 milliarder dollar i amerikanske aksjefond, i tillegg til at mange bedrifter tilførte markedet likviditet ved å kjøpe tilbake egne aksjer. I Norge ble det til sammenligning tilført cirka 3,5 milliarder kroner til aksjefond. Målt etter innbyggertall skulle tegningen i Norge ha vært på cirka 25 milliarder kroner, dersom den hadde vært på tilsvarende nivå som i USA. Kraftig likviditetstilførsel har således vært en viktig faktor for å drive det amerikanske markedet til et høyere nivå.

Det engelske markedet hadde en oppgang på 11,6 %, og var med det blant de svakere i Europa. Hovedgrunnen var noe høyere renter, samt et styrket pund. De øvrige europeiske aksjemarkedene var drevet av fallende renter. De nordiske aksjemarkedene hadde betydelig bedre utvikling enn verdensgjennomsnittet. Oslo Børs Totalindeks steg 32,1 %. Børskursen i Finland steg hele 45,8 %, mens Sverige hadde en oppgang på 38,2 %. I Danmark steg kursene med 28,8 %.

Verdensøkonomien er inne i en gunstig utvikling, med moderat vekst kombinert med strukturelle utviklingstrekk som virker inflasjonsdempende. Dette har gitt grunnlag for stabile lave nominelle renter, og har hatt en gunstig utvikling på verdsetting av aksjer.

Amerikansk industri fremstår som svært konkurransedyktig etter store restruktureringer på begynnelsen av 90-tallet. Tyskland og Frankrike sliter med høy arbeidsledighet og institusjonelle bindinger som hindrer nødvendige restruktureringer. Også i Japan er det behov for reformer, og den japanske børsen ligger fortsatt på under halvparten av toppnivået fra 1989. Generelt har det vært noe lavere økonomisk vekst i Asia det siste året, men den er fortsatt på et høyt nivå. I Øst-Europa og Sør-Amerika synes imidlertid den økonomiske veksten å være tiltakende.

Det norske aksjemarkedet var i 1996 preget av fallende renter, reallønnsøkning og sterk oljepris. Fallende renter og en sterk norsk økonomi medførte at bankindeksen steg mest i 1996. Reallønnsøkningen satte fokus på aksjer eksponert mot innenlandsk konsum, mens høye olje- og

gasspriser medførte fortsatt sterk utvikling for olje-relaterte aksjer. Gjennom 1996 har det vært økende fokus i Norge på den meravkastning man får over tid ved å spare i aksjer fremfor bank-sparing. De lave rentene som oppnås ved bank-sparing i Norge, medfører at det for tiden er kraftig økning av nytegninger i aksjefond og god likviditet i aksjemarkedet.

Orklas samlede portefølje hadde en avkastning på 32,5 % i 1996, hvilket er 0,4 %-poeng bedre enn Oslo Børs Totalindeks. Strukturen i porteføljen ble ikke vesentlig endret i løpet av året, men utenlandsandelen er økt fra cirka 15 % til cirka 17,5 %. Eierandelen i Schibsted ble økt i løpet av året, mens aksjeposten i Smedvig ble solgt. Verdien av engasjementet i NetCom ble synliggjort gjennom offentlig emisjon og børs-notering, der det også ble solgt cirka 13 % av Orklas andel. Det ble netto solgt aksjer for cirka 300 mill. kroner i 1996. Ved utløpet av 1996 var markedsverdien av porteføljen 11.043 mill. kroner. Den verdijusterte egenkapitalen før skatt var 8.909 mill. kroner. Verdijustert gjeldsgrad er i løpet av 1996 redusert med 11 %-poeng til 19,4 %.

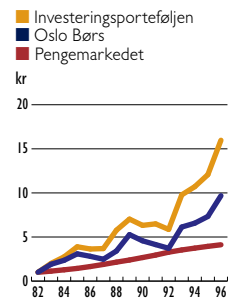
RESULTAT

Investeringsområdet fikk et resultat før skatt på 1.099 mill. kroner i 1996, mot 498 mill. kroner i 1995. Det ble realisert porteføljegevinster på 816 mill. kroner, og mottatt utbytter på 339 mill. kroner. Kursreserven i porteføljen økte i løpet av 1996 med 1.593 mill. kroner til 4.612 mill. kroner.

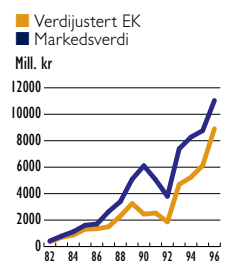
Driftsresultatet i Orkla Finans ble 78 mill. kroner i 1996, mot 36 mill. kroner i 1995. Gruppen har opprettholdt sin sterke markedsposisjon på aksjemegling og finansiell rådgivning, og går styrket inn i 1997. Fra årsskiftet 1996/97 er det åpnet eget kontor i London.

Utsiktene for verdensøkonomien i 1997 synes gode, uten signaler om noen markert økning i inflasjonen. Lavt rentenivå vil gi fortsatt høy etter-spørsel etter aksjer. Verdsettelsen av aksjer både i Norge og internasjonalt reflekterer i stor grad det positive økonomiske klimaet.

HVA 1 KRONE VOKSER TIL
(Fra 31.12.82 til 31.12.96)

MARKEDSVERDI OG VERDIJUSTERT EGENKAPITAL
1982-1996

Orkla

i Øst-Europa

Øst-Europa er nå inne i en krevende omstillingsfase. Landene i området preges av høy inflasjon, omlegging til markedsøkonomi kombinert med svak vekst og manglende sosial og politisk stabilitet. I enkelte regioner og land er imidlertid utviklingen nå i ferd med å dreie i positiv retning, og her er mulighetene for å oppnå en posisjon som foretrukket leverandør gode. Dette er bakgrunnen for at Orkla har valgt å satse i utvalgte områder av det tidligere Sovjetunionen og Polen.

Konsernets omsetning i Øst-Europa¹⁾ var cirka 1 mrd. kroner i 1996, tilsvarende cirka 4 % av konsernets omsetning. I 1997 forventer konsernet å ha en omsetning på cirka 1,5 mrd. kroner. Orkla har cirka 2.800 ansatte i de øst-europeiske landene.

Konsernets aktiviteter i Øst-Europa er først og fremst konsentrert rundt Orkla Medias virksomhet i Polen og Baltic Beverages Holdings (BBH) bryggerivirksomhet i Baltikum, Russland og Ukraina. Pripps Ringnes og Hartwall, den finske markedsleder på øl, brus og mineralvann, eier hver 50 % i BBH. Etter kjøpet av Volvos 55 %

økonomiske interesse i Pripps Ringnes er Orkla nå eneeier av Pripps Ringnes, og har ytterligere styrket konsernets posisjon i drikkevaremarkedet i Baltikum, Russland og Ukraina.

I tillegg er også andre virksomhetsområder innen konsernet etablert i Øst Europa. Orkla Foods har aktiviteter innen pizza, frukt og bær-baserte produkter samt sjømat i Polen og Estland. Orkla Foods er også den ledende ketchupprodusenten i Ungarn. Orkla Brands er i ferd med å starte snacksproduksjon i Litauen. Det eksporteres også tran til Baltikum. Kjemiområdet er via Tilsetningsstoffer etablert i Russland og Romania, og andre konsernbedrifter eksporterer til Baltikum og det øvrige Øst-Europa.

Landene rundt Østersjøen har en historisk og geografisk nærhet til Norden, som er Orklas hjemmemarked for merkevarer. Det Øst-Europeiske markedet omfatter cirka 250 mill. forbrukere.

Siden Berlin-murens fall og den etterfølgende demokratiseringsprosessen har det gradvis skjedd en omstilling fra planøkonomisk til markedsøkonomisk tenkning. Denne perioden har vært

1) Orklas aktiviteter i Øst-Europa er konsentrert rundt Polen, Baltikum, Vest-Russland og Ukraina.

preget av økt privatisering, høy inflasjon, negative vekstrater og reallønnsnedgang. Omstillingsprosessen har vært krevende, men har medført at virksomhetene i dag i hovedsak produserer og selger på markeds messige vilkår.

Demokratiseringsprosessen, en etterhvert positiv økonomisk utvikling og tilnærming til EU, OECD og andre mellomstatlige organisasjoner har muliggjort en inntreden og posisjonering for vestlige selskaper i de store, men lite utviklede øst-europeiske markedene. Vestlige bedrifters tilførsel av kapital og kompetanse har forsterket denne utviklingen.

Orkla ønsker å delta i omstillingen i Øst-Europa gjennom investeringer i virksomhet som kan skape preferanser og lojalitet blant forbrukere. På denne måten sikrer konsernet sin status som foretrukket leverandør hos kunder og forbrukere. Orkla ønsker å gå skrittvis, men energisk frem. Målet er å etablere interessante markedsposisjoner relativt raskt.

Orkla har løpende fulgt utviklingen i Øst-Europa. I samarbeid med The Coca-Cola Company (TCCC) etablerte Ringnes i 1992 produksjonsanlegg for tapping av brus og mineralvann i Polen. Virksomheten var vellykket operativt og markedsmessig. Med utgangspunkt i endringene i TCCC's strategi ble det i 1995 besluttet å selge disse virksomhetene tilbake til TCCC.

De erfaringer som blant annet ble gjort i forbindelse med Polen-engasjementet, kombinert med Pripps' erfaring fra BBH-samarbeidet tilbake til 1991, har dannet basis for konsernets videre arbeid i Øst-Europa.

Avgjørende for konsernets aktiviteter og oppkjøp i Øst-Europa er et nært samarbeid med stedlige myndigheter og eiere, samt lokal ledelse og ansatte.

Kvalitets- og produktivitetsforbedringer har stått i fokus. Samtidig er investeringer i menneskelige ressurser og oppbygging av kompetanse gjennom trenings- og opplæringsprogrammer blitt høyt prioritert. Dette arbeidet har kommet lengst innen Orkla Drikkevarer og Orkla Media.

BALTIC BEVERAGES HOLDING (BBH)

Pripps og Hartwall etablerte det felleseide selskapet BBH i 1991. Siden da har BBH kjøpt opp bryggeri- virksomheter i Baltikum, Russland og Ukraina. Ved utgangen av 1996 besto BBH av syv bryggerier med en samlet produksjonskapasitet på cirka 460 mill. liter øl. På årsbasis kan dermed BBH produsere mer øl enn Pripps Ringnes' samlede

volum i Norge og Sverige.

I 1996 hadde BBH en sterk vekst i både omsetning og driftsresultat. BBH (50 % basis) hadde en omsetning på SEK 623 mill. og et driftsresultat på SEK 167 mill.

For BBH-selskapene har det vært avgjørende å investere i nytt produksjonsutstyr for umiddelbart å heve kvaliteten og holdbarheten på øl. Samtidig står arbeidet med forbedret emballasje, design og merkeprofilering sentralt. I tillegg har utdannelse og trening av medarbeiderne høy prioritet. Målet er å relativt raskt etablere en ledende markedsposisjon og således være det foretrukne lokale merket. Dette skal sikre bryggeriene en ledende posisjon også i fremtiden.

Utgangspunktet for BBHs virksomhet var Baltikum og St. Petersburg. I 1991 ble Saku, Estlands eldste bryggeri, etablert som et joint venture mellom BBH og den estiske stat. I perioden 1992-94 fulgte oppkjøp av eierandeler i henholdsvis Aldaris i Latvia, Baltika i St. Petersburg og Kalnapilis i Litauen.

I 1996 ble 50 % eierinteresse i bryggeriene Yarpivo i Russland, Taopin i Russland og Slavutich i Ukraina ervervet. Investeringene i selskapene skal sikre teknologi- og kompetanseoverføring i forbindelse med ekspansjon.

Seks av de syv bryggeriene er markedsledere innen sine markedsområder, med markedsandeler på mer enn 50 %. Kalnapilis i Litauen er, med en markedsandel på 21 %, Litauens nest største bryggeri. Målsettingen er å bli markedsleder, og utviklingen er positiv. Baltika er markedsleder i St. Petersburg-regionen, og i tillegg Russlands største bryggeri. 20 % av omsetningen finner sted i Moskva-området.

BBHs bryggerier pr. januar 1997

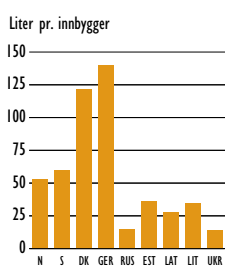

BALTIC BEVERAGES HOLDING PR. I. I. 1997

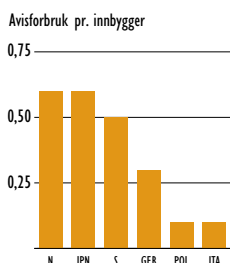
Bryggeri	Land	Volum (mill. liter)**	Markedsandel (%)	Ansatte**	Etablert	BBH Joint Venture
Saku	Estland	27	54	207	1820	1991 (75 %)
Aldaris	Latvia	40	55	257	1865	1992 (75 %)
Baltika	Russland	179	64*	758	1990	1993 (74 %)
Kalnapilis	Litauen	25	25	396	1902	1994 (86 %)
Slavutich	Ukraina	54	60*	600	1974	1996 (50 %)
Yarpivo	Russland	75	90*	600	1975	1996 (50 %)
Taopin	Russland	60	60*	700	1974	1996 (50 %)
Sum		460		3.518		

* Markedsandel i lokalmarkedene
** 100 % basis

ØLFORBRUK

AVISFORBRUK

BBHs utvikling i både omsetning og resultat er positiv. Konkurransen i markedet er sterk, primært i "premium" segmentene, hvor store internasjonale bryggeriaktører som Carlsberg, Heineken og Interbrew er i ferd med å etablere seg. Markedsføringsinnsatsen ble derfor intensivert.

Selv om egne nordiske ølmerker som svenske Pripps og finske Lapin Kulta er lansert i utvalgte markeder, er det BBHs strategi å satse på merkevarebygging og markedslederskap rundt egne lokale merker. Med markedsandeler på over 50 % er den fremste målsettingen til BBH å øke det generelle ølforbruket på bekostning av sterkere alkoholholdige drikker. Arbeidet med å skape en ølkultur er derfor en viktig del av markedsføringen.

Ølforbruket i landene er lavt. Årsforbruket pr. capita utgjør mellom 15-20 liter i Russland, 15 liter i Ukraina og cirka 30 liter i Baltikum, mot 60-80 liter i de fleste europeiske land. Forbedret kvalitet, endring i forbruksvaner og fremtidig økonomisk vekst åpner et interessant potensiale for vekst i ølkonsumet.

ORKLA MEDIA

Orkla Medias forretningsidé i Polen er å satse på å utvikle lokale/regionale og segmenterte nr.1- aviser samt andre medier som naturlig hører inn under disse.

Orkla Medias første avisoppkjøp ble gjennomført i 1990. Engasjementet i Polen er gradvis blitt utvidet og forsterket gjennom nye oppkjøp og etablering av egen sentral organisasjon i Polen. Kjøpet i 1996 av 51 % av dagsavisen Rzeczpospolita, som med et opplag på cirka 225.000 er Polens tredje største avis etter tabloidavisene Gazeta Wyborcza og Super Express, posisjonerte

Orkla Media som Polens nest største avis konsern. Totalopplaget for Orkla Medias aviser var i 1996 cirka 580.000, tilsvarende en markedsandel på 18 % (100 %-basis).

Orkla Media har ervervet strategiske eierinteresser i 11 aviser, hvorav fem er majoritetseide og tre er 50 % eide. Rzeczpospolita er Polens ledende nyhetsavis innen sitt segment, med hovedvekt på næringsliv, økonomi, jus, politikk og kultur.

Omsetningen for Orkla Media Polen ble i 1996 295 mill. kroner og driftsresultatet 4 mill. kroner etter merverdiavskrivninger på vel 18 mill. kroner.

Avisene er stort sett nr.1-aviser med gode markedsposisjoner i sine definerte nedslagsfelt og markedssegmenter.

Totalopplaget for dagspressen i Polen har falt fra cirka 9,6 mill. eksemplarer i 1989 til cirka 3,5 mill. eksemplarer i 1995, en nedgang på mer enn 65 %. Årsakene til opplagsfallet er blant annet:

- reallønnsnedgang frem til 1994
- økende arbeidsløshet i forbindelse med overgang til markedsøkonomi
- betydelige realprisøkninger på avise
- dårligere distribusjon og dekning gjennom færre utsalgssteder
- en relativt dårlig trykkkvalitet
- økt konkurranse fra andre medier, særlig TV

Det polske avisforbruket i 1995 var cirka 0,3 avis pr. husstand, mot 0,8 i Tyskland og 1,6 i Norge. Leserundersøkelser viser at den polske avisforbruket har mange likhetstrekk med den tyske. Strukturen er lik, med mange regionaviser og få nasjonale og lokale aviser.

Opplagsfallet for de polske avisene viste en utflytning i løpet av 1996. En hovedutfordring for Orkla Media er å stoppe den negative opplagsutviklingen, og å øke opplagsnivået gjennom produktutvikling og etablering av egne trykkerianlegg med god trykkkvalitet. Dette arbeidet har høy prioritet, og vil gi nye redaksjonelle muligheter for bruk av bilder og farger. Forbedring av distribusjonen og markedsføringen er også viktig for å styrke avisenes posisjoner.

Orkla Medias aviser i Polen pr. januar 1997

ORKLA MEDIAS POLSKE AVISER PR. 1.1.1997

Avis	Region	Innbyggere i området (mill.)	Etablert	Oppkjøp	Eierandel (%)
Slowo Polskie	Wroclaw	2,9	1945	1991	50,0
Wieczor Wroclawia	Wroclaw	2,9	1967	1993	92,9
Nowiny	Rzeczow	2,3	1953	1993	25,5
Glos Pomorza	Koszalin-Slupsk	1,0	1952	1993	100,0
Gazeta Wspolczesna	Bialystok	1,5	1951	1993	49,0
Gazeta Pomorska	Bydgoszcz	2,2	1948	1994	50,0
Dziennik Wieczorny	Bydgoszcz	2,2	1959	1995	50,0*
Kurier Poranny	Bialystok	1,5	1990	1995	76,3
Dziennik Wschodni	Lublin	2,1	1945	1995	62,7
Rzeczpospolita	Warszawa/Polen	38,6	1982	1996	51,0
Nowa Trybuna Opolska	Opole	1,0	1952	1996	33,8

* Indirekte eierandel gjennom Gazeta Pomorska

Avisprisene i Polen er relativt sett høye sammenlignet med for eksempel i Norge. En kvalitetsforbedring av avisproduktet kombinert med realprisnedgang ansees derfor som viktige virkemidler for å snu oppslagsutviklingen. Eierforholdene i polsk dagspresse er preget av konsentrasjon på et fåtall utenlandske medieselskaper, som direkte eller indirekte kontrollerer cirka 60% av opplaget. Størst er det tyskeide Polskapresse. Derneft følger Orkla Media, Marquard/Fibak, Agora og Bonnier.

Orkla Media har med sin posisjon lagt et fundament for et langsiktig engasjement i det polske dagspressemarkedet. Realisering av konsernfordeler og samarbeidsløsninger, herunder utnyttelse av mulighetene for kompetanseoverføring mellom Norge og Polen, er vesentlige faktorer for å lykkes i utviklingsarbeidet. Det ligger også betydelige muligheter for driftsforbedringer i alle avisselskapene.

RISIKO

Orklas investeringer i de østeuropeiske landene er forbundet med ulike risikoforhold. En utvikling i valutakursene, som ikke i stor nok grad reflekterer de underliggende økonomiske forholdene er sammen med politisk ustabilitet viktige risikoaspekter. For å redusere risiko søkes selskapenes netto driftskapital minimert. Orkla forsøker også å sikre investeringene og verdiene i virksomhetene gjennom finansielle instrumenter.

FREMTIDSUTSIKTER

Orkla søker å bidra til omstilling i de bedriftene hvor man deltar på eiersiden. Produktivitetsforbedring og merkevaretenkning er nøkkelford for å kunne oppnå lønnsomhet og ledende markedsposisjoner. Bryggeriene innen BBH har i sine lokalområder markedsandeler på mellom 21 og 90 %.

Lønnsomheten er god og markedet er i sterk vekst. BBH har samtidig nye ekspansjonsprosjekter under vurdering.

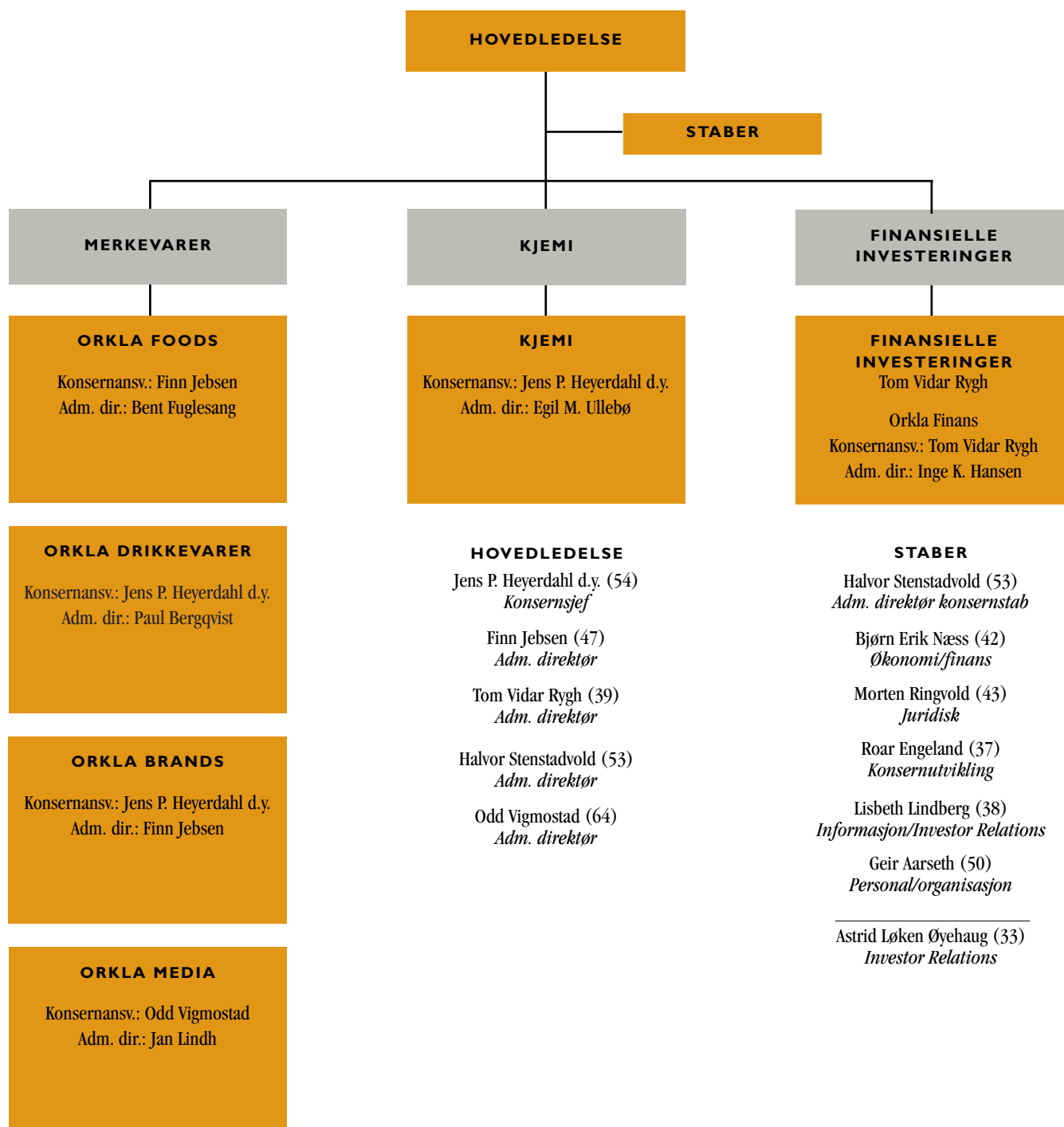
Orkla Media er den nest største aktør i det polske avismarkedet. En kvalifisert organisasjon er nå på plass i Polen, og arbeidet med å ta ut konsernfordeler er startet.

Erfaringer fra de allerede etablerte virksomhetene, deltakelse i privatiseringer og samarbeidet med myndigheter og de ansattes organisasjoner gir konsernet et godt fundament for å videreføre ekspansjonen.

Kompetanse knyttet til rammebetingelser, markedsforhold og forbrukeradferd gjennom betydelige aktiviteter innen Drikkevarer og Media gir samtidig konsernet mulighet for gradvis å vokse innen nye områder både produktmessig og geografisk. Orkla vurderer således løpende prosjekter knyttet til andre av konsernets virksomhetsområder i flere østeuropeiske land.

Konsernorganisasjon

Tillitsvalgte

BEDRIFTS - FORSAMLING

Valgt av aksjonærene

Øystein Eskeland (1.220)
ordfører

Synnøve Liaaen Jensen (38)
varaordfører

Svein Erik Amundsen (83)

Ebbe C. Astrup (41.078)

Westye Egeberg (506)

Svein R. Hagen (0)

Hans Herman Horn (5.300)

Leif Kjær (4.582)

Borger A. Lenth (115)

Tore Lindholt (0)

Cathrine Mellbye
Schultz (2.427)

Leiv L. Nergaard (0)

Halvor Svenkerud (1.036)

Halgrim Thon (500)

Varamedlemmer

Egil Alnæs jr.

Mari Pran

Anders Ringnes

Fabian Stang

Olaug Svarva

Elisabeth Wille

Valgkomité

Øystein Eskeland (1.220)

Tore Lindholt (0)

Svein R. Hagen (0)

Valgt av de ansatte

Ted Düring (0)

Bjørn Johansen (0)

Kristin Kvikstad (0)

Sussi Larsen (0)

Gunn Liabø (0)

Esa Mäntylä (0)

Sverre Olsen (4)

Observatører

Jon-Ivar Fjeld (0)

Robert Johansson (0)

Ann-Karin Karlsen (0)

Personlige varamedlemmer for de svenske og danske representantene

Bert Jagerby

Göran Hedberg

Bo Gullberg

Karin Nielsen

Ansattevalgte varamedlemmer

Louis Belaska

Asbjørn Bråtekas

Thorhild Fredly

Britt-Karin Gundersen

Steinar Halvorsen

Eli Raaen Iversen

Harald Johansen

Hans Johnsen

Arvid Liland

Tor Wangen

STYRET

Svein Ribe-Anderssen (159)
styreformann

Jonny Bengtsson* (0)

Odd Gleditsch jr. (100)

Jens P. Heyerdahl d.y. (120.668)

Truls Holthe (6.149)

Roger Johansen* (18)

Harald Norvik (11)

Björn Savén (5.000)

Stein Stugu* (0)

*Valgt av de ansatte

Ansattevalgte styreobservatører

Eva Bergquist (0)

Kjell Kjonigsen (4)

Personlige varamedlemmer for de svenske representantene

Anders Thorselius

Monica Bengtsson

Ansattevalgte varamedlemmer til styret

Egil Friberg (8)

Anne Margrethe Grimsvang (0)

Terje Vidar Hansen (0)

Jan A. Jørgensen (30)

Jon Cato Landsverk (0)

Arvid Strand (0)

Tove Vig (41)

Tall i parentes angir antall aksjer eiet pr. 31.12.1996, inklusive aksjer eiet av ektefelle og mindreårige barn.

REVISOR

Arthur Andersen & Co.
Finn Berg Jacobsen
Statsautorisert revisor

BEDRIFTSDEMOKRATIET I ORKLA

De ansattes aktive medvirking i de styrende organer både på konsernplan og i det enkelte konsernselskap er viktige elementer i beslutningsprosessene i Orkla. Det har vært et klart mål å finne frem til representasjonsordninger som på en god måte sikrer bred medvirking og reell innflytelse.

I Orklas styre har de ansatte tre av i alt ni styremedlemmer, samt to observatører. En tredjedel av bedriftsforsamlingens medlemmer er valgt av konsernets ansatte.

Fra og med januar 1996 er samarbeidsordningen med de ansatte i de norske, svenske og danske selskapene i konsernet organisert i et internasjonalt faglig representantskap. Ordningen sikrer en bred representasjon for konsernets ansatte, fordelt på selskaper,

organisasjoner og land. Representantskapet har regelmessige møter med konsernets ledelse om spørsmål av konsernmessig betydning.

For å sikre at også arbeidstakerne innenfor konsernets øvrige selskaper i Europa blir informert om, og hørt i, viktige spørsmål vedrørende konsernet, er det opprettet avtale om europeisk konsernutvalg i Orkla.

I tillegg til konsernordningene nevnt her har de ansatte på vanlig måte representanter i det enkelte konsernselskaps styre.

Oversikten viser medlemmene i Orklas internasjonale faglige representantskap (IFR) pr. januar 1997.

DET INTER- NASJONALE FAGLIGE REPRESENTANT- SKAP

Arbeidsutvalg

Stein Stugu
leder

Eva Bergquist
1. nestleder

Bjarne Poulsen
2. nestleder

Roger Johansen
sekretær

Egil Friberg
styremedlem

Aage Andersen
styremedlem

Jonny Bengtsson
styremedlem

Anders Thorselius
styremedlem

Representantskap

Kjell Kjonigsen

Karin Nielsen

Harald Johansen

Gunn Liabø

Thor Arild Bolstad

Ulf Ling

Anne Margrethe Grimsvang

Ann-Karin Karlsen

Monica Bengtsson

Åke Ligardh

Arvid Frode Strand

Roland Larsson

Bjørn Johansen

Kolbjørn Hole

Varamedlemmer

Jon Cato Landsverk

Terje Vidar Hansen

Jan Lillebo

Tom Stokstad

Kristin Kvikstad

Personlige varamedlemmer for de svenske og danske representantene

Roger Börjesson

Johnny Dahlström

Stefan Hall

Paul Hallberg

Christer Johansson

Jette Kofoed

Bo Lindquist

Karl-Arne Södergren

Peer Sørensen

Selskapsoversikt

MORSELSKAPET

Orkla ASA

Postboks 423 Skøyen
0212 Oslo
Telefon +47 22 54 40 00
Telefax +47 22 54 45 90

Orkla ASA

Postboks 162
1701 Sarpsborg
Telefon +47 69 11 80 00
Telefax +47 69 11 87 70

Orkla ASA

Postboks 8
7332 Løkken Verk
Telefon +47 72 49 67 00
Telefax +47 72 49 63 20

Kontorkommunen er Sarpsborg.
Konsernets ledelse har Oslo som
adresse.

Representasjon i Singapore

Orkla Asia Pte Ltd.
400 Orchard Road
10-04 Orchard Towers
Singapore 238875
Telefon +65 7 37 08 37
Telefax +65 7 37 89 96

MERKEVARER

ORKLA FOODS

Orkla Foods A.S

Postboks 711
1411 Kolbotn
Telefon +47 66 81 61 00
Telefax +47 66 80 63 78

- Stabburet Polska Sp. z.o.o.
Warszawa, Polen

Stabburet Engros

Stabburet A/S

Postboks 711
1411 Kolbotn
Telefon +47 66 81 61 00
Telefax +47 66 80 63 67

- Stabburet A/S
Fredrikstad
- Stabburet A/S
Gressvik
- Stabburet A/S
Brumunddal
- Stabburet A/S
Rygge
- Stabburet A/S
Ualand
- Stabburet A/S
Vigrestad
- Stabburet A/S
Avd. Idun Rygge, Rygge

- Stabburet A/S
Gimsøy Kloster, Skien
- Stabburet A/S
Stranda

Stabburet Ferskvare

- Stabburet A/S
Kolbotn
- Stabburet A/S
Brumunddal

Procordia Food

Procordia Food AB
S-241 81 Eslöv
Sverige
Telefon +46 413 65 000
Telefax +46 413 14 984

Procordia Food

- Fågelmarafabriken
Fågelmara, Sverige
- Vansbrofabriken
Vansbro, Sverige
- AB Vätternpotatis
Ödeshög, Sverige
- Tollarpsfabriken
Tollarp, Sverige
- Ölandsfabriken
Färjestaden, Sverige
- Örebrofabriken
Örebro, Sverige
- Kumlafabriken
Kumla, Sverige
- Empaco AB
Åhus, Sverige

Beauvais

- A/S Beauvais
Tåstrup, Danmark
- A/S Beauvais
Svinninge, Danmark
- A/S Beauvais
Skrave, Danmark
- A/S Beauvais
Frörup, Danmark

Felix

- Felix Abba Oy
Åbo, Finland
- AS Pölsamaa Felix
Pölsamaa, Estland
- Felix Austria GmbH
Mattersburg, Østerrike

Abba Seafood

Abba Seafood AB
Postboks 206
S-401 23 Göteborg
Sverige
Telefon +46 31 701 44 00
Telefax +46 31 701 44 90

- Abba Seafood AB
Kungshamn, Sverige
- Abba Seafood AB
Uddevalla, Sverige
- Abba Skaldjur AB
Hovenäset, Sverige

Industri

Regal Mølle a.s

Postboks 4349 Torshov
0402 Oslo
Telefon +47 22 89 34 00
Telefax +47 22 89 34 30

- Regal Mølle a.s
Avd. Bjølsen
- Regal Mølle a.s
Avd. Kristiansand
- Regal Mølle a.s
Avd. Moss
- Regal Mølle a.s
Avd. Tau

Idun Industri A.S

Postboks 4214 Torshov
0401 Oslo
Telefon +47 22 22 12 50
Telefax +47 22 22 07 11

- Idun Industri A.S
Rakkestad
- Idun Industri A.S
Kokstad

Øvrige områder

- Bako Serviceprodukter A.S
Ålgård
- Sunda A.S
Oslo
- Odense Marcipan A/S
Odense C, Danmark
- Dragsbæk Margarinefabrik A/S
Thisted, Danmark
- Margarinefabriken Blume I/S
Randers, Danmark
- Kjarnavörur HF
Hafnarfjörður, Island

Bakervarer

Bakers AS

Postboks 43 Økern
0508 Oslo
Telefon +47 22 88 03 00
Telefax +47 22 65 82 12

- Bakers Økern AS, Oslo
- Bakers Bærum AS, Rud
- Bakers Larvik, Larvik
- Bakers Arendal, Arendal
- Bakers Heba, Brumunddal
- Bakers Kløfta, Kløfta
- Bakers Bryne AS, Bryne
- Bakers Martens AS, Kokstad
- Kvalitetsbakeren A/S, Nesttun
- Bakers Trøndelag AS, Trondheim

ORKLA DRIKKEVARER

Pripps Ringnes AB

S-161 86 Stockholm
Sverige
Telefon +46 8 757 70 00
Telefax +46 8 28 98 61

AB Pripps Bryggerier

S-161 86 Stockholm
Sverige
Telefon +46 8 757 70 00
Telefax +46 8 28 98 61

- Pripps Bryggeri
Stockholm, Sverige
- Pripps Bryggeri
Göteborg, Sverige
- Ramlösa Hålsobrunn
Helsingborg, Sverige

Ringnes a.s

Postboks 7152 Majorstua
0307 Oslo
Telefon +47 22 06 95 00
Telefax +47 22 06 97 70

- Ringnes Bryggeri, Oslo
- Ringnes Gjelleråsen, Nittedal
- Ringnes Arendals Bryggeri, Arendal
- Ringnes E.C. Dahls Bryggeri, Trondheim
- Ringnes Nordlandsbryggeriet, Bodø
- Ringnes Tou Bryggeri, Forus
- Ringnes Farris, Larvik
- Ringnes Imsdalen, Koppang

Baltic Beverages Holding AB

S-161 86 Stockholm
Sverige
Telefon +46 8 757 70 00
Telefax +46 8 29 13 03

- Saku Bryggeri, Saku, Estland
- Aldaris Bryggeri, Riga, Latvia
- Kalnapilis Bryggeri
Panevezys, Litauen
- Baltika Bryggeri
St. Petersburg, Russland
- Taopin Bryggeri, Tula, Russland
- Yarpivo Bryggeri
Yaroslavl, Russland
- Slavutich Bryggeri
Zaporozhy, Ukraina

ORKLA BRANDS

Vask, hygiene/kosmetikk m.m.

Lilleborg as

Postboks 4236 Torshov
0401 Oslo
Telefon +47 22 89 50 00
Telefax +47 22 15 74 89

- Lilleborgs Divisjon for
Storforbrukere, Ski
- Elico, Kristiansund N
- Elico, Oslo
- Otares AS, Oslo
- Meling & Co., Bergen
- Renimex, Kristiansand
- La Mote AS, Oslo
- La Mote AB, Askim, Sverige
- Peter Möller, Oslo

Kjeks

Göteborgs Kex AB

Postboks 73
S-442 21 Kungälv
Sverige
Telefon +46 303 20 90 00
Telefax +46 303 20 90 50

- Sætre AS, Kolbotn
- Esskå, avd. i Sætre AS, Sagstua
- Kantolan OY
Hämeenlinna, Finland

Snacks

Sætre AS

Postboks 4272 Torshov
0401 Oslo
Telefon +47 22 89 25 00
Telefax +47 22 89 50 93

- KIMs A/S, Sønderød, Danmark
- KIMs, Skreia, avd. i Sætre AS, Skreia

Sjokolade/sukkerverer

Nidar AS

7005 Trondheim
Telefon +47 73 58 30 00
Telefax +47 73 91 78 28

- Nidar AS, Oslo

ORKLA MEDIA

Orkla Media A.S

Postboks 424 Skøyen
0212 Oslo
Telefon +47 22 54 43 00
Telefax +47 22 54 43 90

Dagspresse (Norge)

Orkla Dagspresse A.S

Postboks 20
1324 Lysaker
Telefon +47 67 58 77 20
Telefax +47 67 11 08 99

- Moss Avis A/S, Moss
- A/S Fredriksstad Blad, Fredrikstad
- A/S Varden, Skien
- Vardens Mediateam A.S, Skien
- A/S Gjengangeren, Horten
- Sandefjords Blad AS, Sandefjord
- Tønsbergs Aktietrykkeri (Tønsbergs Blad), Tønsberg
- Drammens Tidende og Buskeruds Blad A/S, Drammen
- A/S Laagendalsposten Kongsberg
- Telen A/S, Notodden
- Røyken og Hurums Avis AS Slemmestad
- Telemark Trykk A.s, Notodden
- A/S Buskerud Distribusjon Drammen
- Sunnmørsposten AS, Ålesund
- Sunnmøringen A/S, Stranda
- Vaagsø Bladforetagende A/S (Fjordenes Tidende), Måløy

- A/S Haugesunds Avis Haugesund
- A/S Romsdals Budstikke, Molde
- A/S Driva Trykk, Sundalsøra
- A/S Åndalsnes Avis, Åndalsnes

Ukepresse (Norge)

Hjemmet Mortensen AS

Postboks 5001 Majorstua
0301 Oslo
Telefon +47 22 58 50 00
Telefax +47 22 58 50 69

- Hjemmet Mortensen Trykkeri AS Oslo

Direkte markedsføring

Orkla DM AS

Postboks 2306 Solli
0201 Oslo
Telefon +47 22 52 25 50
Telefax +47 22 52 54 34

- Direct Mail A/S, Oslo
- Forbruker-Kontakt A.S, Oslo
- Selektiv Markedsføring A.S, Oslo
- Selektiv Markedsføring A.S, Grimstad
- Selektiv DM AS, Oslo
- DM-Distribusjon AS, Oslo
- DM-Distribusjon AS, Grimstad
- Media Data AS, Oslo
- Sandberg AS, Oslo
- Metropolis Reklamebyrå AS, Oslo

Orkla Media (Polen)

Postboks 424 Skøyen
0212 Oslo
Telefon +47 22 54 43 00
Telefax +47 22 54 43 90

Ul. Podwale 53 A
50 039 Wroclaw
Polen
Telefon +48 717 25 824
Telefax +48 391 24 266

- Kurier Poranny, Bialystok
- Dziennik Wschodni, Lublin
- Glos Pomorza, Koszalin
- Wieczor Wroclawia, Wroclaw
- Slowo Polskie, Wroclaw
- Gazeta Pomorska, Bydgoszcz
- Rzeczpospolita, Warszawa
- Przekroj, Krakow

K J E M I

Borregaard

Postboks 162
1701 Sarpsborg
Telefon +47 69 11 80 00
Telefax +47 69 11 87 70

Spesialkjemi

- LignoTech Sweden AB Vargön, Sverige
- LignoTech Finland Oy Tampere, Finland
- LignoTech Deutschland GmbH Karlsruhe, Tyskland

- LignoTech Verkaufsgesellschaft mbH Düsseldorf, Tyskland
- LignoTech Schweiz AG Luterbach, Sveits
- LignoTech USA Inc. Wisconsin, USA
- LignoTech USA Inc. Mount Vernon, USA
- LignoTech USA Inc. New Jersey, USA
- LignoTech Iberica S.A Torrelavega, Spania
- LignoTech Yanbian Kaishantun Ltd. Jilin Province, Kina
- Borregaard UK Ltd. Surrey, England

Finkjemi

- Borregaard Italia S.p.A. Madone, Italia
- Borregaard Italia S.p.A. Ravenna, Italia
- Borregaard Taicang Chemicals Co. Ltd., Jiangsu Province, Kina

Tilsetningsstoffer

- Denofa AS, Oslo
- Denofa AS, Fredrikstad
- Denofa Food Romania Bucuresti, Romania
- Arctic Food Company Murmansk, Russland
- Nordic Food Company Pskov, Russland
- Norsk Förtilsetning AS, Skjetten

Øvrige områder

- Fredrikstad Blikk & Metallvarefabrikk AS Fredrikstad
- Borregaard NEA AS, Oslo
- Borregaard Trælandsfos AS, Kvinesdal
- Borregaard Hellefos AS, Hokksund
- Borregaard Vafos AS, Kragereø
- A/S Tronstad Brug Ltd., Sylling
- A/S Børresen, Sylling
- Borregaard Skoger A.S, Elverum
- Orkla Exolon KS, Orkanger
- Kemetyl AB, Haninge, Sverige

Utenlandske salgskontorer

- Borregaard S.E.A. Pte Ltd. Singapore Science Park, Singapore
- Borregaard Industries Limited Shanghai Rep. Office, Shanghai, Kina
- Borregaard Industries Limited Japan Branch, Tokyo, Japan
- Borregaard North America, Inc. New Jersey, USA
- Borregaard France Paris, Frankrike
- Borregaard GmbH Frankfurt/Main, Tyskland
- Borregaard UK Ltd. Surrey, England
- Borregaard UK Ltd. Cheshire, England

FINANSIELLE INVESTERINGER

PORTEFØLJEINVESTERINGER

Orkla ASA

Porteføljinvesteringer
Postboks 423 Skøyen
0212 Oslo
Telefon +47 22 54 40 00
Telefax +47 22 54 45 95

FINANSIELLE TJENESTER

Orkla Finans A.S

Postboks 1724 Vika
0121 Oslo
Telefon +47 22 40 08 00
Telefax +47 22 33 14 41

- Fondsmegling
- Forsikringsmegling
- Forvaltning
- EiendomsMegling

ANNEN VIRKSOMHET

Chr. Salvesen & Chr. Thams's Communications Aktieselskab

Postboks 8
7332 Løkken Verk
Telefon +47 72 49 67 00
Telefax +47 72 49 63 20

Hemne Orkladal Billag AS

7200 Kyrksæterøra
Telefon +47 72 45 14 11
Telefax +47 72 45 21 73

Viking Fottøy A.S

Postboks 33 Alnabru
0614 Oslo
Telefon +47 22 07 24 00
Telefax +47 22 07 24 99

- Viking Sko AB Mölndal, Sverige
- Viking Jalkineet OY Vantaa, Finland
- Herold Halle Viking A/S Ringsted, Danmark

Foto: Produktbilder s 2, 3, 36-61: Ole Musken
Sort/hvitt s 37, 38, 52, 54, 56: Ole Walter Jacobsen
Sort/hvitt s 40, 41, 44, 45, 47, 48, 49: Fra Orklas egen reklame
Sort/hvitt s 39: Torbjörn Malvä
Sort/hvitt s 43, 50, 51: Leiebilder Tony Stone, NPS

Orkla konsernet

Orkla er Norges nest største børsnoterte selskap, og har sin virksomhet innenfor kjerneområdene Merkevarer, Kjemi og Finansielle Investeringer. Konsernets hovedmål er "Trygghet og vekst gjennom lønnsomhet". Orkla har i de senere år vokst betydelig, primært gjennom oppkjøp av virksomheter i de øvrige nordiske land. I 1996 utgjorde omsetningen 26,0 mrd. kroner, hvorav 53 % utenfor Norge.

INNHOLD

Dette er Orkla	1
Styrets beretning	4
Resultatregnskap	11
Balanse	12
Kontantstrøm	13
Om konsernregnskapet	14
Noter	16
Revisors beretning	29
Uttalelse fra bedriftsforsamlingen	29
Aksjer og aksjonærer	30
Grunnlag for verdivurdering	32
Hovedtall for virksomhetene	32
Nøkkeltall	34
Substansverdier	35
Merkevarer	36
Orkla Foods	40
Orkla Drikkevarer	44
Orkla Brands	47
Orkla Media	50
Kjemi	52
Finansielle Investeringer	56
Orkla i Øst-Europa	58
Konsernorganisasjon	62
Tillitsvalgte	63
Selskapsversikt	64

1996 - Kort fortalt

- Konsolidering og fortsatt resultatfremgang.
- 22 % vekst i resultat pr. aksje.
- Betydelig resultatbidrag fra Investeringsområdet og Merkevarevirksomheten.
- Kjemi vokser videre internasjonalt.
- Orkla overtar de resterende 55 % av Pripps Ringnes i februar 1997, og befester sin posisjon i Norden og i Øst-Europa.
- Endelig avtale om avvikling av Coca Cola lisensene signert i januar 1997.

RESULTAT

Mill. kroner	1996	1995	1994	1993	1992
Driftsinntekter (mill. kr)	25.998	21.977	21.144	18.292	17.014
Driftsresultat (mill. kr)	1.916	1.784	1.573	1.296	1.198
Driftsmargin (%)	7,4	8,1	7,4	7,1	7,0
Resultat før skatt (mill. kr)	2.431	1.890	1.533	1.283	277
Resultat pr. aksje (kr)	36,50	29,80	24,00	20,80	4,30
Avkastning på anvendt kapital (%)	13,8	16,6	17,3	17,8	17,7
Egenkapitalandel (%)	36,5	31,2	34,6	34,5	35,8

FINANSIELL KALENDER 1996

Generalforsamling	7. mai 1997
Aksjene noteres eks. utbytte	9. mai 1997
Utbytte betales til aksjonærene	27. mai 1997
Resultat pr. 1. tertial offentliggjøres	5. juni 1997
Resultat pr. 2. tertial offentliggjøres (Forbehold om endringer)	2. oktober 1997

Investor relations:

Lisbeth Lindberg tlf.: +47 22 54 44 23

Astrid Løken Øyehaug tlf.: +47 22 54 44 25

Finansiell informasjon om Orkla finnes på
Internett-adressen: <http://hugin/sol.no/ORK/>

Orkla

Innholdsfortegnelse

Presentasjon av selskapet

Oppsummering av 1996

Nøkkeltall

Styrets beretning

Resultatregnskap

Balanse

Kontantstrømsanalyse

Noter til regnskapet

Aksjonærforhold

Orkla

Årsberetning 1996

Merkevarer Orkla er den ledende leverandør av merkevarer til det nordiske dagligvaremarkedet. Merkevareområdet utgjør 80 % av konsernets samlede omsetning.

Kjemi Orkla har sterke globale markedsposisjoner innen utvalgte nisjer av spesial- og finkjemi. Cirka 80 % omsettes utenfor Norge. Kjemivirksomheten utgjør nær 20 % av konsernets omsetning og er i god vekst.

Finansielle investeringer

Orkla eier en av Norges største aksjeporteføljer. Denne utgjør ca. 1/4 av konsernets balanse. Porteføljen har over tid gitt bedre avkastning enn Oslo Børs.

<http://hugin.sol.no>

industri, handel og finans

Bank og forsikring

Industri, handel og finans

Shipping